

1935 JULIUS—AUGUSZTUS

ERDÉSZETI LAPOK

LXXIV. ÉVF.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

7—8. FÜZET

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Megindították 1862-ben WAGNER KÁROLY és DIVALD ADOLF

Felelős szerkesztő

BIRÓ ZOLTÁN

Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díj 1935. évre 24 P, erdészeti altiszteknek 12 P.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagjárulékok fejében kapják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapesten, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. emele

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közölhetnek.

(Telefon: 237—22.)

Papp Béla miniszteri tanácsos július 1-ével nyugalomba vonult

Egyesületünk pécsi közgyűlésén már köztudomásúvá vált, hogy az erdészeti főosztály főnöke a költségvetési év végével megválnak a tényleges szolgálattól.

Úgy érezzük, hogy az Országos Erdészeti Egyesület és az Erdészeti Lapok, nem mehetnek el szónéklül emellett az esemény mellett.

Egyesületünk elnöke a pécsi közgyűlésen meleg szavakkal méltatta a távozó főosztályfőnököt, akit az ülés közönsége is szokalanul meleg ovációban részesített.

Nem mulaszthatjuk el azonban az alkalmat, hogy e helyen is külön ki ne térjünk azokra az elévülhetetlen érdemekre, amiket a távozó főosztály-főnök, úgy az egyesület, mint általában a magyar erdőgazdaság érdekeinek előmozdítása körül szerzett.

Amikor több, mint 4 évvel ezelőtt elfoglalta a főosztályfőnöki széket, még nem simultak el teljesen azok a meglehetősen éles ellentétek, amelyek a magángazdaság és hivatalos

adminisztráció, valamint az egyesület és az erdészeti kormányzat között fennállottak.

A már letárgyalt erdőtörvény-tervezet bekerült a minisztérium poros aktái közé, az Alföldfásítási akció mérhetetlenül lesovadt s a takarékosági mánia mellett kilátásunk sem igen volt arra, hogy erre a célra mégegyszer számottevő összeget lehessen a költségvetésbe beállítani.

Még kevésbé volt reménység arra, hogy a számottevő munkatöbbletet és így bizonyos mértékű költségszaporodást is igénylő új erdőtörvény életbelépéséért a kormányzati tényezők a felelősséget vállalják.

Nem tellett el 1—2 hónapnál több s a gyakorlati gazdaság, egyesület és hivatalos adminisztráció között megszületett az a bizalmas, bensőséges jóviszony, amely egyedül alkothatja a békés és főként eredményes együttműködés alapját.

Nem volt az egyesületnek az erdőgazdasági érdekek védelmét célzó egyetlen olyan javaslata sem, amelyet a földművelésügyi minisztérium ne támogatott volna a legteljesebb egyetértéssel és a legmelegebb jóindulattal.

Abban a pozíció-harcban, amelyet az erdőgazdasági érdekeknek a gazdasági élet tényezői közé megfelelő módon való beállításáért fejtettünk ki, kitartó, hűséges és áldozatkész fegyvertársat kaptunk a földművelésügyi minisztérium erdészeti főosztályában.

Amikor pedig a helyzet erre egy kicsit megérett, a főosztály a maga érdemes és eredményes munkájával tudta elérni azt, hogy a földművelésügyi tárca két egymásután következő vezetője nemcsak az új erdőtörvényért vállalta a politikai felelősséget, de — bár egyenlőre még szerény, — a multtal szemben azonban igen jelentékeny összeget állítottak be a magyar erdőgazdaság egyik legfontosabb problémájának az Alföldfásításnak a foganatosítására.

Hogy milyen messzemenő figyelmet, teljes odaadást, mély belátást és határtalan munkakészséget kívántak az új erdőtörvény előkészítésével járó teendők, azt lapunk olvasói éppen eléggé ismerik.

Véleményünk szerint maga a jövőendő lesz hivatta be-

igazolni azt, mennyire iparkodtak midazok, akiknek az új törvény megalkotásában részük volt, a gazdasági élet követelményeivel és várható változásaival számolni.

Azt azonban már ma megállapíthatjuk, hogy aki az új törvény megszületésének körülményeivel foglalkozik, annak el kell ismernie azokat a hervadhatatlan érdemeket, amiket e téren a távozó főosztályfőnök szerzett.

Szolgálati multjáról csak röviden kívánunk megemlékezni.

1896 októberében kezdte meg a Hosszúfalui m. kir. erdőgondnokságnál állami szolgálatát és 16 évi elég változatos külső szolgálat után került be 1912-be a földművelésügyi minisztériumba.

A háború alatt 19 hónapon át teljesített tényleges katonai szolgálatot s már 1918. évben a Magyarországi Faértékesítő Hivatalhoz került, mint osztályvezető.

1921-ben vette át a Faértékesítő Hivatal vezetését, ahonnan már mint főerdőtanácsos került be a földművelésügyi minisztériumba s itt már mint osztályvezető érte el 1926. évben a miniszteri tanácsosi rangot.

Elmult négy éve már annak, hogy az erdészeti főosztály vezetését átvette s még nem töltötte be a 60-ik életévét ma, amikor majdnem 39 évi érdemes szolgálat után nyugalomba vonult.

Munkásságának méltatása már inkább az erdőgazdaság történetének keretébe tartozik, mi a magunk részéről csak hálaival és elismeréssel adózunk Neki azért a rendkívül megértő jóindulatért és szeretetért, amivel az egyesületet és annak munkáját minden alkalommal felkarolta.

Több, mint 10 éve tagja már egyesületünk igazgatóválasztmányának és bizton reméljük, hogy ezt a tisztséget továbbra is hajlandó lesz vállalni és hosszú, érdemes és eredményes szolgálata alatt szerzett tapasztalatait továbbra is készséggel bocsájtja a magyar erdőgazdaság rendelkezésére.

Búcsúzóul azt kívánjuk, hogy a jól megérdemelt nyugalmat hosszú ideig élvezhesse jó egészségben.

A megüresedett főosztályfőnöki székbe a kormányzat bizalma Molcsányi Gábor miniszteri tanácsost, egyesületünk választmányi tagját ültette.

Majdnem teljesen betöltött 26 évi szolgálattal, aránylag fiatalon jutott a vezetői székbe. Mi minden tekintetben csak helyeselni tudjuk a kormányzatnak azt az intézkedését, amelylyel javaerejében lévő szakembert ültetett a vezetőpozícióba.

Alig van gazdasági ág, ahol az egyirányú tudatos vezetés annyira fontos volna, mint az erdőgazdaságnál s így csak örvendenünk kell annak, hogy az új főosztályfőnök előtt még annyi esztendő áll a teljes szolgálati idő kitöltéséig, amennyi alatt bőségesen módjában van megkezdett dolgokat be is fejezni.

Szolgálati idejéből 12 évet töltött a gyakorlati erdőgazdaságban, a kincstári erdőknél s így egyáltalán nem ismeretlenek előtte azok a nehézségek, amelyekkel a külső, gyakorlati erdőgazdaság küzd.

Miniszteriális szolgálatából is közel hat év esik a kincstári erdők ügyeivel való foglalkozásra, amely időből már több mint két évet a kincstári erdők ügyeinek vezetésével töltött el.

Szaktudása, hosszú gyakorlata, eddigi munkássága, rendkívül rokonszenves egyénisége biztosíték arra, hogy az erdészeti adminisztráció az ő vezetése alatt tovább fog a megkezdett úton haladni.

Mi pedig azt kérjük Tőle, hogy azt a jóindulatú megértést, amit nemcsak elődjénél látott, de amit, mint egyesületünk választmányi tagja, az egyesület és az erdőgazdaság kérdéseivel szemben eddig is tanusított, továbbra is őrizze meg részünkre s viszont a magunk részéről kijelenthetjük azt, hogy az egyesület mindenkor készséggel fog a magyar erdőgazdaság fejlesztését célzó mindennemű munkájában segítségére sietni.

Pályázati hirdetés

Az Országos Erdészeti Egyesület az e hó 15-én tartott igazgatóválasztmányi ülés határozata alapján pályázatot hirdet az egyesületnél betöltendő segédtitkári állásra.

Pályázhatnak minden olyan magyar honos, okleveles erdőmérnök, aki a főiskola elvégzése óta legalább 10 évet töltött erdészeti, és pedig legalább felerészben külső gyakorlati szolgálatban.

A alkalmaztatás 1 év tartamára ideiglenes, s a véglegesítés iránt ennek az időnek a lejártával az egyesület külön fog az alkalmazottal megállapodni.

A javadalmazás az 1 évi ideiglenes szolgálat alatt havi 400, azaz Négy száz pengő.

A pályázati kérvényeket ez évi szeptember hó 1-ig kell az Országos Erdészeti Egyesülethez (Budapest, V., Alkotmány-utca 6., II. em. 10.) beküldeni s ahhoz csatolni kell a következő okmányokat eredetiben vagy megfelelően hitelesített másolatban:

1. születési anyakönyvi kivonat,
2. erdőmérnöki oklevél,
3. szolgálati bizonyítvány a folyamodó eddigi szolgálatáról,
4. hatósági orvosi bizonyítvány.

Ezenkívül minden pályázónak csatolnia kell rövid életleírását s ebben kitérnie arra, hogy gyakorlati szolgálata alatt milyen erdőgazdasági munkákkal foglalkozott s az erdőgazdaság mely ágában volt módjában nagyobb gyakorlati ismereteket szereznie. Ebben kell a pályázónak esetleges eddigi irodalmi működésére is kitérnie.

Az ideiglenes állásra való kinevezés csak abban az esetben nyújt a véglegesítésre alapot, amennyiben az alkalmazandó segédtitkár működése az igazgatóválasztmánynak ebből a szempontból támasztott kívánságait mindenben kielégíti.

Amennyiben az állásra az igazgatóválasztmány olyan erdőtisztet választana ki, aki ma tényleges szolgálatban áll, hajlandó a birtokosnál közbenjárni a megválasztott segédtitkár szabadságolása érdekében s a munkabeosztást úgy elrendezni, hogy havonta egyszer-kétszer az ideiglenesség tartama alatt is kiutazhassék eddigi teendőinek irányítása céljából.

Budapest, 1935. évi július hó 15-én.

Az elnökség megbízásából:

Biró Zoltán s. k.,
 ügyvezető.

Krónika

1. Egy kis statisztika.

Túl vagyunk a tűzifakészletbejelentések zömén s ezért indokoltnak látjuk t. Olvasóinkat kissé tájékoztatni az eddigi bejelentésekről, összehasonlítva azokat a tavalyiakkal.

Az 1934/35. évi termelésű tűzifából ezideig akácból 10.728 vasúti kocsirakományt, egyéb fanemekből pedig 139.511 vagónt, összesen 150.239 vagónt jelentettek be,

Ebből a készletből a vasúton leendő elszállításra szánt faanyag akácból 8218, egyéb fanemekből 105.591, összesen 113.809 vasúti kocsirakomány.

A hajón leendő elszállításra szánt fa: akácból 104, egyéb fanemekből 7614, összesen 7718 vagón.

Helyi szükségletre szánt anyag, akácból 2406, egyéb fanemekből 24.306, összesen 28.712 vagón.

A múlt év bejelentéseinek az eredménye szerint az 1933/34. évi termelésű készlet 186.865 vasúti kocsirakományt tett ki, amiből 134.046 kocsirakomány vasúton, 8318 kocsirakomány hajón kerülne elszállításra, 44.501 kocsirakományt tenne ki a helyi szükséglet.

Az összes bejelentésekben tehát 36.626 vagón visszamaradás mutatkozik, amiből azonban 15.789 vasúti kocsirakomány esik a helyi szükségletre, illetőleg vasúton vagy hajón való szállítás nélkül leendő felhasználásra szánt készletekre és csak 20.837 vasúti kocsirakomány a vasúton, illetőleg hajón elszállítandó készletekre.

A múlt évi bejelentésekkel szemben tehát az összes termelés mintegy 20%-os visszaesést mutat.

Mindenesetre feltűnő azonban, hogy míg a vasúton és hajón szállítandó készletek alig 14%-kal csökkentek, a vasúton, illetőleg hajón leendő szállítás nélkül való értékesítésre szánt készleteknél az apadás megközelíti a 40%-ot.

Ez a körülmény arra enged következtetni, hogy a helyi szükségletek, illetőleg vasúti szállítás nélkül való értékesítésre kerülő faanyagok megbecslésénél a bejelentők számottevő része ismét túlzott óvatossággal járt el.

Őszintén megvalljuk, hogy ezt a túlzott óvatosságot nem tartjuk indokoltnak.

Az elmúlt tél annyira szokatlanul enyhe volt, hogy ennél csekélyebb fogyasztással már igazán alig számolhatunk s így el kell készülnie lenni arra, hogy azoknál, akik túlzott óvatossággal jártak el, a bejelentésnek ez a módja éppen a legerősebb tél idején okoz majd szállítási nehézségeket.

Volt példánk a múlt év folyamán arra, hogy egyes bejelentők az eredetileg vasúton való szállításra szánt mennyiség gyanánt bejelentett készletnek 30, sőt ennél nagyobb százalékát értékesítették időközben.

Mivel pedig az ilyen értékesítéseket kihágási eljárás terhe mellett havonként be kellett jelenteni, megtörtént az, hogy az illető október tájáig kapott ugyan nagyobb számú szállítási igazolványt, de ezen az időn túl majdnem semmit, mert hiszen a helyi szállítások révén leapadt készlet után esedékes szállítási igazolványokat előre kivette.

Megállapíthatjuk azt, hogy az eljárásnak ez a módja a fennálló szabályokba nem ütközik.

A bejelentési hibát előre megállapítani nagyon nehéz, mert hiszen senki sem mondhatja biztosan előre azt, mennyi lesz tényleg az úgynevezett helyi fogyasztás. Másrésztől azonban az eljárásnak ezt a módját nem tartjuk teljesen méltányosnak éppen azokkal szemben, akik a helyi szükségletet gondosan mérlegelve eszközölték a bejelentéseket.

Mert azt kétségtelenül meg lehet állapítani, hogy ezek a bejelentők a gondosabb mérlegelés révén hátrányosabb helyzetbe kerülnek a szállítások elején, mint azok, akik az előbb említett túlzott óvatossággal éltek.

Kétségtelen, hogyha a tél megfelelő lesz, ez a túlzott óvatosság meg fogja magát bizonyos mértékig bosszúlni, mert az ilyen termelők a tél folyamán esetleg hónapokon át nem jutnak majd szállítási igazolványokhoz.

Igaz ugyan, hogy a készlethiányt a helyi eladási bejelentések elmaradása esetén is nagyon nehéz még a helyszínen is megállapítani. Kétségtelen azonban, hogy az ilyen körülmények előbb vagy utóbb napfényre kerülnek s arra fogják az illetékes köröket kényszeríteni, hogy az igazságtalanságok elhárítása céljából megfelelő védő, esetleg megtorló intézkedéseket tegyenek.

2. A tűzifa vasúti szállítási díjkedvezménye.

Újabb két hónap telt el anélkül, hogy ezt a kérdést véglegesen vagy legalább is hosszabb időtartamra nyugvópontra tudtuk volna juttatni.

Megint csak meghosszabbításra került a sor, és pedig ezúttal nem kettő, hanem csak egy hónapra.

Az egyhónapos meghosszabbítással majdnem egyidejűleg érkezett le az egyesülethez a földművelésügyi minisztérium leirata.

Ebben a leiratban már utalás történik arra, hogy a földművelésügyi minisztériumnak és az egyesületnek az eddigi kedvezmény fenntartásáért folytatott küzdelme nem fog teljes eredménnyel járni.

Úgy látjuk, hogy a pénzügyminisztérium ragaszkodik a MÁV bevételeinek ezen a címen való szaporításához.

A mi véleményünk szerint az egész dolognak maga a kiindulópontja is hibás.

Az Államvasút ugyanis kimutatta, hogy az 1934. évben szállított magyar tűzifánál 1,684.875 pengő díjkedvezményt adott, a 15/C díjszabás tételeivel szemben.

Ebből a nagy összegből körülbelül 101.000 pengő esik a 150 km-en aluli szállításokra, 617.000 pengő a 150—250 km-es szállításokra.

Ellenben 966.000 pengő a 250 km-t meghaladó távolságokra szállított tűzifamennyiségekre.

Az 1,684.855 pengőt az Államvasút úgy mutatja ki, hogy annyi „jövedelem kiesés” mutatkozik a kedvezmény következtében.

Mi azonban ezt a kérdést valamennyire más szemmel látjuk.

Elsősorban megállapítani kívánjuk, hogy a számításnál alapul vett mennyiségből kerek számba 13.700 vasúti kocsi-
kományt tett ki maga az Államvasút szükséglete.

Ezeknél a rezsifuvaroknál pedig akár van kedvezmény, akár nincs, jövedelemkiesés nem fordulhat elő.

Maga ez a tétel 238.000 pengővel apasztja az Államvasút által kimutatott kiesést.

De ezen felül le kell még vonni azt a körülbelül 168.000 pengőt kitevő fuvardíjtöbbletet, amit az Államvasút a külföldi tűzifa szállításánál a 15/C díjtétellel szemben elért.

Ezeknek a tételeknek a levonásával tehát az engedmény már 1,280.000 pengőre esik vissza.

Nem szabad ezenkívül az Államvasutaknak elfelejteniök azt, hogy a belföldi tűzifa átlagos fuvardíja a kedvezmény következtében több mint 10 pengővel emelkedett, amivel szemben a külföldi fa átlagos fuvardíja csökkent ugyan 14 pengővel, mégis, ha a szállított mennyiséget figyelembe vesszük, az Államvasút a kedvezményes tűzifatarifa mellett több mint 700.000 pengővel nagyobb nyers bevételhez jutott, mint a megelőző díj-szabás mellett.

Végeredményben tehát az történt, hogy az Államvasút egy 100.000 vagon körül járó szállításnál tényleg adott a megállapított hétköznapi díjtételekből ötnegyedmillió engedményt, de ezen a réven mégis háromnegyedmillióval nagyobb bevételhez jutott, mint amennyihez jutott ugyanennyi vagon tűzifa szállításával a kedvezményt megelőző időben.

Nem vonhatjuk tehát kétségbe azt, hogy az Államvasút tényleg egy jelentős kedvezményt nyújtott a magyar tűzifatermelésnek és hálásak is vagyunk érte.

Csupán azt kívánjuk megállapítani, hogy azért, a közönséges üzleti szólás-mondás szerint, erre a kedvezményre az Államvasút nem fizetett rá.

Voltaképpen itt egy megegyezés történt, hogy a hosszabb

szállítási távolságokból elérhető bevételi többletet a termelés és a szállítási vállalat osszák meg egymás között.

A megosztás nem volt 50%-os, de azért mégsem volt a másik félre sem hátrányos.

Mert ne felejtse el az Államvasút, hogy a magyar tűzifának közel 50%-a ment el 200 km-nél nagyobb távolságra.

Legalább 25.000 vagon magyar fa ment el olyan helyekre, ahová — ha külföldi tűzifát hoztak volna helyébe — ez a külföldi fa 10—50 pengővel kevesebb fuvardíjat fizetett volna az Államvasútnak 10.000 kg-ként.

Sőt van olyan város, ahol maga a MÁV a külföldi fáért egy fillért sem kapott volna, míg így majdnem 400.000 pengő fuvardíjbevételhez jutott. S ez a fuvardíjtétel több mint 100.000 pengővel haladja meg azt a bevételt, amit ugyanannyi külföldi fának szállításáért a vicinális vasút vagy külföldi hajózási vállalatok kaptak volna.

A kedvezményes megállapodásnak tehát nemcsak hátrányai, de előnyei is voltak a MÁV-ra nézve s a mi kifogásunk a beállítás ellen csupán az, hogy az Államvasút ezekről az előnyökről soha nem nyilatkozott.

Sőt joggal mutatható volt rá a MÁV arra is, hogy a kedvezmény nyújtásával a szó szoros értelmében nemzeti hivatást teljesített.

Magyar munkáskezek részére biztosított ezekben a nehéz időkben legalább 6—7 millió pengő kereseti lehetőséget egy-egy téli termelésnél.

Segített a kereskedelmi forgalom mérlegét igen súlyos milliókkal megjavítani.

És ha az Államvasút azt is mondja, hogy ez a kérdés az ő költségvetése szempontjából figyelembe nem vehető, a mi véleményünk szerint a döntő tényezők előtt éppen ennek a szempontnak kell a legnagyobb súllyal latba esnie.

Eddigi érvelésünk ellen felhozhatják azt, hogy nem vetjük figyelembe, mennyi többletmunkát teljesített az Államvasút a bevételi többlet ellenében.

Ennek a mérlegelésénél azután nem tudunk másra támaszkodni, mint az Államvasút által kimutatott és kiszámított átlagos adatokra.

Ezek szerint a kedvezmény életbelépése előtt a hazai tűzifa átlagos szállítási távolsága 123 km, átlagos fuvardíja pedig 58 pengő volt.

Ezzel szemben az 1933/34. évben az átlagos szállítási távolság 171 km-re, az átlagos fuvardíj pedig 69 pengőre emelkedett 10.000 kg-ként.

Végeredményben tehát az történt, hogy a 123 km-es régi átlagtávolságért az Államvasút ez évben is megkapta az 58 pengő fuvardíjat, ellenben a 123—171 km-ig terjedő 48 km-es vontatásért csak 11 pengőt kapott.

Tulajdonképpen ez a tétel az, ahol a kedvezmény értékét legrealisabban tudjuk kiszámítani, mert a 15/C díjtétel szerint a 123—171 km-ig terjedő 48 km-nél a szállítási díj eredetileg valamivel a 16 pengőn felül emelkedő összeget eredményezett volna.

Ha azonban teljesen igazságosak akarunk lenni, akkor az így jelentkező 500.000 pengőt kitevő összegből viszont le kell vonni azt a 168.000 pengőt kiadó többletet, amennyivel a külföldi fának átlagosan 71 km-re történt szállításánál az Államvasút többet kapott, mint amennyit a régi díjtétellel kapott volna.

Ha tehát a nyújtott kedvezményt most már ez alapon a vontatási munkával, mint ellenértékkel, szembeállítjuk, akkor a kedvezményt így definiálhatjuk: az Államvasút adott kb. 350.000 pengő kedvezményt a magyar tűzifának 123—171 km-re, vagyis 48 km-en át teljesített továbbvontatásnál, mert ezért a továbbvontatásért, ha 100.000 vagon veszünk alapul, 1,450.000 pengő helyett csak 1,100.000 pengőt kapott.

Vagononként és 10 km-ként ez kb. 2.20 pengő vontatási díjnak felel meg, amivel szemben a régi 15/c. teljes díjszabása szerint 300 és 350 km között az ugyanilyen távolságra való vontatási díj 1.80 pengő, 400 és 500 km között pedig már csak 1.60 pengőt tesz ki.

Végeredményben tehát az történt, hogy erre a továbbszállításra az Államvasút a hosszabb szállításoknál alkalmazott olcsóbb vontatási díjat érvényesítette.

Mindezeket az érveinket a legilletékesebb tényezők előtt

kellő időben írásban is kifejtettük, úgy látszik azonban, hogy nem teljes sikerrel.

Az a javaslat, amit az Államvasút a kedvezmény megváltoztatására tett, látszólagos 1 millió pengős bevételi többletet jelentene az Államvasútra, mert a mai tarifát 70 km-es szállításnál 1.— pengővel, innen kezdve emelkedő kulcs szerint olyan mértékben emelné fel, hogy 300 km-től felfelé az emelés már 20.— pengőt tenne ki 10.000 kg-ként.

Rámutattunk a felterjesztésben arra is, hogy ez a változtatás homlokegyenest ellentétben állana a kormányzatnak az utolsó években üzött gazdasági politikájával.

Csökkenené a magyar fa versenyképességét a külföldi fával szemben.

Csökkenené a vasút versenyképességét a jórészt külföldi kezekben lévő hajófuvarozással szemben.

Elviselhetetlen módon terhelné meg éppen azokat a piactól távolfekvő erdőgazdaságokat, amelyek érdekében a kedvezményt fokozatos, progresszív formában léptették életbe.

Apasztaná a munkalehetőségeket éppen azokon a vidékeken, ahol a lakosság az erdei munkára — egyéb munkaalkalmak hijján — a legnagyobb mértékben rá van utalva.

A fátlan alföldi részeket teljesen kiszolgáltatná a külföldi fatermelésnek.

Egyelőre azt hisszük, hogy elegendő indok.

Ha az állami költségvetés deficitjében ez a gazdaságilag minden tekintetben helyes intézkedés, a tűzifa-tarifakedvezmény, olyan roppant fontos tétel, hogy érte még a külkereskedelmi mérlegben elért 36 millió pengős megtakarítást, a belső termelésnek jutott 16—18 millió pengő munka- és fuvarbért is érdemes kockára tenni, akkor a megoldást legalább is úgy kell megkeresni, hogy ez a kockázat minél kisebb legyen.

Mert egyoldalúlag megterhelni a magyar termelést, újabb nehézségeket támasztani éppen ezeken a vidékeken, ahol már amúgy is sok a nehézség, ez nem lehet nemzeti feladat.

Az Államvasút által teljesített többletmunka tényleges értéke rendkívül kevés, ezt mindnyájan tudjuk, akik vasúti szállítással bármilyen formában is foglalkoztunk.

A személyzeti és nyugdíjterhek, a pályafenntartás és építkezés költségei, az üzemi kiadások egy tekintélyes része ennek a többletszállításnak a következményeképpen egy fillérrel sem emelkedtek, legfeljebb kocsikopás, sínkopás, olaj és tán még némi tüzelőanyag az, amival az Államvasút, mint többlet-kiadással volt terhelve.

Ez is a minimumra csökken azonban, ha figyelembe vesszük azt, hogy a Máv. vonatainak túlnyomóan nagyrésze a vontatóerő teljes kihasználása nélkül szalad a vasútvonalakon.

El tudunk még képzelni olyan megoldást, hogy az összes, tehát a bel- és külföldi termelésű, vasúton és hajón szállított tűzifa egyenletes, igen mérsékelt megterhelésével iparkodik a kormányzat ezt a legfeljebb 2—300.000 pengőt kitevő többletköltséget előteremteni s ezt a megterhelést megfelelően megosztja a termelő és a fogyasztó között.

Erről a megoldásról még azt is el tudnánk mondani, hogy nem áll teljes ellentétben a kormányzat eddigi gazdasági politikájával és a magyar közgazdaság életbevágó érdekeivel.

Mivel azonban végeredményében ez is csak a fogyasztási adó egy bizonyos neme, nem merjük állítani, hogy nem fog-e ugyanarra az eredményre vezetni, amire eddig minden hasonló intézkedés vezetett: a fogyasztás csökkenésére.

Hogy is mondták a régi rómaiak: Videant consules!

Vizsgálatok az alföldi homoktalajok növényszövetkezeteinek talajjellemző értékeiről

Írta: Dr. Fehér Dániel.

A különböző növényszövetkezeteknek a homokos erdőtalajok fásítási munkálatainál, különösen az ezt megelőző talajbecslésnél való felhasználása a magyar tudományos erdészeti irodalomnak és kutatásnak egyik legértékesebb és legmaradandóbb becsü alkotása. Ezen a téren az úgynevezett erdőtípusok felállításának a gondolatát megelőztük és bár nagyon természetesen ez utóbbinak célkitűzése és lényege alapján eltér a nem erdősített talajok növényszövetkezetek útján való jellemzésétől, mégis a kettő között sok rokonnás mutatható ki. A homokos talajok növényszövetkezeteinek talajbecslésként való alkalmazását már bizonyos vonatkozásokban 1890-ben *Illés Nándor* említette meg. Ezzel párhuzamosan azonban 1892 tavaszán *Kis Ferenc* nyilvánosságra hozta azokat az eredményeket, amelyeket kétségtől független, önálló elgondolás alapján végrehajtott megfigyeléseivel ért el. Felesleges itt a kérdés további fejleményeire rámutatni, hiszen ha a világháború lehetlenné nem teszi az Erdészeti Kísérleti Állomások nemzetközi szövetségeinek az 1914. évre tervezett magyarországi kongresszusát, úgy kétségtől ez a kérdés ott alapos megvitatás és tárgyalás anyagát képezte volna. De így is *Fekete—Blattny* részletes munkájában *Kis Ferenc* olyan behatóan ismertette német nyelven is ezt a kérdést, hogy vizsgálatainak és megfigyeléseinek a jelentőségét ma már, amint az újabb irodalmi adatok is mutatják, mindenütt felismerték. Külön hangsúlyozottan foglalkozom *Kis Ferenc* működésével, mert gondolatainak és célkitűzésének az eredetisége és terveinek és elgondolásának hosszú éveken keresztül való következetes végrehajtása egy olyan időszakban, amikor a növényzociológiai kutatás újszerű

módszerei még a mai tökéletességükben kidolgozva nem voltak, tudományos szempontból is úttörő jelentőségénél fogva a legteljesebb elismerést és méltánylást érdemli meg.

Kis Ferenc munkásságát az újabb kutatási módszerek teljes és lelkiismeretes felhasználásával *Magyar Pál* folytatta. Így azután az ő munkássága révén nemcsak a talajjellemző növények, hanem a különböző növényiszövetkezetek felállítása kapcsán is lassanként kialakult az a kép, amely a kérdés mai állását jellemzi. Az kétség kívül áll, hogy különösen szélsőséges esetekben, vagy ott, ahol a talajjellemző növények határozottan kimutathatók voltak és ahol megfelelő lelkiismeretes megfigyelő munka is állott a rendelkezésre, *Kis Ferenc* eredeti módszere gyakorlati szempontból is kiváló eredménnyel járt mindenütt, ahol ezt alkalmazták.

Nagyon természetesen a növényszociológiai módszerek alkalmazása az egész eljárás technikája szempontjából nagy haladást jelent, különösen akkor, ha a különböző fajok tenyésztési viszonyaival a növényiszövetkezetek előfordulását és elterjedését közvetlen kapcsolatba lehet hozni. Bármilyen jó gyakorlati eredményeket is sikerült az előbb említett módszerek és eljárások segítségével elérni, mégis ma, amikor az egész világon mindenütt a talaj termőerejét a különböző növények energia- és tápanyagszükségleteivel szabatos elgondolások, vizsgálatok és adatok alapján igyekeznek összhangba hozni, természetesen indokolt az, hogy megfelelő vizsgálatok alapján a magyar erdőszettudomány is meggyőződjön arról, hogy vajjon az újabb talajtani kutatások szabatos kémiai és fizikai módszerei segítségével szintén igazolhatók-e azok az összefüggések, amelyeket *Kis* és *Magyar* gyakorlati tapasztalatok alapján munkájukban ismételtelen megállapítottak. Ennek az eldöntésére már csak azért is szükség van, mert hiszen az erdősítés munkája a fák magas kora következtében hosszú időre präjudikál és az esetleg elkövetett hibák, ha kellő időben észre nem vesszük azokat és a faj helyes kiválasztásával ki nem küszöböljük őket, káros és végzetes következményekkel járhatnak.

Elég ezen a téren a magyar alföldfásítás egyik legégetőbb problémájára, az akáckérdésre rámutatnunk, amelynek a mai

állását részletes vizsgálatok alapján éppen e lapok hasábjain a közelmúltban ismertettem.

Tekintettel arra, hogy a fák tápanyaggazdálkodásánál a tápsók mennyisége, ha ez egy minimális határ alá csökkent, rohamosan érezteti a hatását, úgy a fák hosszú kora következtében könnyen megvan a lehetősége annak, hogy a minimális határt a vágásforduló folyamán érik el az állományaink és ennek következményeképpen a kezdetben jó fejlődést a növekedés visszamaradása és az ezzel járó káros jelenségek váltják fel. Mindezek az okok szükségessé teszik tehát, hogy most, amikor a talajtani kutatások új módszereivel az erdőművelési eljárásainkat és a fák tenyésztését általában szabatos kémiai-fizikai alapokra helyezzük, a növény-szövetkezetek talajjellegző voltát is ebből a szempontból tüzetesebb vizsgálat alá vegyük. Rá kell mutatnom arra, hogy idevonatkozólag már különösen talajbiológiai szempontból több vizsgálatot végeztünk és ezek a *Kis Ferenc* által felállított talajjellemző növények használhatóságát nagy vonásokban beigazolták. Ezeket a kutatásainkat az irodalomban már behatóan ismertettük. A teljes és tiszta kép nyérése szempontjából azonban a vizsgálatoknak a további kiterjesztése feltétlenül szükségesnek mutatkozott.

A kutatások lefolytatása céljából az Alföldön rendszeresen kísérleti területeket dolgoztunk fel. Ezeknél természetesen el kell választanunk a kérdés ökológiai jelentőségére való tekintettel a még be nem erdősült szabadon álló területek növény-szociológiai viszonyait az erdősült területekétől. Ez utóbbiaknál ugyanis a növény-szövetkezetek jellegző volta és felhasználása egészen más nézőpontok szerint kell, hogy történjen, mint az előzőknél.

A beerdősült talajok növény-szerkezeteinek és általában talajjellemző növényeinek kifejlődését és egymáshoz való kölcsönös viszonyát ugyanis a fény, a hőmérséklet és a talaj felső szintjének nedvességi viszonyai, ezeknek eltérő kialakulása folytán egészen másképpen befolyásolják, mint a szabadföldi területek hasonló tényezői, amelyek itt az erdőtakaró hiánya következtében más hatást fejtenek ki. Az alföldfásítás szempontjából természetesen elsősorban a be nem erdősült talajok

növényszövetkezeteinek és talajának, illetőleg talajuk termőerejének a kölcsönhatását kell vizsgálat alá venni, de a beerdősült területeken is, azok biológiai és fizikai-kémiai állapotának a további kifejlődése szempontjából nagyon fontos, hogy tisztában legyünk azzal, hogy a talajjellemző növények, illetőleg az ezekből alakult növényszövetkezetek milyen ökológiai, illetőleg általános termőhelyi jellemző sajátossággal bírnak.

Az ezeken a kísérleti területeken végzett vizsgálatok eredményeit mindenekelőtt részletesen a következőkben veszem összefoglaló tárgyalás alá. Az eredmények megértéséhez és könnyebb áttekinthetőségéhez meg kell azonban jegyezni a következőket.

A növényasszociációk, illetőleg a növényszövetkezetek természetesen nemcsak a talajnak biológiai, továbbá kémiai és fizikai sajátosságairól adhatnak felvilágosítást, hanem ezek ezenfelül még a termőhely általános ökológiai megítélése szempontjából is értékes útmutatásokat adhatnak. Ezek, mint a talaj és a klíma, tehát a termőhely tényezői által létesített összhatás eredőjeként foghatók fel. Az általam végzett vizsgálatok nagyon természetesen tehát csakis a talaj termőereje, szóval elsősorban annak szervesen tápsókban való tartalma és gazdagsága, továbbá a növényszövetkezetek kialakulása közötti összefüggést voltak hivatva kideríteni és így a növényszövetkezetek általános ökológiai jellegzetességét nem foglalják magukba.

Nagyon természetesen, amint a növényszövetkezetek talajjellemző sajátossággal bírhatnak, úgy ilyen tulajdonságaik a *Kis Ferenc* által annakidején felállított úgynevezett talajjellemző növényeknek is lehetnek. Mi természetesen a vizsgálataink alatt úgy a talajjellemző növények, mint pedig a növényszövetkezetek általános talajbiológiai összefüggésével is foglalkoztunk. Azt, hogy a növényszövetkezetek felvétele és szabatos analitikai módszerekkel való kimutatása a talaj jellemzése szempontjából sokkal használhatóbb és biztosabb alapot nyújt, mint az az eljárás, amellyel csak az egyes úgynevezett vezérfajokat határoztuk meg, magától érthetődik. A végzett vizsgálatok azonban azt mutatták, amint ezt különben az 1. számú táblázatban közlöm is, hogy nem csak az új módszerekkel összeállított növényszövetkezetek, hanem a *Kis Ferenc* által megjelölt talajjellemző

1. sz. táblázat

A kísérleti területek leírása	Baktériumok ¹			N-kötő	Nitritkáló	Ph	Humusz-tart. %	Összes nitrogén	Nitrát nitrogén	Talajnövényzet és asszociáció
	aerob	anaerob	összes	baktériumok						
Akácérdő	23,900.000	760.000	24,660.000	20.000 (2.000)	100.000	6·76	0·65	51,92	3,486	Vezérnövény: Euphorbia cyparissias
Fekete fenyőérdő . .	22,900.000	1,500.000	24,050.000	20.000 (1.000)	100.000	6·02	0·83	38,08	3,927	Vegetáció nélküli
Akácérdő	21,000.000	1,000.000	22,000.000	11.000 (2.000)	100.000	7·11	0·64	39,20	2,626	Vezérnövény: Euphorbia cyparissias
Akácérdő	20,000.000	900.000	20,900.000	11.000 (1.000)	100.000	6·96	0·65	43,96	4,056	Vezérnövény: Anthriscus trichospermus
Akácérdő	12,000.000	2,100.000	14,100.000	10.000	100.000	6·70	1·65	83,20	4,400	" " Urtica dioica
Akácérdő	11,000.000	3,000.000	14,000.000	10.000	100.000	6·70	—	92,00	5,100	Növényzet nélkül
Akácérdő	9,500.000	2,000.000	11,500.000	5.000	10.000	6·61	0·58	56,80	1,810	Vezérnövény: Anthriscus trichospermus
Futóhomok	5,350.000	520.000	5,870.000	3.030 (30)	100.000	8·15	0·35	26,01	2,541	Festuca vaginata assz.
Futóhomok	4,000.000	1,110.000	5,110.000	20.030 (30)	100.000	8·15	0·39	59,05	2,140	Cynodon dactylon assz. Vezérnövény:
Fekete fenyőérdő . .	2,600.000	2,400.000	5,000.000	20.000	100.000	6·63	1·87	96,00	1,980	Hieracium umbellatum
Futóhomok	4,350.000	630.000	4,980.000	1.100 (100)	100.000	8·11	0·51	46,20	2,746	Molinia coerulea assz.
Akácérdő	4,400.000	540.000	4,940.000	1.100 (100)	12.000	7·95	0·58	29,80	1,911	Festuca—Fumana assz.
Futóhomok	4,100.000	550.000	4,650.000	3.100 (100)	18.000	8·01	0·70	36,81	2,529	Salix rosmarinifolia - Calamagrostis assz.
Akácérdő	2,900.000	1,200.000	4,100.000	10.000	100.000	6·38	1·05	15,00	1,200	Vezérnövények: Poa angustifolia, Euphorbia cyparissias, Festuca pseudo- [vna Vezérnövények:
Fekete fenyőérdő . .	1,800.000	1,200.000	3,000.000	5.000	100.000	6·43	1·40	64,00	1,050	Calamagrostis epigeios, Salix rosmari- [nifolia Vezérnövények:
Akácérdő	2,480.000	500.000	2,980.000	5.000	100.000	6·39	0·33	33,40	—	Fumana vulgaris, Festuca vagina'a
Kopárföld Fumanaveget.	2,500.000	100.000	2,600.000	50	100	6·20	—	31,00	0,980	Fumana vulgaris
Kopár futóhomok . .	540.000	400.000	940.000	100	100	6·30	—	12,40	0,050	Talajnövényzet nélkül

¹ Pro gramm nedves földben.

növények is elég határozottan és gyakorlati szempontból jó hasznosíthatóan jellemzik a talaj biológiai állapotát. Ezen jellemző sajátosságuk a talaj biológiai sajátosságainak a karakterizálásnál annál könnyebben érthető, mert hiszen a talaj biológiai állapota és általános ökológiai tényezői között sokal határozottabb összefüggés van, mint a tisztán a szervesanyag tápsók mennyisége és a vezérnövények egyes fajainak fellépése, illetőleg a növényzövetkezetek kialakulása között. A bevezetésben említett okoknál fogva azonban éppen az alföldfásításnál elért nem egészen kielégítő tapasztalatokra való tekintettel nem elégedhetünk meg a növényzövetkezetek általános ökológiai jellemző sajátosságainak a felderítésével, hanem itt szabatos, még pedig energetikai szempontból szabatos képet kell kapnunk a talaj szervesanyag sói által képezett erőforrások és az egyes fajok energia szükséglete között. Éppen ezért a növényzövetkezetek alföldfásítási szempontból való jelentőségének és fontosságának az elbírálásánál általános ökológiai szempontok mellett a most említett összefüggésekre felette nagy súlyt kell helyeznünk.

Magyar különben, akinek az idevonatkozó értekezéseiben egyébként a kérdésre vonatkozó irodalmi adatok is részletesen megtalálhatók, több évi vizsgálatai alapján 3 típust különböztetett meg a Duna és Tisza közén elterülő homoktalajoknál. Ezeknek a típusoknak a jellemzésére most már *Magyar* a következő fontosabb asszociációkat állította össze:

1. *Molinia coerulea* assz., 2. *Salix rosmarinifolia* assz.,
3. *Festuca vaginata* assz. a következő subasszociációkkal:
 - a) *Festuca vaginata* — *Stipa capillata*, b) *Festuca vaginata* — *Festuca* — *vaginata*, c) *Festuca vaginata* — *Stipa Joannis*, d) *Festuca vaginata* — *Fumana vulgaris*.
4. *Calamagrostis epigeios* assz., 5. *Agrostis alba* assz., 6. *Festuca sulcata* assz., 7. *Cynodon dactylon* assz.

Ezeknek az asszociációknak a segítségével *Magyar* a típusait szó szerint a következőkben jellemzi.

I. típus. Tápanyagban rendkívül szegény, durvább szemű homokból álló, kiszáradásra nagyon hajlamos és ezért csak minden tekintetben kevés igényű növényfajok tenyésztésére alkalmas buckák.

Ennél a típusnál a buckamélyedésekben, kifúvásokban, ha elég közel, 1.0—1.2 (— 1.5) m-nyire van az altalajvíz, mindig fajokban szegény összetételű *Molinia coerulea* asszociációt találunk. Ezt a bucka aljában felfelé a *Salix rosmarinifolia* asszociáció váltja fel, mely 1.5—2.0 (— 2.5) m magasságig húzódik. Feljebb, a buckaoldalakon viszont már csak ritkás, csaknem sohasem záródó, többnyire egészen laza összetételű *Festuca vaginata* asszociáció tudja magát fenntartani. Ez a *Festuca vaginata* asszociáció felnyúlik a legmagasabb buckák tetejéig is. Csak záródása lesz mindig kisebb és faji összetétele szegényebb. Az itt fellépő fajok vagy igen mély gyökérzetűek (*Silene otites*, *Artemisia campestris*, *Fumana vulgaris* stb., stb.), vagy nagyon kevés vízzel megelégszenek, tehát tipikus xerofiták.

II. típus. A második típus átmeneti jellegű az I. és III. között. A mélyedésekben még mindig ott találjuk a *Molinia coerulea* asszociációt összetételében némileg meggazdagodva. Amíg az előző típusnál az egyes *Molinia*-csomók magassága alig haladta meg a 60—80 cm-t, itt megközelíti az 1.5 m-t. Itt már a harmadik típusra jellemző *Agrostis alba* asszociáció tagjai keverednek közé. Maga az *Agrostis* asszociáció még kezdetleges alakban, rendszeren, mint keskeny, fajokban szegény sáv sokszor meg is jelenik már a buckák tövében. Ugyanezt kell megállapítanunk a szintén harmadik típusra jellemző *Festuca sulcata* és a *Cynodon dactylon* asszociációról is. Az *Agrostis alba* és *Festuca sulcata* asszociációt képviselő sávnál rendszeren nem hiányzanak a *Salix rosmarinifolia* asszociáció töredékei. Ezeknek az asszociációknak helyét sokszor a *Calamagrostis epigeios* asszociáció foglalja el, mely ennek a típusnak legjellemzőbb asszociációja. Legfölül ugyanúgy, mint az előző típusnál, de valamivel magasabban kezdődő, változatosabb és gazdagabb összetételű, de egyébként szintén *Festuca vaginata* asszociáció zárja le a növényzövetkezetek sorát.

Ezen típus talaja rendszeren már kevésbé homogén, különösen az alacsonyabb fekvésekben, mélyedésekben kötöttebb rétegek léphetnek fel akár a felszínen, akár ezalatt vékonyabb vagy vastagabb, humuszosabb, vagy agyagosabb szintek alakjában.

(Folytatjuk.)

Az erdőtalajban élő állati véglények (protozoák) mennyiségének évi változásai

írta: dr. Varga Lajos (Sopron)
egyetemi magántanár.

Sopron környékének két kísérleti erdejéből és egy erdők között fekvő rétről vett talajpróbák állati véglényeit vizsgáltam meg 14 hónapra keresztül abból a szempontból, hogy a talajban élő protozoák milyen mennyiségben fordulnak elő s vajjon előfordulási számuk változik-e és milyen mértékben az esztendő folyamán. A vizsgálatok arra az érdekes eredményre vezettek, hogy az erdők talajában sokszor nagy mennyiségben élő protozoák számbeliileg igen nagy változásokat mutatnak. Ezek a változások nem egyformán folynak le a különböző kísérleti erdőkben, ámde általános szempontból mégis meghatározott törvényszerűségek mutathatók ki, amelyek az erdőtalajokat meglehetősen megkülönböztetik a mezőgazdasági művelés alatt álló talajoktól.

Lássuk most, milyen módon folynak le a protozoák mennyiségének változásai a különböző kísérleti erdőterületek talajában.

1. Az 1. számú kísérleti területen, mely a soproni Ráb-patak völgyében fekvő *hicos erdőben* fekszik, az *összprotozoák* száma *decemberben* volt a legmagasabb. A reá következő tél derekán a talaj befagyottsága miatt ez a szám tetemesen csökken s a nagyon meleg *széptember* száraz talajában eléri az évi minimumot. Ettől az időtől kezdve az *összprotozoák* száma rohamosan emelkedik s december havában eléri a maximumot. A következő évre átmenve, megint igen erős csökkenés mutatható ki, bár az említett decemberben meglehetősen enyhe időjárás uralkodott s ez folytatódott januáriusban is, úgyhogy a talaj nem fagyott be teljesen.

A *betokozódott* protozoák évi görbéje már nem mutat olyan szeszélyes ugrásokat, bár itt is egy főmaximumot találunk, még pedig decemberben. Ugy látszik tehát, hogy az eleven életet élő, ú. n.

aktív protozoák téli nyugalmi állapotba való térése (betokozódása) is december hónapban történik fokozottabban.

Természetes, hogy a talaj életében és biocönózisában az aktív protozoáknak van a legfontosabb szerepük. Hiszen a nyugalmi állapotba tért, *betokozódott* protozoák az erdőtalajban *lappangó életet* élnek, azaz *anabiózis* állapotában vannak. Ezeknek életműködései a lappangó élet idején pedig olyan végtelenül csekély, hogy teljesen figyelmen kívül hagyható. Az *összprotozoák* számának ismerete pedig csak segédeszköz abból a célból, hogy a betokozódott egyének (ciszták) számának levonásával belőle kiszámíthassuk az *aktív*, tehát eleven életet élő protozoák számát. Végeredményben tehát bennünket leginkább az *aktív* protozoák érdekelnek, hiszen ezek vesznek tevékeny részt a talaj életében és biocönózisában.

Az *aktív* protozoák mennyiségének változásaira tehát fokozott figyelmet kell fordítanunk. De már itt meg kell jegyezni, hogy az *összprotozoák* számát a vizsgálatok eredményeinek leírásakor nem hanyagoltam el, hiszen megtörténhetett, hogy a talajoknak a laboratóriumba való beszállítása alkalmával a sterilis szállítóüvegben, valamint a talajszuszpenzió készítésekor, bármilyen gyorsan megtörtént is a tenyészetek beállítása, egyes aktív protozoák betokozódhattak.

Az *aktív* protozoák mennyiségének évi változása nagyon érdekes képet mutat. Március és szeptember havában az 1. sz. kísérleti terület talajában egyáltalán nem volt *aktív* állati véglény. Ezzel szemben április és június havának folyamán csekély maximum mutatkozik. A legnagyobb maximum pedig december havában jelentkezett.

Az aktív protozoák számában tehát meg lehet különböztetni egy *nyári* és egy *téli* maximumot. Figyelemreméltó, hogy egyes hónapokban csakis betokozódott protozoák találhatók a talajban, de aktív protozoa nincsen.

2. Nagyon érdekes a 2. sz. *kísérleti terület* protozoa-faunájának évi viselkedése. Ez az erdő is lúcos, az előző terület mellett fekszik, de sokkal világosabb, ritkásabb, kevésbé zárt. Feltűnő, hogy talajában a protozoák sokkal kisebb mennyiségben voltak találhatóak. 1928 decemberében az *összprotozoák* száma 25.000 volt egy grammnyi talajban, de ez a mennyiség a téli hónapokban erősen megcsökkent s két kisebb nyári emelkedés után megint csak az ősz végére érte el maximumát.

A *betokozódott* protozoák száma az egész 14 hónapon keresztül meglehetősen egyenletes marad, egyetlen késő őszi maximummal.

Az *aktív* protozoák mennyisége itt is két maximumot mutat: egy nyári kettős alacsony emelkedést és egy késő őszi, rendes maximumot.

3. A 3. sz. *kísérleti terület* protozoáinak száma érdekes különb-

séget mutat az előző területekével szemben. Ugy az össz-, mint az *aktív* protozoák száma júniusban éri el a nyári maximumot, ámde a decemberi maximum jóval felülmulja ezt. A *betokozódott* protozoák száma meglehetősen egyenletes.

4. A 4. számú kísérleti terület nagy mértékben különbözik az előbbi területektől. *Tarvágás*, mely azelőtt *gyertyánból* (*Carpinus betulus* L.) álló sarjerdő volt. Vizsgálataim idején fa nem volt rajta, csak a tarvágás után megjelent rendes növényi asszociáció takarta a talajt. Protozoa-faunája nagyon érdekes változásokat mutat.

Az *összprotozoák* számában az eddig leírt kísérleti területek *összprotozoáival* szemben április hava mutat föl kisméretű maximumot s a szám egész októberig alig emelkedett. Novemberben hirtelen magasra szökik s 1 gramm talajban 10.000 az *összprotozoák* száma. És egy december havi csökkenés után júniusban megint hirtelen emelkedik, hogy azután újra jelentékenyen alászálljon.

Az *aktív protozoák* száma is nagyjában ugyanezt a menetet mutatja s nagyon szépen előtűnik az erősen kifejezett *novemberi maximum*. Februárius, március és szeptember havában *nincsen* egyetlen *aktív protozoa* sem!

A *betokozódott* protozoák száma januáriusban a legmagasabb, ami a novemberi *aktív protozoák* magas számának érdekes következménye. Mert ebből látható, hogy az *aktív protozoák* nem tűntek el nyomtalanul, hanem nagy számban tokozódtak be a talaj befagyása alkalmával.

Tehát ez a kísérleti terület, mint *tarvágás*, meglehetősen különbözik a protozoák mennyiségét és ennek változásait is figyelembe véve, a dús erdővel belepített előző három kísérleti területtől. Egészen különálló típus, mely nem tartozik bele az előző talajtípusba, a protozoákat tekintve sem. Érdekes jelenség, hogy a többi organikus és anorganikus faktor változásai is lényeges különbségeket mutatnak. Így a baktériumok, a humusztartalom, hidrogénionkoncentráció (pH) és nitrogéntartalmú változásai is sajátos különbségeket tanúsítanak.

Az *aktív protozoák* számának *késő őszi* maximuma azonban ebben a sarjerdő-talajban is igen jól kimutatható.

5. Az 5. számú kísérleti terület *sarjerdő*, melyben az állomány fele lucfenyő (*Picea excelsa*). Rendkívül érdekes, hogy talajprotozoáinak számát tekintve mindenben megegyezik a 4. sz. kísérleti terület, tehát a *tarvágás* protozoáinak számbeli viselkedésével. Van egy csekély *júniusi* és egy jellemző, erősen kifejezett *novemberi maximum* úgy az *összprotozoák* számában, mint az *aktív protozoák* mennyiségében. Egyébként az is nagyon jellemző, hogy a protozoák száma az év legnagyobb részében meglehetősen *egyenletes*, alig emelkedő s alig

1. sz. táblázat.

A 7. sz. kísérleti terület protozoáinak
változásai 14 hóna-

Hónapok		1929 január	február	március	április	május	június
Protozoák	Összesen	7.500	7.500	2.500	2.500	5.000	5.000
	Cysták	2.500	2.500	1.000	1.000	100	100
	Aktív	5.000	5.000	1.500	1.500	4.900	4.900
Baktériumok	Összesen	2,150.000	3,030.000	5,150.000	1,350.000	8,350.000	32,860.000
	Aerob	1.550.000	2,900.000	4,550.000	1,000.000	8,000.000	32,000.000
	Anaerob	600.000	130.000	600.000	350.000	350.000	860.000
Humus-tartalom		1·51	1·32	1·25	1·53	0·96	1·24
Hidrogénion-töménység (ph)		4·94	6·53	6·59	6·50	6·61	7·02
Víz-tartalom		10·6	11·7	14·9	9·7	9·2	10·8
Össz-nitrogén		—	—	—	0·0007056	0·0002184	0·0003948
Nitrát-nitrogén		—	—	—	0·0000104	0·0000179	0·0000449
Levegő-hőmérséklet		— 5·2	— 11·2	+ 3·6	+ 8·6	+ 16·5	+ 17·6
Talaj-hőmérséklet		— 0·3	— 1·5	+ 0·45	+ 3·85	+ 9·9	+ 10·0
Csapadék		70·3	11·0	10·7	47·9	63·3	68·9

csökkenő. Nevezetes és fontos jelenség, hogy az esztendő *négy* hónapjában (jan., febr., aug. és szept.) *aktív* protozoa nem volt kimutatható.

Ez a kísérleti terület tehát az előzővel egy típusba sorolható. Ezt egyébként a többi szerves és szervetlen tényező viselkedésének hasonlósága is megkívánja.

Úgy látszik tehát, hogy a *tarvágás* és *sarjerdő talaja mikrobiológiai tekintetben nagyon hasonlítanak egymáshoz.*

6. A 6. számú kísérleti terület igazi lomboserdő, főleg *gyertyánból* (*Carpinus betulus* L.) összetéve. Ezt tudva, azonnal az a kérdés tör előre, vajjon van-e valami különbség a *tülelevelű erdő* és a *lomboserdő* talajának protozoa-faunája között? A vizsgálatok alapján határozott igennel kell erre a kérdésre megfelelnünk.

Úgy az *összprotozoák*, mint az *aktív* protozoák száma a lomboserdő talajában erőteljes *tavaszi* maximumot, de ennél sokkal erősebben kifejezett *novemberi* maximumot mutat. Ez a jelenség ilyen mértékben egyetlen más erdőtalajban sem volt kimutatható. Különösen feltűnő az áprilisban jelentkező és júniusig tartó tavaszi maximum, mely az *aktív* protozoáknál júniusban mintegy 5000-re emelkedett fel. A novemberi maximum 9000-es számától azonban tetemesen visszamaradt.

mennyisége és egyéb tényezők
pon keresztül.

július	augusztus	szeptember	október	november	december	1930 január	február
2.500	2.500	2.500	5.000	10.000	25.000	10.000	7.500
100	1.000	1.000	1.000	2.500	2.500	2.500	1.000
2.400	1.500	1.500	4.000	7.500	22.500	7.500	6.500
50,300.000	—	5,000.000	4,900.000	4,780.000	2,110.000	400.000	560.000
48,000.000	—	4,500.000	3,000.000	4,680.000	2,100.000	300.000	440.000
2,300.000	—	500.000	1,900.000	100.000	10.000	100.000	120.000
1·70	1·77	3·95	2·66	1·46	1·65	1·45	1·45
7·32	7·81	8·58	5·59	5·33	4·84	5·04	5·31
13·2	10·3	9·3	7·6	9·2	10·0	9·2	1·04
0·0004396	0·0004480	0·0002464	0·0001792	0·0002436	0·0003388	0·0005320	0·0002016
0·0000221	0·0000265	0·0000189	0·0000223	0·0000286	0·0000337	0·0000306	0·0000517
+ 20·9	+ 20·6	+ 16·9	+ 9·2	+ 5·1	+ 3·3	+ 0·6	— 1·6
+ 15·5	+ 15·5	+ 14·1	+ 9·7	+ 5·5	+ 4·3	+ 1·4	— 0·8
83·0	48·8	12·8	63·9	82·7	22·8	1·6	50·3

Az *aktív* protozoákra jellemző azonban, hogy mégis volt három hónap, még pedig február, augusztus és szeptember, amikor a lomboserdő talajában egyáltalában nem voltak jelen. Minthogy a késő őszi (novemberi) maximum a lomboserdő talajában is megvan, azért ebben a tekintetben nagy különbség nem észlelhető a tüvelevű és lombos erdő talaja között.

7. A 7. számú kísérleti terület 1.0-es záródású öreg lúcos. Protozoafaunája nagyon érdekesen viselkedik. Legfeltűnőbb az, hogy az eddigi területekkel szemben talajában az *egész esztendő* folyamán voltak *aktív protozoák*. Az idős lúcos talaja már olyan életteret tár elénk, amelyben az életkörülmények teljesen kiegyensúlyozottak. Az ilyen élettérben, az öreg, zárt erdő meleg talajában (bár a talajhőmérséklet itt is olyan változásokat mutatott, mint a többi erdő talajában) egyenletesebb elosztású a víztartalom is, melynek mérése kiderítette, hogy a talajban az egész esztendő folyamán bőségesen volt talajvíz. Erre kell visszavezetnünk azt a feltűnő jelenséget, hogy még télen és nyár végén is bőségesen lehetett *aktív* talajprotozoákat találni. Még január- és februárban is lehetett 5000 aktív protozoát találni. A legalacsonyabb szám (1500 protozoa egy gramnyi talajban) négy hónapban (március, április, augusztus és szeptember) volt.

Az *aktív* protozoák számának *nyári* maximuma májusban kez-

2. sz. táblázat.

A 8. sz. kísérleti terület protozoáinak mennyi-
14 hónapon

Hónapok		1929 január	február	március	április	május	június
Protozoák	Összesen	—	—	5.000	5.000	5.000	10.000
	Cysták	—	—	2.500	1.000	100	100
	Aktív	—	—	2.500	4.000	4.900	9.900
Baktériumok	Összesen	8,960.000	3,740.000	2,860.000	2,600.000	10,250.000	37,000.000
	Aerob	8,760.000	3,700.000	2,600.000	2,400.000	9,800.000	36,000.000
	Anaerob	200.000	40.000	260.000	200.000	450.000	1,000.000
Humus-tartalom		1·82	1·95	2·05	1·97	1·78	2·34
Hidrogénion-töménység (ph)		—	6·62	6·22	6·50	6·58	6·75
Víz-tartalom		13·1	14·3	19·7	19·2	7·9	15·6
Össz-nitrogén		—	—	—	0·0006804	0·0006152	0·0001732
Nitrát-nitrogén		—	—	—	0·0000473	0·0000213	0·0000252
Levegő-hőmérséklet		— 5·2	— 11·2	+ 3·6	+ 8·6	+ 16·9	+ 17·6
Talajhőmérséklet		— 0·3	— 1·5	+ 0·45	+ 3·85	+ 9·9	+ 10·0
Csapadék		70·3	11·0	10·7	47·9	63·3	68·5

dődött és júliusban végződött, tehát éppen olyan sokáig tartott, mint a 6. kísérleti lomboserdőben. Októbertől kezdve aztán rohamosan emelkedik az aktív állati véglények száma, hogy decemberben egyszerre 22.500-ra szökjék fel. Ennek az erdőnek a talajában tehát egy hónappal későbbre, decemberre esik a protozoák maximális száma. Ha az egész évi változásokat diagramban kifejezzük, akkor tűnik fel valójában a szám magasra szökése és a télelejei maximum nagyszerű kifejlődése. Olyan jellemző maximum ez, mint amilyen az *összbaktériumok* nyári, júliusi maximuma.

Ámde annak ellenére, hogy az egész éven keresztül van aktív protozoa, a számok mégis lecsökkennek megfelelő minimumokra, főleg a tenyészeti időszakban.

Fontos tehát megállapítanunk, hogy a maximumok és minimumok szabályos változásai ennek az erdőnek a talajában is megvannak.

Nagyon érdekes képet mutat a *betokozódott* protozoák (ciszták) számának változása is. Egész éven keresztül bámulatatosan egyenletes ez. Csak a téli hónapokban lehetett némi emelkedést tapasztalni, ámde ez is alig feltűnő. És éppen ez a körülmény mutatja az öreglúcos erdő talajának kiegyensúlyozottságát. A téli fagyok, a nyári szárazságok életet semmisítő hatásai nem érvényesülhetnek annyira erőteljesen, mint az eddig leírt, fiatalabb erdők, sarjerdő és tarvágás talajaiban.

sége és egyéb tényezőinek változásai keresztül

július	augusztus	szeptember	október	november	december	1930 január	február
5.000	5.000	2.500	7.500	25.000	10.000	5.000	7.500
100	1.000	100	2.500	1.000	5.000	2.500	2.500
4.900	4.000	2.400	5.000	24.000	5.000	2.500	5.000
58.500.000	—	1.900.000	1.690.000	4.400.000	1.740.000	950.000	910.000
56.500.000	—	1.400.000	1.600.000	2.900.000	1.650.000	850.000	850.000
2.000.000	—	500.000	90.000	1.500.000	90.000	100.000	60.000
2·29	3·59	4·49	2·06	1·83	1·97	2·11	1·71
7·03	7·65	8·55	5·79	5·40	5·31	5·14	5·31
13·5	10·2	8·8	8·9	9·8	11·1	10·1	15·7
0·0005040	0·0002072	0·0003640	0·0002352	0·0003276	0·0003808	0·0004368	0·0005516
0·0000236	0·0000517	0·0000288	0·0000299	0·0000234	0·0000221	0·0000387	0·0000418
+ 20·9	20·6	+ 16·9	+ 9·2	+ 5·1	+ 3·3	+ 0·6	— 1·6
+ 15·5	+ 15·5	+ 14·1	+ 9·7	+ 5·5	+ 4·3	+ 1·4	— 0·8
83·0	48·8	12·8	63·9	82·7	22·8	1·6	50·3

Ennek az idős erdőnek a talaja olyan életkörülményeket nyújt a benne életteret találó biocönózis tagjainak, hogy azok az egész esztendőn keresztül aktív életet élhetnek, s ennek következtében a betokozódás szükségességének nem kell okvetlenül bekövetkeznie.

8. A 8. számú kísérleti terület már nem erdő, hanem dús alluvialis talajon, patak völgyében kifejlődött, sűrű növényzetű, fűves rét. Legeltetésre nem, csak kaszálónak használják s így az emberi hatások minimális szerepéről lehet szó csupán. Azért, az eddig felsorolt erdőtalajokhoz viszonyítva, ezt is az emberi hatásoktól független, természetes lélettérnek (biotop) vehetjük.

Protozoa-faunája rendkívül érdekes változásokat mutat. Számuk kifejezetten maximumra emelkedik nyár elején, júniusban, de ez csak rövid ideig tart. Nagy tömegük jelenik meg novemberben s ez a késő őszi főmaximum ugyanazokat a jellegzetességeket mutatja, mint minden erdőtalaj. Szintén rövid ideig tart, mert a decemberi hidegek, melyek a rét talaját fokozottabban lehűtik, mint az erdőkét, az aktív életet teljesen megbénítják s a protozoákat lappangó életre kényszerítik. Nagyon jellemző azonban, hogy a 7. sz. öreg lúcoserdőhöz hasonlóan a rét talajában is az egész esztendő folyamán voltak aktív protozoák. Amde ezek száma jóval felülmúlja a többi erdőtalaj aktív protozoáinak mennyiségét. Hiszen még az évi minimum, mely

itt is szeptember havára esik, 2400 aktív protozoát mutatott fel. A nyári másodrendű maximum júniusban 9900, de természetesen még ez a szám is eltörpül a novemberi főmaximum 24.000-es száma mellett. Egy gramnyi földben ekkora mennyiséget egyetlen erdőtalajban sem találtam. Úgy látszik tehát, hogy az erdőkövezte rét átmenetet képez a kevesebb mennyiségű protozoákkal rendelkező erdőtalajoktól a mezőgazdasági művelés alatt levő talajokhoz, melyekben mindig igen magas a talajlakó protozoák száma.

Azt a tényt, hogy a réti talajban egész nyáron keresztül volt *aktív állati véglény*, könnyen megmagyarázhatjuk a talaj víztartalmának magasságával. A víztartalom méréseinek eredményei azt mutatták, hogy a rét talajában rendszeren bőséges mennyiségű víz jelen. Még akkor is, amikor április—májusban a víztartalom minimumra esett, a következő hónapban (június) beállott víztartalom-emelkedés az aktív protozoák mennyiségét is erősen felszöktette. De egyébként is tudott dolog, hogy az alluviális rétek talaja, melyeken keresztül patakok és vízerecskék csörgedeznek át, mindig sokkal nedvesebb, mint az erdőké.

A talajlakó protozoák számának viselkedése tehát arra a nagyon érdekes megállapításra vezet, hogy a rendszeres művelés alatt álló erdei rét protozoa-faunájában ugyanolyan változások észlelhetők, mint az erdőtalajokéban. Végeredményben tehát *az erdei rét talaja úgy viselkedik, mint az erdő talaja*. Erre az érdekes megállapításra egyébként úgy a baktériumok mennyiségét, mint a talajok hidrogénion-koncentrációját (pH) figyelembe véve és tanulmányozva már *Fehér* is rámutatott. Itt a protozoák számában mutatkozó változások is megerősítik az ő megállapításait.

*

A talált adatok áttekintése céljából két táblázatot mellékelek csupán: az egyik a 7. sz. öreg lúcoserdő talajában mért faktorok és protozoa-állomány változásait mutatja (1. sz. táblázat), a másik (2. sz. táblázat) a 8. sz. kísérleti terület (rét) adatait tartalmazza, havonkénti mérések alapján.

A tönkszalagfűrészek a Nogent sur Marne-i gyakorlatban.

(Ellenállástényezők, penge-munka és penge-vágóélalkat Petitpas szerint.)

(Befejezés.)

Dr. ing. Worschitz Frigyes, Páris-Nogent s/M., 1932.

III. Pengejellemzők.

A kifejtett ellenállástényezők, valamint a pengemunka alapján juthatunk a fűrészpenge vágóélalkatát meghatározó pengejellemzőkhöz, profiltényezőkhöz, melyek

1. a fogköz, (P),
2. a mellső szög nagyságával adottak. (t).

A 3. volna a fogak *mélysége* (l), mely azonban ezek két előbbi tényezőnek értéke alapján közvetlenül vezethető le:

$l = \frac{p}{\operatorname{tg} t + a / -\operatorname{tgt}}$ ahol t a vágószög, a — pedig az élszög, mely a fogak hátszögével egyetemben 90°-ot — képez, s melynek értékei az 5. sz. kimutatásban táblázatosan vannak feltüntetve.

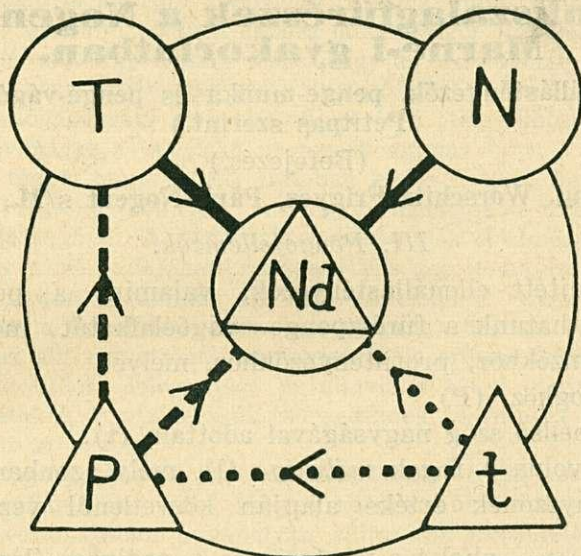
A pengere relief két tényezőjének meghatározása az alapul vett M_{40} -es nominális gépre történt, mégpedig ami a *fogközt* illeti, a penge munkája és a másodpercenként lefutó szögek száma, a *mellső szöget* illetően pedig a fogköz és a másodpercenként lefutó szögek száma alapján, ahol a mindkét profiltényezőben szereplő *másodpercenként lefutó fogszám* a fafaj keménysége és pengemunkája alapján lett levezetve. (4. sz. ábra.)

Ezen alapul vett M_{40} -es gépre nézve érvényes pengeprofiltényezők az attól eltérő M_m gépre az *optimális vágásmagasság* alapján számíthatók át.

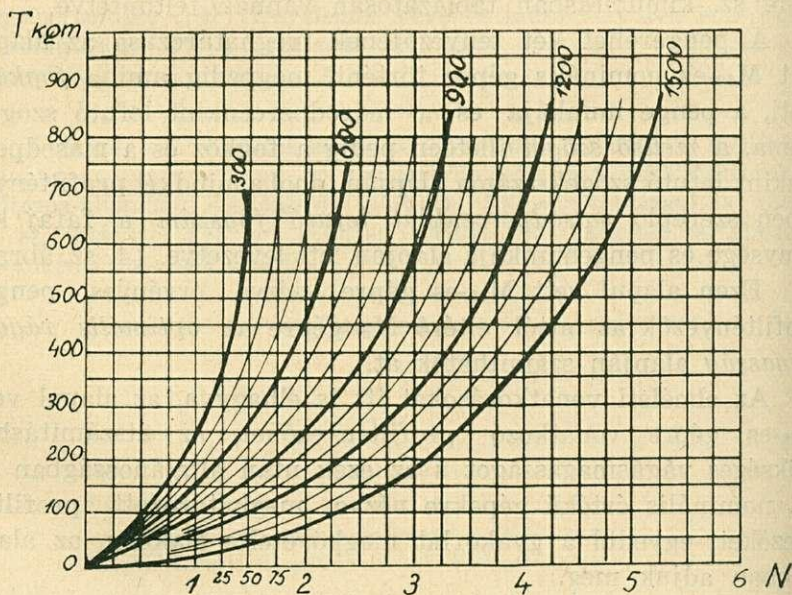
Az elméleti vonatkozásokat itt is elhagyva, az alapul vett M_{40} -es gépre vonatkozó profiltényezőket, az átszámításhoz szükséges vágásmagasságot s az ezek után általánosságban az M_m nominális értékű gépekre nézve meghatározott profiltényezőket, egyedül a gyakorlat megkövetelte alakban, az alantokban adjuk meg.

1. Másodpercenként lefutó fogak száma: Nd. (5. sz.

diagramm.) Az abcisszán felhordott keménységi fokok (N), valamint az ordinátán szereplő pengemunka alapján az alanti

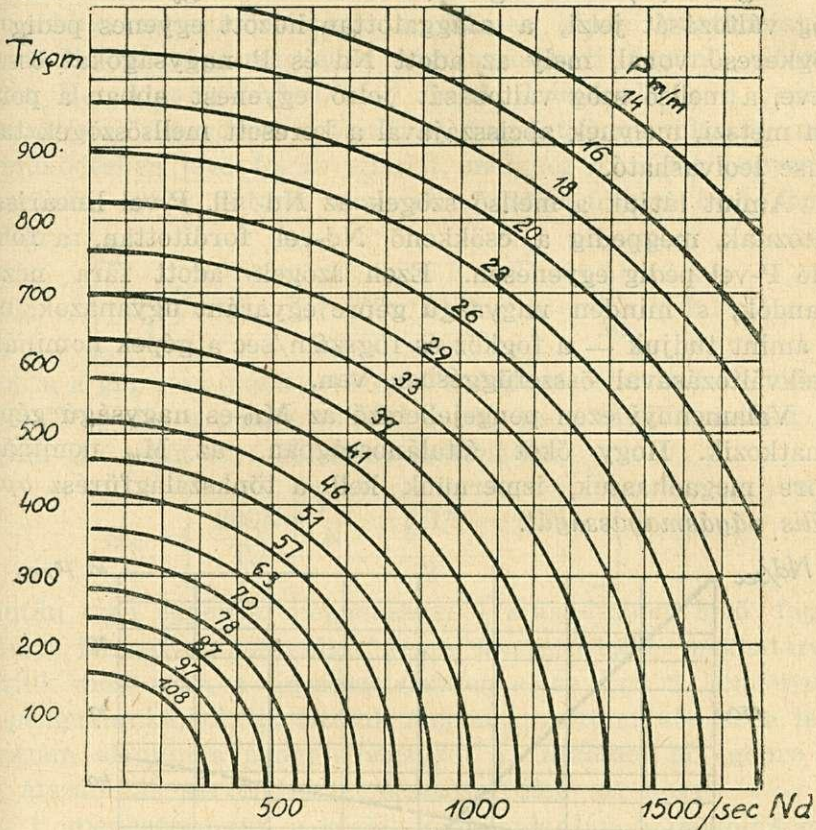
4. sz. ábra. Körökben az adottságok, háromszögben a keresett tényezők.

5. sz. diagramm.

diagrammban olvasható le. Az egyes görbék a fogak számát jelzik.

2. Fogköz: P. Az abcisszán felhordott másodpercenkénti

6. sz. diagramm.

fogak száma, valamint az ordinátán feltüntetett pengemunka alapján a 6. sz. diagramm koncentrikus görbéiből olvasható le.

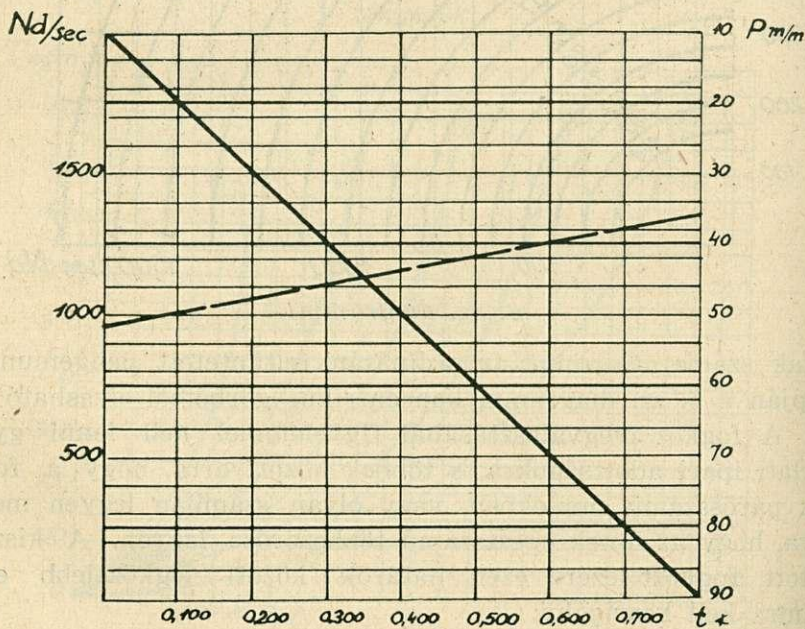
A fogköz megválasztásánál figyelemmel kell lenni gyakorlati ipari adottságokra, s többek között arra, hogy a fogköz párosszámú mm-ekben, vagy olyan számban legyen megadva, hogy az 5-nek egészszámú többszöröse legyen. A kiszámított fogközt ezért ezen határok között legközelebb eső számra kell korrigálni.

3. A mellső szög: t . meghatározása a 7. sz. diagramm

alapján történik, mely diagrammon az abcisszán feltüntetett szögtangensekhez koordinálva az ordináta irányában, eltérő léptékben ugyan, a másodpercenkénti lefutó fogak száma (N_d) és a fogköz (P) van megadva. A kihúzott egyenes a mellső szög változását jelzi, a szaggatottan húzott egyenes pedig a szögkereső vonal, mely az adott N_d és P nagyságokat összekötve, a mellső szög változását jelző egyenest abban a pontban metszi, melynek abcisszájával a keresett mellsőszögek taggense leolvasható.

Amint látjuk a mellső szögek az N_d - ill. P -vel lineárisan változnak, mégpedig a csökkenő N_d -vel fordítottan, a fokozódó P -vel pedig egyenesen. Ezen szögek adott fára nézve állandók, s minden nagyságú gépre egyaránt ugyanazok, bár — amint tudjuk — a fogköz és fogszám/sec a gépek nominális értékváltozásával összefüggésben van.

Valamennyi ezen pengejellemző az M_{40} -es nagyságú gépre vonatkozik. Hogy őket általánosságban, az M_m nominális gépre megadhassuk, ismernünk kell a tönkszalagfűrész *optimális vágásmagasságát*.

7. sz. diagramm.

A fafajonkint változó ezen optimális vágásmagasságot a keménység (N) és a pengemunka (T) alapján határozzuk meg. Ezen vágásmagasság $H_1, H_2, H_3, \dots, H_m$, ha a gépek nominális értéke $M_1, M_2, M_3, \dots, M_m$. A pengejellemzőkre vonatkozó minden eddigi megfontolásaink az M_{40} -es gépre vonatkoztak, s így a H_{40} -es vágásmagasság kiszámításához fogunk először. Ezen H_{40} a *működésben levő fogak számának és a fogköz szorzatának összegével egyenlő*. A fogközt ismerjük, de nem a működésben lévő fogak számát, melyhez az alanti egyenlet megoldása után jutunk csak el. A *működésben lévő fogak száma* u. i.

$$S_m = \left[\frac{5m \cdot N}{T^m} \sqrt{\frac{T^m}{N}} + \sqrt{\frac{T^m - 10N}{2}} \right] + \frac{m}{20} + 1 \dots \dots$$

ahol m a gép nominális értéke, N a felfűrészelő fa keménysége, T^m pedig a penge munkája az m -nominális értékű M gépen. Ha tehát $m = 40$, mint esetünkben,

$$S_{40} = \left[\frac{200N}{T_{40}} \sqrt{\frac{T_{40}}{N}} + \sqrt{\frac{T^m - 10N}{2}} \right] + 3$$

Miután ezen egyenlet megadásával a működésben lévő fogak számát bármilyen nagyságú gépre levezethetjük, meghatározhatjuk most már, a természetszerűen eleve ismert keménység és pengemunka, ill. az általuk meghatározott működésben lévő fogszám alapján a pengejellemzőket az általános M_m gépre is. Az átszámítás sorrendje természetszerűleg az, hogy:

1. meghatározzuk a közölt képlet alapján a működőfogak számát az M_m -gépre, tehát az S_m -et. Ennek alapján levezethető
2. az M_m -re vonatkozó fogköz, a P_m azáltal, hogy az optimális vágásmagasságot ezen M_m -gépre kiszámítva, ezt elosztjuk S_m -mel: Az M_m gépre érvényes optimális H_m vágásmagasság u. i. az alanti összefüggéssel adott:

$$\frac{H_{40}}{H_m} = 1,06 \frac{M_{40}}{M_m}$$

3. az ismert fogköz alapján levezethető azután, a pengesebesség bevezetésével ($v = P \cdot Nd$) a másodpercenként lefutó fogszám, s végül

4. a mellső szög nagysága is a vonatkozó grafikon alapján. (8. sz. diagramm.)

Az állandó mellső szögek mellett, a fogközök szerint az $M = 10$, $M = 20$ — és $M = 40$ nominális fűrészgépekre a francia gyakorlat 9, 11 és 15 pengecsoportot különböztet meg, mely csoportokba egyenkint mindazon pengék foglaltattak össze, melyeknél a fogközök egymáshoz közel állván, ezek a sebesség megfelelő változtatásakor egy átlagos fogközzel képviselhetők. Ezen pengecsoportok az alanti 5. sz. kimutatásban foglaltattak össze.

Ezen kimutatás szerint az M_{10} -es gépnél 15, az M_{20} -as gépnél 11, s az M_{40} -es gépnél 9 penge esetén, ha azok sebessége az elsőnél 15, a másodiknál 15—20, a harmadiknál pedig 25 m/sec-os, ill. ezen utóbbinál nagyobb, a világ valamennyi fáját lehet feldolgozni. De mivel egyetlen egy telepnek sem lehet ilyen átfogó feladata és célja, egyedül egyes vidékek fajtáit számításba véve, teljesen elegendő 4—5 penge, ha amint azt feltételeztük, a pengék sebessége a jelzett határok között, ill. azokon túl változtatható, fokozható.

5 sz. kimutatás.

Csoport:	Fogköz mm-ben:			t szögek	d fokokban:	a
	M_{10}	M_{20}	M_{40}			
1	55	65	85	37	10	43
2	50	50	75	33	11	46
3	45	50	65	30	12	48
4	36	45	60	28	13	49
5	32	40	55	26	14	50
6	30	35	50	25	14	51
7	25	30	45	24	15	51
8	20	25	40	22	16	52
9	15	20	36	20	17	53
10		18	32	20	17	53
11		15	28	18	18	54
12			24	16	18	56
13			20	16	18	56
14			18	11	20	59
15			15	8	22	60

A pengék vágóélalkatának tényezőit egyenkint ismertetve, az egyes gépekre nézve megadhatjuk az összes előfordulható pengeprofilokat is, azok méreetszerű kiképzésével. A mellékelt profil-synopszis az M₄₀-es tönkszalagfűrészre vonatkozó 15 pengecsoport vágóélalkatát méreetszerűen adja vissza. (8. sz. ábra.)

Ezen fejezetben megemlékezhetünk a *fűrészreszelék eltávolításáról* is, mint amely ezen pengeprofil-tényezők által meghatározott térbe szorulva, a penge mozgásakor eltávozik.

A penge által kiforgácsolt törmelék térfogata eseteinkben mindig kisebb a fogköz — résbőség — fogmélység által határolt térfogatnál, mivel ezen tényezőket mind, végeredményben a penge optimális munkájából vezettük le. Ha a fűrészpor megszorul, a beálló megrekedés munkatöbbletet okoz vágástöbblet nélkül, mely körülmény viszont már nem optimális pengemunkát jelent, mellyel pedig számoltunk.

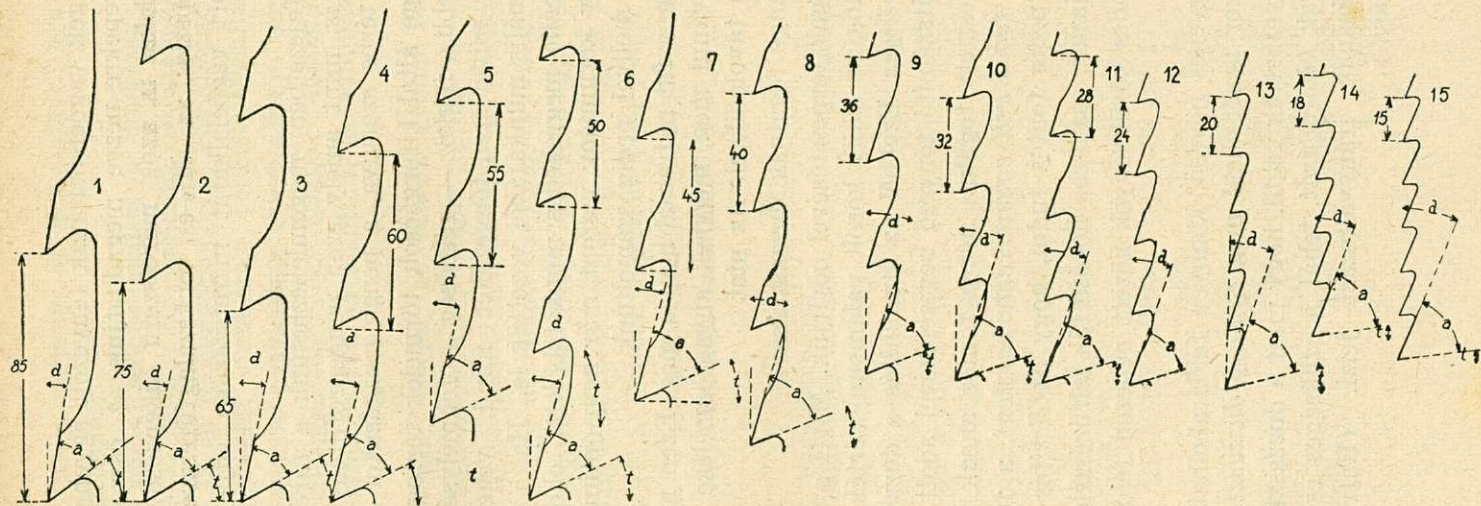
A penge a fát nyírással bontja meg. Ezen nyírás forgácsolásban nyilvánul meg, melynek anyag-törmeléke a penge által vágott úton távolodik el. Az utat

1. a penge fogainak duzzasztásával,
2. a fogak terpesztésével bővítjük. Mivel a duzzasztás még nem általános, az eddig közölt valamennyi érték a *terpesztett fogakra érvényes*. Ezekből az átszámítás a duzzasztott fogakra az 1.20-as átszámító tényező bevezetésével adott.

A terpesztett fogakra nézve fontos annak ismerete, hogy *valamennyi fogat kell egyszerre terpeszteni*, a duzzasztott pengére nézve pedig fontos tudni, hogy az *élesítés Tribot* szerint

1. a kajszult, csavaros növésű fák felfűrészelésekor egyszer,
2. a rendes körülmények között nehezen feldolgozható fánál kétszer,
3. az egyenes növésű, könnyen feldarabolható fajoknál pedig háromszor ismételtet meg *egy-egy duzzasztás után*.

Megjegyezhetjük végül, hogy mint a duzzasztott, úgy a terpesztett fogak *kifáradását*, tehát a szükséges cserét, a fűrészpor elhajításának irányváltozása jelzi. (Hátrafelé irányuló ejectió beállása.)

8. sz. ábra.

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Jegyzőkönyv

az Országos Erdészeti Egyesület igazgatóválasztmányának Pécsen, 1935. évi június hó 28-án, a város székházának közgyűlési termében tartott rendes üléséről.

Megjelentek: Báró Waldbott Kelemen elnök, Biró Zoltán ügyvezető, báró Biedermann Imre, Fekete Zoltán, Földváry Miksa, báró Inkey Pál, Kallivoda Andor, Karsai Károly, gróf Mailáth György, Osztrólczy Miklós, Papp Béla, Schenkengel László, Urbánfy Ignác, Vuk Gyula és Zügn Nándor vál. tag urak és Lengyel Sándor segédtitkár.

Kimentették magukat: Térffy Béla és gróf Teleki József alelnökök, dr. Ajtai Sándor, Czillinger János, Ivanich Ferenc, Karafiát Jenő, gróf Károlyi Gyula, Matusovits Péter, Mihalóvics Sándor, Molcsány Gábor, herceg Montenuovo Nándor, Onczay László és Papp Szász Tamás vál. tag urak.

Báró Waldbott Kelemen elnök: Igen tisztelt Választmány! A mára kitűzött választmányi ülést van szerencsém megnyitni és a megjelent tagokat üdvözölni.

A jegyzőkönyv hitelesítésére felkérem Papp Béla és Kallivoda Andor vál. tag urakat.

Kérem ezek után az ügyvezető urat, legyen szíves a mai közgyűlésre kerülő tárgyakat röviden ismertetni és azokra a tárgyakra kitérni, amelyekről a választmánynak előzőleg határoznia kellene.

Biró Zoltán ügyvezető: mindenekelőtt bemutatja a zárszámadást vizsgáló bizottságnak az 1934/35-i zárszámadásról és az 1935. évi költségvetésről szóló jelentését. Bár meglehetősen nehézségekkel járt az Egyesület pénzügyi egyensúlyának biztosítása a beszedett díjakból és egyéb aprócseprő egyesületi bevételből iskerült 22.000 pengőt az Egyesület részére előteremteni. Ez elsősorban a földművelésügyi minisztérium jóindulatának és a személyzet munkájának volt köszönhető. Ha a megcsappant tagdíjfizetésnél az eddigiekkel szemben nagyobb készség fog a tagok részéről megnyilvánulni, akkor megvan a remény arra is, hogy azokat az összegeket, amelyek az alaptőkéből és egyéb ilyen nehezen érinthető tételekből az Egyesület vagyoni helyzetének rendbehozatalára lettek fordítva, eredeti rendeltetésüknek vissza lehet juttatni. Egyben kéri a választmányt, hogy a költségvetést és a zárszáma-

dást fogadja el és a közgyűlésnek ajánlja elfogadásra. Az igazgatóválasztmány a zárszámadást és költségvetést egyhangúan elfogadja.

Ügyvezető ezután egy személyi kérdésre hívja fel a választmány figyelmét. Ez a személyi kérdés négy olyan urat érint, akik az Egyesülettel közvetlenül kapcsolatban vannak. Az egyik-től, azt hiszi, valamennyien sajnálattal fognak elválni; a többinél pedig örömeiknek kell kifejezést adjunk.

Papp Béla Öméltósága ez évi július hó 1-ével a tényleges szolgálatától megválik. Nem kell fejtegetnie azt, hogy mit jelentett az egész erdőgazdaságra, az erdőtiszti karra, a birtokos érdekekre Papp Béla érdemes munkássága. Egész röviden csak azt javasolja, forduljon a választmány azzal a kéréssel Papp Bélához, hogy azt a jóindulatú megértést, azt a törhetetlen energiát és lángoló szakszeretetet, amit mint aktív ember tanusított, tartsa meg az Egyesület és az egész erdőgazdaság érdekei iránt a jövőben is.

Tisztelettel javasolja, hogy Öméltóságának érdemeit az igazgatóválasztmány iktassa jegyzőkönyvébe.

A földművelésügyi miniszter úr Papp Béla utódául Molcsány Gábor miniszteri tanácsos urat szemelte ki, aki nem jöhetett el a mai választmányi ülésre, mert egyszerre a régi és az új csoportvezető nem hagyhatja ott hivatalát. Ezenkívül két osztály is új vezetőt kapott.

Az egyiknek vezetésével dr. Ajtay Sándor, a másiknak vezetésével pedig a választmányi üléseknek buzgó jegyzőkönyvvezetője, Lengyel Sándor lett megbízva. Említett urakat új beosztásukban az egyesület részéről szívből üdvözli. Ezzel kapcsolatban fel kell vesse a következő kérdést: Lengyel Sándort ugyanis új teendői annyira igénybe fogják venni, hogy azt az igen értékes támogatást, amelyet az egyesület tőle kapott, a jövőben már nem nyújthatja. Reméli azonban azt, hogy a földművelésügyi minisztériumnál keresztül tudják vinni, hogy járuljanak hozzá ahhoz, hogy az egyesület segítségére lehessen az utód bevezetésénél. Most már aktuális a pályázat a segédtitkári állásra. Az állandó segédtitkár javadalmazása kb. 400 P díjazást jelent. Ezt a pályázatot ki kell írni a következő hivatalos lapszámban, mert az nem tartozik a közgyűlés elé, t. i. az igazgatóválasztmány hatáskörébe van utalva. Felhatalmazást kér arra, hogy ezt a pályázatot a júliusi lapszámban már ki lehessen írni, hogy szeptember második felében már végleges javaslatot lehessen tenni az igazgatóválasztmánynak. Itt elsősorban az volna irányadó, hogy ki bírja elsősorban az erdőbirtokosok bizalmát. Az alapszabály a titkár és az alkalmazottak felvételét az igazgatóválasztmánynak az ügykörébe utalja.

Javasolja, hogy az igazgatóválasztmány hatalmazza fel az elnök-

séget arra, hogy a pályázatot kiirhassa és a következő választmányi ülés elé teljesen kész javaslattal jöhessen.

Az igazgatóválasztmány egyhangúan ügyvezető javaslata értelmében határoz.

Ügyvezető ezután Péch Kálmánné levelét ismerteti, aki köszönetét nyilvánítja a férje elhalálózása alkalmából küldött részvét-nyilatkozatra.

Egyhangúan tudomásul szolgál.

Ügyvezető ezután bemutatja a földművelésügyi minisztériumnak 53.250. számú rendeletét, amely az erdőkről és természetvédelemről szóló 1935. évi IV. t.-c.-et augusztus hó 1. napjától hatályba lépteti. Mindazok a rendelkezések, amelyek az új erdőtörvényben foglaltatnak, augusztus 1-én tehát hatálybalépnek. A végrehajtási utasítás még nem jelent meg. A földművelésügyi minisztérium azonban még módot fog nyújtani arra, hogy az Egyesület hozzászólhasson a végrehajtó rendelethez. A végrehajtás egyes részletei u. i. ebben a kérdésben utóbb is megjelenhetnek.

Örvendetes tudomásul szolgál.

Ügyvezető bemutatja továbbá a Magyar Nemzeti Múzeum állattárának átíratát, amelyben arra kéri az egyesületet, hogy az Erdészeti Lapoknak egyes régebbi számaikat küldjék meg neki. Itt 35—36 régebbi évfolyamról van szó. Ezeket össze lehet szedni. Engedélyt kér arra, hogy ezeket a lapszámokat díjtalanul adhassa át a Magyar Nemzeti Múzeum állattárának, mert úgy érzi, hogy magának az Egyesületnek is érdeke ez.

Az igazgatóválasztmány a kérelem teljesítéséhez egyhangúan hozzájárul.

A földművelésügyi minisztériumnak egy további leirata arról értesít, hogy Schenkengel László kir. közalapítványi főerdőtanácsos urat az Országos Fagazdasági Tanács és az Intézöbizottságának tagjává nevezte ki.

Egyhangúan tudomásul szolgál.

Ügyvezető ezután a tüzelőanyag-kereskedők egyesületei országos szövetségének bejelentését ismerteti. A tüzelőanyagkereskedők szervezetet alkottak, amelyben a legtöbb budapesti nagyobb szerv (Baross Szövetség, Tűzifakereskedők Országos Egyesülete, a Magyar Köztisztviselők Országos Termelő és Értékesítő Szövetkezete stb.) résztvesz abból a célból, hogy a budapesti tűzifapiacra rendet tudjanak teremteni. Ügyvezető olyértelmű választ javasol, hogy az Egyesület minden olyan akcióban, amely az erdőgazdaság érdekeivel meg-egyezik, készséggel támogatja őket.

Egyhangúan tudomásul szolgál.

Ügyvezető ezután a Magyar Mérnök- és Építészeti Egyesület soproni osztályának beadványát ismerteti. A Magyar Mérnök- és Építészeti Egyesület sérelmesnek tartja és panaszkodik amiatt, hogy a

városi alkalmazásban álló erdőtiszt kollegák nem juthatnak és ha igen, csak a thj. városokban legfeljebb a VII., a megyei városokban a VIII. fiz. osztályig. Javasolja, hogy a városi alkalmazásban álló erdőmérnök kollegák érdekében meg kell tenni a lépéseket az illetékes minisztériumnál. Meg kell tenni a lépéseket abból a célból, hogy sorozzák be őket is a rendes státusba és nyissák meg előttük a magasabb rangosztályokat is.

Az igazgatóválasztmány egyhangúan a javaslat értelmében határoz.

Ügyvezető ezután Róth Gyula a József Nádor Műegyetem tanárának javaslatát ismerteti, aki az Egyesület állásfoglalását kéri arra vonatkozólag, vajjon az erdőtenyésztés a harmadik, vagy a második szigorlat tárgya legyen-e? U. i. az erdőhasználat és az erdőrendezés a harmadik szigorlat tárgya és véleménye szerint ma az erdőtenyésztést ettől a kettőtől elválasztani nem lehet. Ez a három tárgy ma összefüggésben van különösen azért, mert ma a használatokat úgy kell irányítani, hogy a felújítás szolgálatában álljon. Véleménye szerint is indokolt volna az, hogy a harmadik szigorlat tárgyai közé vétessék fel, mert hiszen a három legfontosabb szaktárgynak az erdőrendezést, az erdőhasználatot és az erdőtenyésztést tartja. A leglényegesebb szaktárgyak a harmadik szigorlatban vannak, azért kellene idekapcsolni az erdőtenyésztést is. Oly választ javasol, hogy az Egyesület igazgatóválasztmánya azt tartaná indokoltnak, ha ezeket a tárgyakat az utolsó szigorlatra tennék.

Fekete Zoltán javasolja, hogy Róth Gyula tanár úrnak ezt beadványát ne tárgyalja a választmány addig, amíg hivatalosan az Egyesülethez nem fordul akár a műegyetem, akár a földművelésügyi minisztérium, mert ezeknek a dolgoknak a megvitatására elsősorban az egyetem erdőmérnöki osztálya, bánya-, kohó- és erdőmérnöki kara, azután a kultuszminisztérium és a földművelésügyi minisztérium illetékes. Ha a kultuszminisztérium, vagy a földművelésügyi minisztérium kéri fel az Egyesületet arra, hogy ebben a dologban véleményt adjon, akkor válaszoljon az Egyesület erre a kérdésre, de ne vágjon eléje. Erre különben nem is lesz szükség, mert áthidaló megoldás is lehetséges.

Erről Papp Béla Őméltósága is tud. Nem azért kéri a t. Választmányt erre, mintha nem tartaná illetékesnek, hanem mert rossz vért szülhetne az indítványnak ilyképpen való tárgyalása. Ezt, mint az erdőmérnöki osztálynak az elnöke kénytelen megjegyezni.

Papp Béla osztja Fekete Zoltán véleményét, nem igen lesz szükség arra, hogy az Egyesület ebben a kérdésben állást foglaljon, mert részben a műegyetem, részben a földművelésügyi minisztérium elintézi. Befejezett dolognak tekinthető, hogy ez a három tárgy nem lesz elkülönítve egymástól. Arról ellenben lehet szó, hogy a harmadik

szigorlaton négy tárgy lesz. Ha ilyen irányú megkeresés jönne, csak akkor foglaljon állást az egyesület.

Ügyvezető: Minthogy a kérdés elitézése amúgy is a legjobb mederben van s minden kilátás meg van arra, hogy Róth kívánságának megfelelő megoldás jöjjön létre, nem tartja szükségesnek, hogy ebben a kérdésben állást foglaljon.

Egyhangúan tudomásul szolgál.

A következő tárgy Dobó Jenő, Tanka Sándor és Barna Andor javaslata. Azt kérik, hogy azok részére, akik már erdőéri gyakorlati szolgálatban vannak, az erdőéri szakvizsga letételére a lehetőséget a földművelésügyi minisztérium biztosítsa. U. i. legutóbb úgy jelent meg a hirdetmény, hogy ez alkalommal *utoljára* tartatnak erdő- és vadéri szakvizsgák. Ez igazságtalan volna, mert szerzett jogokat sért. Megtörténhet az is, hogy pl. az illetőnek két évi gyakorlata van. Most be kell rukkolnia katonának és a harmadik esztendő nem tudván igazolni, el lesz ütve a lehetőségtől, hogy erdőőr lehessen. Javasolja, hogy az igazgatóválasztmány járuljon olyan értelmű javaslattal a közgyűlés elé: foglaljon a közgyűlés is állást olyan értelemben, hogy meg kell kérni a földművelésügyi minisztériumot, biztosítson mindazok részére, akiknek a törvény életbelépése napján már legalább hat hónapi gyakorlatuk van, lehetőséget arra, hogy három vagy négy év lejárása után következő esztendőben megtartandó szakvizsgákon jelentkezzenek. Az illetők tehát arra fognak iparkodni, hogy amikor a harmadik esztendjük letelik, levizsgázzanak, mert különben kiesnek a terminusból.

Ez a három év az esetleges pótvizsgákra való tekintettel négy évre emelkedhetik. Kérni kellene továbbá azt, hogy a katonai szolgálatot a gyakorlatba számítsák be. Felterjesztést kellene továbbá intézni a földművelésügyi minisztériumhoz, hogy mindazok részére, akik igazolják azt, hogy az 1935. évi július hó 1-től megelőzőleg már tényleg ilyen szolgálatban álltak, a vizsga lehetőségét biztosítsa.

Az igazgatóválasztmány egyhangúan a javaslat értelmében határoz.

Ügyvezető ezután a földművelésügyi minisztériumnak a tűzifa vasúti szállításának a tarifájára vonatkozó leiratát ismerteti:

„Értesítem az Egyesületet, hogy a hazai származású tűzifa részére engedélyezett díjkedvezmények következtében a Magyar Királyi Államvasutaknál jelentkező kiesést a MÁV költségvetésében mutatkozó hiány csökkentése érdekében úgy a kereskedelemügyi, mint a pénzügyminiszter úr is megszüntetni kívánja. A m. kir. kereskedelemügyi és pénzügyminiszter urak ily irányú kívánságát bizonyos mértékben a magam részéről is indokoltan találok s ezért a MÁV-ot a hazai származású tűzifa részére biztosított díjkedvezményből előálló kiesésért akár tarifaemeléssel, akár más formában biztosított térítés útján részben kárpótolni kívánom. Ehhez képest felkérem a t. Egyesü-

letet, hogy a kiesés mikénti megszüntetésére mielőbb javaslatot tenni szíveskedjék. Budapest, 1935. évi június hó 26-án, a miniszter rendeletéből: Papp s. k., miniszteri tanácsos."

A kérdés megoldására most javaslatot még nem tehet.

Javasolja, hogy a választmányi tag Urak foglalkozzanak ezzel a kérdéssel, hogy július hó közepén összehívandó igazgatóválasztmányi ülés a kérdést részletesen letárgyalhassa.

Papp Béla: Ezt a megoldást nemcsak jónak tartja, hanem a maga részéről pártolja is. A MÁV követelése elől nem lehet kitérni. Már előzőleg felvetődött az a gondolat, hogy a földművelésügyi minisztérium kapjon a pénzügyminisztériumtól a költségvetése keretében bizonyos összeget, amit a MÁV-nak átadhatna. Ez ellen azonban a pénzügyminisztérium tiltakozott. Ezen a módon a MÁV bevételkiesése biztosítható volna anélkül, hogy az erdőbirtokosokat megterhelnék. A választmányi ülés összehívását nagyon sürgősnek tartja, mert éppen tegnap sikerült megállapodni arra vonatkozólag, hogy még július hó végéig meghosszabbítják a határidőt.

Bárá Biedermann Imre: A MÁV-val kapcsolatban a hűségnyilatkozatok kérdését kívánja megemlíteni, amelyek minden logikát és gazdasági ismeretet nélkülöznek. A MÁV a gazdáktól, az erdőbirtokosoktól hűségnyilatkozatokat szed be, amelyek értelmében, amennyiben terményeiket tengelyen 30 km-en túl szállítják, a fuvarkedvezményt elveszti. Ennek semmiféle logikái alapja nincs. Kéri, hogy ebben az ügyben az Egyesület foglaljon állást, mert elképzelhetetlen, hogy erdőbirtokosnak annyira meg legyen a keze kötve, hogy ne tudja eladni az erdejéből az olyan fát, ami bot, vagy gyökérfa, mert ha valaki ezt elviszi, akkor a fuvarkedvezményét elveszti. Ez ellen állást kell foglalni. A hűségnyilatkozatokat meg kell szüntetni, mert ehetetlen az, hogy az erdőbirtokos annyira legyen korlátozva, hogy ha pl. 1 q fát a szegényeknek kocsin valahová elküld, ezért a fuvarkedvezményt elveszítse. Lehetetlen, hogy állandóan ennek a vezetésének legyenek kitéve.

Ügyvezető: Egyetért Biedermann javaslatával.

Az Egyesület ebben a kérdésben már felterjesztést intézett a földművelésügyi miniszterhez. Mivel összes erdőbirtokosaink kivétel nélkül egyúttal mezőgazdasági birtokosok is, ez a körülmény teljesen értéktelenné teszi azt a megállapodást, amit a MÁV a mezőgazdákkal kötött. Ezért az egyesület azzal a kérelemmel fordult a MÁV-hoz, hogy a hűségnyilatkozatoknak szolgáltatásától tekintsen el.

Ügyvezető ezután az Erdészeti Kutató Intézetnek az egyetemes erdőgazdasági kongresszus ügyében az egyesülethez intézett íratát ismerteti. Javasolja, hogy előzetesen egy intézőbizottságot szervezzenek, amelybe két tagot az Országos Erdészeti Egyesület, két tagot a minisztérium, két tagot az Erdészeti Kutató Intézet delegáljon. Egyben felkéri az elnök Úr Öméltóságát arra, hogy az egyik tagsági

helyet elvállalni szíveskedjék. Lunc kollegánk látná el egyelőre a titkári teendőket, akinek ebben az irányban megvannak a legjobb összeköttetései és megvannak a nyelvismeretei is.

Báró Waldbott Kelemen: A maga részéről szívesen vállalja a közreműködést, egyben még más valakinek a jelölését kéri.

Karsay Károly a minden oldalról megnyilvánuló közóhajnak engedve, szintén vállalja a jelölést.

Az igazgatóválasztmány ezután ügyvezető javaslatára Nadhera Sándor, Anschau Antal, Egry Lajos okl. erdőmérnököket, továbbá Król Oszvald városi főmérnököt, valamint Ambrózy György földbirtokost, valamennyit ajánlja ügyvezető, Rády Andor uradalmi főtitkárt ajánlja Dobó Jenő és Tanka Sándor, végül Radoczy Károly erdőmérnököt ajánlja vitéz Sárady István, egyhangúan az egyesület rendes tagjai sorába iktatja.

Báró Biedermann Imre végül az érdekképviselési törvény kérdését teszi szóvá. Megállapítja, hogy ez a törvénytervezet egyesületünk szempontjából sem érdektelen és ezért kell ezzel a kérdéssel foglalkoznunk. Nem hivatkozhat itt még semmire, egyedül az elnökséget kívánja megkérni, hogy legyen figyelemmel arra, hogy az Országos Erdészeti Egyesület egy olyan érdekképviselés, amely nem pótolható és így nem lát megfelelőnek oly megoldást, hogy az egyesület akár a kereskedelmi és iparkamarához, akár a mezőgazdasági kamarához becsatlottassék. A mi érdekeink különállók és fenntartandók, bennünket pótolni és másodrangú egyesületté degradálni nem lehet. Azt hiszi, az elnökség szintén élénk figyelemmel kíséri ezen törvény alakulását és tárgyalását. Tudomása szerint az egyesület már folytatott is tárgyalásokat a miniszterelnök Úrral. Az elnökséget arra kéri, hogy ezekbe a tárgyalásokba kapcsolódják be, nehogy meglepetések érhesék az egyesületet.

Báró Waldbott Kelemen: Az Egyesület elnöksége valóban a legélénkebb figyelemmel kíséri ezt a kérdést. Mindenesetre nagyon szükségesnek tartja, hogy ebben a kérdésben tisztán lássunk és azt hiszi, hogy mindenki, aki erdőszettel foglalkozik, tisztában lehet azzal, hogy ezt az egyesületet a mezőgazdasági kamarához csatolni roppant veszélyes dolog volna. Ere például felemlíti azt, hogy egy mezőgazdasági kamara tiltakozott az új erdőtörvény megvalósítása ellen, azzal az indokolással, hogy a legeltetést az erdőben meg akarják szüntetni. Nem is tudja elképzelni, hogy jogilag hogyan állnak ezek a dolgok. Ugyanis ennek az egyesületnek saját magánvagyon van. Ez a magánvagyon csak egyesületi célra szolgálhat. Ez szintén olyan momentum, amely kizárja azt, hogy egyszerűen ez az egyesületi magánvagyon közvagyonként kezeltessék. Mindenesetre köszöni a szíves figyelmeztetést.

Több tárgy nem lévén, elnök a választmányi ülést berekeszti.

Jegyzőkönyv

az Országos Erdészeti Egyesületnek Péccset 1935. évi június hó 28-án Pécs szab. kir. város székházának közgyűlési termében tartott évi rendes közgyűléséről.

A közgyűlésen megjelentek: Ács Ferenc, Ajtay Viktor, Asboth István, Babos Károly, Bakay Miklós, Bálint Ferenc, Balsay Aladár, Barsi Nándor, Bartos Gyula, gr. Benyovszky Móric, br. Biedermann Imre, Biró Zoltán, vitéz Boros György, Botos Géza, Breznay Ferenc, Csép Béla, Csizék Antal, v. Dunaszentgyörgyi Gusztáv, Dobó Jenő, Dolenszky Károly, Egli József, Egri Károly, Egri Lajos, dr. Engel Róbert, Farkas Jenő, Fás János, Fekete Béla, Fekete Zoltán, v. Fodor Vince, Földvári Miksa, Fontányi János, Fűrő Mihály, Galambos Gáspár, Geosits Gyula, Gereben János, dr. Gebauer Miklós, Gyapay Jenő, Halász Miklós, Hallóssy Miklós, Haszák Aladár, Héj János, Henrich Viktor, Helmecy Jenő, vitéz Hendrey József, Hervay Leó, Holdamf Gyula, Horváth Károly, vitéz Horváth Sándor, Igaz Béla, Illyés Károly, Imrik Gusztáv, Imrik Zoltán, br. Inkey Pál, Iványi Ferenc, dr. Jurcsik István, Kallivoda Andor, Kallivoda György, Kaisz György, Kálmán Béla, Kaldenecker Pál, Karsai Károly, Keiner Rezső, Kemény György, Kertay Ede, Kiss János, Kiss Zsigmond, Kiszely Zoltán, Klauszberger Károly, Kolossváry Andor, Kopátsy Imre, Kovács Árpád, Kovács Lajos, Krall János, Krassay Ágoston, Kristófy Béla, Kubicza István, Lády Géza, Lászlóffy Ernő, Lengyel Sándor, Létay Gyula, Lipóczy Béla, Löw Jenő, Lutonszky Ernő, Lux Zoltán, dr. Magyar Pál, dr. Magyary Gerő, May Ottó, gr. Mailáth György, Máté Dezső, Mérey Andor, Mészáros Antal, Metzly Kamil, Muraközy Pál, Nadhera Sándor, Osztro-luczky Miklós, dr. Ollé Jenő, Páll Miklós, Páncél Ottó, Papp Béla, peremartoni Nagy Sándor, Petrizilka Károly, Pintér Lajos, Puskás Károly, vitéz Rábay Gyula, Rada Antal, Rainiss István, Raksányi Károly, Récesey Antal, vitéz Rhédey László, Richter György, Riedl Gyula, Rochlitz Béla, Róth Gyula, Schaáb Bálint, Schenkengel László, Sárközy Viktor, Seemann Ferenc, Seiffér Béla, vitéz Simándy László, Schmiedt Gusztáv, Somogyi Zoltán, Soós Károly, vitéz Szabó István, Szabó János, Szabó Géza, Szántó István, Szarkássy László, Szeifert Béla, Szőke Győző, Takács Zsigmond, Taszler Alfréd, Thiringer János, Tóth Bódog, Tóth János, vitéz Ujváry Géza, Urbánfy Ignác, Wagner Gyula, br. Waldbott Kelemen, Wächter Gyula, Woldampf Gyula, Várnay Tivadar, Vajda Gyula, Vendel Aladár, Vendró Gyula, Vermes Imre, Vermes Viktor, Vlaszathy Ödön, dr. Vörös Mihály, Vuk Gyula, Zoltán János, Zügn Nándor és sokan mások.

Báró Waldbott Kelemen elnök: Üdvözlöm a megjelent urakat és az Országos Erdészeti Egyesületnek a mai napra kitűzött közgyűlést megnyitom.

Megállapítom, hogy a közgyűlés időpontja és tárgysorozata az egyesület hivatalos közlönyének májusi és júniusi számaiban szabályszerűen lett közzétéve s a közgyűlés határozatképes.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Papp Béla és Kolossváry Andor egyesületi tag urakat kérem fel.

Van szerencsém a t. közgyűlés tudomására hozni, hogy Albrecht kir. herceg öfensége, miután személyesen nem jelenhetett meg, a közgyűlést

melegen üdvözli, van szerencsém bejelenteni továbbá, hogy a m. kir. földmívelésügyi miniszter úr képviselőjében Papp Béla miniszteri tanácsos,

Baranya vármegye képviselőjében dr. Ollé Jenő főjegyző,

a Tiszajobbparti Vármegyék Erdészeti Egyesülete képviselőjében Lipóczy Béla főerdőtanácsos,

Pécs szab. kir. város képviselőjében dr. Vörös Mihály tanácsnok,

a Déldunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület részéről gróf Benyovszky Móric elnök,

a M. Kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Kara képviselőjében Fekete Zoltán egy. nyilv. r. tanár, prodékán,

a Budapesti Mérnöki Kamara képviselőjében Henrich Viktor bányai ügyi főtanácsos,

az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület képviselőjében Balsay Aladár bányagazgató, egyesületi alelnök, Henrich Viktor bányai ügyi főtanácsos,

a Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetsége képviselőjében Papp Béla miniszteri tanácsos,

Budapest székesfőváros képviselőjében Kopátsy Imre főerdőmérnök,

Kecskemét szab. kir. város képviselőjében Kertay Ede erdőmester,

a Pécsi Püspöki Uradalom képviselőjében Pintér Lajos főerdőmérnök,

a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet pécsi osztálya képviselőjében

Hervay Leó műszaki főtanácsos jelent meg.

A megjelent megbízott urakat az egyesület nevében a legmelegebben üdvözlöm.

Tisztelt Közgyűlés! Legelső szavam az őszinte köszönet Pécs szab. kir. város igen tisztelt közönségéhez és annak méltóságos polgármesteréhez, hogy nagybecsű meghívásukkal mai közgyűlésünknek Pécssett való megtartását szívesek voltak lehetővé tenni.

Külön köszönettel kell megemlékezni a város Idegenforgalmi Hivataláról, valamint Kolozsvári Andor, vitéz Rábay Gyula és dr. Sik Lajos, akik a közgyűlés és ezzel kapcsolatos kirándulás terhes előkészítő munkáját vállalni szívesek voltak.

Javasolom, hogy a közgyűlés őszinte köszönetének jegyzőkönyvben is adjon kifejezést s az elnökséget bízva meg, hogy ezt az illetékes uraknak írásban is hozza tudomásukra.

Aki a mai világ fejlődését figyelni, tapasztalhatja, hogy a tömeg megmozdulások és a szervezkedés korszakát éljük. Nemcsak a nemzetek, de az egyes gazdasági és politikai érdekkörök egységesen szervezkednek és az erők tömörülése által iparkodnak érdekeiket megvédeni és céljaikat megvalósítani. Ez tulajdonképpen az „Országos Erdészeti Egyesület”-nek is a célja, és örömmel állapíthatom meg, hogy az egy táborba tömörült magyar erdőgazdák, erdőmérnökök és egyéb erdőgazdasági szakemberek még a mai nyomott gazdasági helyzetben is figyelemreméltó eredményeket tudtak elérni. Azt hiszem, hogy nem tévedek, hogy ez a nagy gazdasági siker, amely kifejezést nyert abban, hogy az összes őstermelési ágak közt, a magyar erdőgazdaság az egyedüli, amely ma nemcsak, hogy biztos jövedelmet hoz, hanem termelvényeit kétségen kívül előnyös árak mellett tudja értékesíteni, elsősorban is érdekképviselőnk helyes megszervezésének és egyesületünk agilis működésének köszönhető. A társulás, az összefogás az legnagyobb fejlesztőerő, amellyel bármilyen gazdasági érdekelttség rendelkezik. Örömmel állapíthatom meg, hogy az „Országos Erdészeti Egyesület”-ben is intenzív és élénk élet folyik, amely kifejezésre jut az egyesület összes gyűléseiben. Amellett egyesületünk mindig kiténik az ott lefolytatott viták magas színvonala által. Tisztában vagyok azzal is, hogy a vezetőség maga legjobb akarat mellett sem képes tökéletes munkát

végezni, ehhez okvetlenül szükség van kritikára is. De legyen ez a kritika őszinte és legyen tárgyilagos, és akkor sohasem fog elfajulni ez a vita személyeskedéssé, amit minden körülmények közt el kell kerülnünk. Előfordulhat, hogy az eltérő vélemények képviselői a vita hevén néha összecsapnak, de mindig meg kell találni a módját annak, hogy ez haragra vagy ellenségeskedésre ne vezessen, mert hiszen mindannyian őszinte szívvel egy közös célt szolgálunk és mint ahogy az előbb említettem, az erő éppen az összetartásban rejlik. Szeretném ez alkalmat felhasználni arra, hogy az egyesület összes tagjainak figyelmét külön felhívjam az összetartásra, az együttérzés és a bajtársi szellem ápolására és ne hagyjunk éket verni közénk idegen befolyások által.

Az, aki egy részletkérdésből eredő nézeteltérést odáig élesít ki, hogy ezzel veszélyezteti a magyar erdőgazdasági közösség érdekeit, az nem szolgálja az erdőgazdaság ügyét — de vét a nemzet ellen is. — Másrészt nem lehet az egyik vagy a másik erdőgazdaság speciális viszonyaira szabni az egész ország erdőgazdaságának irányítását, hanem az országos egyesületnek mindig szem előtt kell tartani az összesség érdekeit; tehát szükség van egy bizonyos önfegyelemre és közzszellemre, hogyha minden tekintetben meg akarunk felelni feladatunknak és kötelességünknek. Ezeket a gondolatokat voltam bátor tagtársaim szíves figyelmébe ajánlani, hogy óva intsem őket, nehogy túlbuzgalomból és túlfűtött atmoszférában veszélyeztessék azokat a nagy alkotásokat és szép sikereket, amelyekről egyesületünk a jelenben be tud számolni. Hiszen, ha egyéb nem volna, már maga az új erdőtörvény létrehozása és megvalósítása oly korszakalkotó eredmény a magyar erdőgazdaság életében, amely egy új és jobb jövőnek alapját képezheti. Az új erdőtörvény, amelyet a legutóbbi közgyűlésünk óta, a magyar törvényhozás felsőháza is letárgyalt és elfogadott és amelyet azóta a Kormányzó Úr Öfóméltósága is szentesített, mint az 1935. évi IV. t.-c. került be a magyar törvénytárba és épp most jelent meg az a rendelet, mely szerint az új erdőtörvény folyó évi augusztus 1-én lép életbe. Ebben a törvényben annak a természetes fejlődésnek egy fontos lépését látom, amelyen minden gazdasági törvénynek az idők folyamán át kell esnie és így az új törvény semmiképp nem jelenti a régi erdőtörvény lerombolását, hanem ennek korszerű fejlődését. Hiszen a leglényegesebb intézkedések: az üzemterv kötelezettség és a szakértői kezelés kimondása, továbbá a mai erdőterület biztosítása lényegében nem egyebek, mint a régi alaptörvény jól bevált intézkedéseinek az összes erdőkre való kiterjesztése. A módosítások jelentékeny része pedig nem egyéb, mint azoknak a hiányoknak a pótlása, amelyek a praktikus élet során szükségesnek mutatkoztak. A törvénybe beillesztett új részek pedig mind olyanok, amelyeket a kultúra haladása, a technika fejlődése és a háború következtében beállt változások tettek indokolttá.

És így mi, akik a régi épület újszerűvé, modernné átalakításában résztvettünk, ma is csak hálával és elismeréssel gondolunk azokra a nagyokra, akik több mint fél évszázaddal ezelőtt, az épület alapjait lerakták. Ujabb fontos és jelentős munkát ró azonban úgy a hivatalos körökre, mint ránk az érdekeltekre a végrehajtási utasítás elkészítése.

Egy gazdasági vonatkozású törvénynél és így természetesen az erdőtörvénynél is, már az előforduló esetek változatosságára való tekintettel csak bizonyos irányelveket és bizonyos keretet lehet megállapítani és a végrehajtásnak kell azután ezt a keretet megfelelően kitölteni. Ugy érzem, hogy nyugodtan tekinthetünk a végrehajtási utasítás elé is; mert nemcsak a törvény szövege, de a tárgyalások folyamán elhangzott kijelentések is magukon viselik annak a kölcsönös megértésnek és megbecsülésnek jeleit, amely ma az államerdészeti adminisztráció

és a birtokos-osztály túlnyomó része között fennáll. Ebben a kölcsönös megértésben látom annak zálogát, hogy a törvény végrehajtása a közérdeknek és a jogos magánérdeknek egyaránt megfelelően fog történni.

Manapság szeretnek a gazdasági életben is hangzatos jelszavakkal operálni. Ilyen jelszavak pl.: a tervgazdálkodás és az irányított gazdaság. A legkevesebb ember tudja, hogy mit kell ezalatt érteni. En azonban úgy vélem, hogy erre erdőgazdasági vonatkozásban az új erdőtörvény maga adja meg a feleletet, mert ez a törvény nem is egyéb, mint a magyar erdőgazdaságnak a jövőben való irányítása. És meg vagyok győződve arról, hogy ez az irányítás a helyes útra és mindannyiunk által óhajtott célhoz fog vezetni.

Állandóan és sokat foglalkozott az egyesület a magyar erdőgazdaság egyik legégetőbb problémájával, az Alföldfásítás kérdésével.

Annak igazolására, hogy ez a munkánk és agitációnk nem volt eredménytelen, két tényt említek csak fel.

Az egyik az, hogy a következő évi költségvetésbe a kormányzat már egy félmillió pengőt állított be az Alföldfásítás céljaira.

A másik körülmény az, hogy az utolsó koronás magyar király fia, Ottó trónörökös öfensége, amikor Hollandiában néhány nappal ezelőtt doktorrá avatták, disszertációjának egyik tárgyául éppen a magyar Alföldfásítás problémáját választotta.

Távol áll tőlem még a gondolata is annak, hogy az egyesület életébe politikát vigyünk bele, mégis azt hiszem, mindnyájunkat csak örömmel tölthet el az, hogy legutolsó koronás királyunk fia is ennyire égetőnek és ennyire fontosnak találja a magyar erdészetnek ezt a nehéz problémáját.

Szeretnék ez alkalommal az erdőgazdaságnak még egy különös kötelességére rámutatni. Mindnyájan igen jól tudjuk, hogy az utolsó 3 esztendőben a magyar erdőgazdaság a normális mértéket jóval meghaladó erőfeszítéssel sietett a kormányzat támogatására abban az irányban, hogy a belföldi faszükségletek lehetőleg nagymérvű ellátásával javítsa kereskedelmi mérlegünket és így segítsen védeni egész életünket egy veszélyes válságtól; de ezeknek a rendkívüli használatoknak ideje lejárt, s további áldozatokat a magyar erdőgazdaság már nem hozhat, mert ez veszélyeztetné a magyar erdőgazdaság jövőjét. Ha tehát számolnunk kell hazai termelésünk csökkentésével is, ezzel szemben gondoskodnunk kell a termelés tökéletesítéséről, aminek segítségével érdeink hozadékát a régebbi idők termeléséhez képest még mindig jelentékenyen emelni tudjuk, a rendelkezésre álló famennyiség minél tökéletesebb, gondosabb és aprólékosabb feldolgozásával és az anyagpazarlás elkerülésével. És fokozott gondot kell fordítanunk a belső termelés védelmére is. Ehhez pedig összefogás szükséges, mert a gazdasági élet tapasztalatai azt igazolták, hogy csak azok a gazdasági ágak tudtak és tudnak a mai világban boldogulni, amelyeknél az egyes egyedek között megvan az egyetértés, az összefogás és az egyöntetű eljárás lehetősége. Véleményem szerint éppen az egyesület, mint társadalmi alakulat, amely nem lép fel versenytárs gyanánt, elsősorban hivatott arra, hogy ebből a szempontból a szervező munkát kezébe vegye. Az erdőgazdaság komoly akaratán fog mulni, meg tudjuk-e szervezni a magyar termelés érdekvédelmét úgy és olyan mértékben, hogy megfelelő eredményeket tudjunk elérni. Ha meglesz a termelés részéről a segítőkészség az egyesülettel szemben, úgy biztosíthatom a tisztelt közgyűlést, hogy az egyesület munkáján nem fog mulni az, hogy a kívánt eredményeket elérjük. De mindennek előfeltétele az *egység-es eljárás* és a vezetőkben való bizalom. Minden egyes előnytétel, amit az erdőgazdaság részére megszerezni kívánunk, vagy az állam, vagy más érdekeltségek részéről kíván a legtöbb esetben bizonyos mértékű

előzékenységet és áldozatkészséget. Ennek azután természetes következménye az, hogy viszont az erdőgazdaság sem zárközhatik el bizonyos mértékű áldozatok elől akkor, amikor fontos közérdek vagy más gazdasági ágazatok létérdeke ezt nélkülözhetetlenné teszi. Az erdőgazdaság jól felfogott érdeke nem lehet az, hogy az érdekképviselőt minden egyéb szempont figyelmen kívül hagyásával állandóan olyan követelésekkel álljon a kormányzat elé, amelyeket a legjobb akarat mellett sem lehet teljesíteni. Nekünk is számolnunk kell azzal, hogy a kormányzat az összesség érdekeit hivatott az egyes érdekekkel szemben képviselni. Itt tehát a vezetőségnek kell mérlegelnie minden esetben a helyzetet, hogy hoi tehet engedményt és hol kell ragaszkodnia követeléséhez. Másrészt számolnunk kell azzal is, hogy az összes tárgyalások anyagát teljes részletességgel nem lehet a nyilvánosság elé hozni, mert hiszen különösen külkereskedelmi szerződéseknél felmerülhetnek olyan érvek és indokok, amelyek a nyilvánosságot nem tűrik, de sokszor nincs idő arra, hogy a vezetőség kikérje a választmány véleményét, amiből az következik, hogy a vezetőség kell, hogy az egyesület bizalmával rendelkezék.

A legártalmasabb volna azonban a magyar mezőgazdaságra nézve oly sajnálatraméltó eljárás, mely szerint az érdekelttség részéről ugyanabban az egy kérdésben többféle, egymással szemben álló álláspont vagy kívánság kerülne az intézőkörök elé. Az ilyen eljárás csak gyengíti az erdőgazdaság pozícióját és módot ad arra, hogy az intézkedés vagy teljesen elmaradjon, vagy legalább is halasztást szenvedjen. Már pedig a részleteredmény is jobb, mint a kérdés elődázása, mert ez mindig módot nyújt arra, hogy a megkezdett intézkedéseket lépésről-lépésre továbbfejlesszük. És méltóztassanak elhinni, hogy sohasem volt nagyobb szükség az egységes állásfoglalásra és az egyirányú munkára, mint éppen ma, amikor mindenféle politikai áramlatokkal kell számolnunk, amelyek a nagyobb birtoktestek ellen irányulnak, amelyhez pedig az erdőgazdaság számottevő része tartozik. Anélkül, hogy a mai is állandóan szőnyegen forgó birtokpolitikai kérdések bírálatába bocsátkoznék, azt hiszem, mindnyájunk véleményének adok kifejezést akkor, amikor azt hangoztatom, hogy az amúgy is csekély kiterjedésű magyar erdőket tovább csökkenteni vagy megcsonkítani semmiféle gazdasági szempontból nem lehet indokolt. Az utolsó évek tanulságai is igazolták azt, hogy a legnehezebb gazdasági viszonyokat is súlyosabb megrázkódtatások nélkül át lehet élni ott, ahol elsősorban a munkaalkalom, a munkát kereső kezek megfelelő dolgoztatása van biztosítva. Erre pedig legelsősorban és állandóan az erdőgazdaság ad alkalmat, ahol a termelvények értékének akárhányszor 70, sőt 80%-a a munkabér.

Nemcsak az erdőgazdaság, de a köz érdekében járunk el akkor, amikor azzal a jelszóval indulunk harcba, hogy a magyar erdőgazdaság területét, amit különben már az augusztus 1-ével életbe léptetett új erdőtörvény is biztosít, megcsonkítani semmi körülmények között nem szabad. De hogy ezt az álláspontunkat teljes sikerrel meg tudjuk védeni, ahhoz megint csak egységes állásfoglalásra és a vezetők iránti bizalomra lesz szükségünk, mert enélkül hiányozna nekünk az átütő és az erkölcsi biztonság.

Ennek az egységes erőtömörülésnek reményében van szerencsém az egyesület mai közgyűlését megnyitni!

Tisztelt Közgyűlés! Méltóztassék megengedni, hogy napirend előtt egy, a magyar erdőgazdaságra fontos eseményről emlékezzem meg. Papp Béla miniszteri tanácsos úr öméltsága, az erdészeti főosztály vezetője, ezévi július hó 1-vel megválnak a tényleges szolgálatától és így ma van utoljára alkalmunk arra, hogy őt, mint a főosztály vezetőjét üdvözléssük körünkben.

Nem mondok új dolgot a tisztelt Közgyűlés előtt, amikor utalok arra, hogy annak a jóviszonynak, ami ma az egyesület, az erdőgazdaság és a hivatalos adminisztráció között teljes mértékben megvan és aminek oly szép eredményeit láthatjuk, tulajdonképpen azzal az időponttal kezdődött, amikor öméltósága elfoglalta a főosztály főnöki székét. Az ő mély belátása, az ő megértő jóindulata, törhetetlen energiája és lán-goló szakszeretete tette lehetővé azt, hogy az erdőgazdaság és a hivatalos adminisztráció között teljes megértés következzen el és pedig olyan idő után, mikor e két egymásra utalt tényező sokszor harcolt ugyanazért a célért teljes eltérő utakon. Elvászthatatlan az ő nevéből az az eredmény, amit az egyesület az új erdőtörvény megalkotása terén elért, mert hiszen csak az ő szívós kitartásának és az ő vasakarátának sikerült a már évek óta heverő tervezetet újból elővételni és a tervezet a megvalósulás stádiumába juttatni.

Ha eltekintek is azoktól az eredményektől, amelyeket az ő főosztályfőnöksége alatt az erdőgazdaság, elsősorban gazdasági téren elért, maga az a munkásság, amelyet öméltósága az új erdőtörvény megvalósítása érdekében kifejtett, eltörölhetetlen betűkkel írta bele az ő nevét a magyar erdőgazdaság történetébe.

Méltóztassék megengedni, ha én itt most elsősorban nem ezeket az érdemeit emelem ki, hanem azt a jóakarató támogatását, amelyben az egyesületnek minden akcióját, minden kezdeményezését részesítette és azt a megértő jóindulatot, amivel minden bajbajutott erdőbirtokos, vagy erdőtiszt érdekét felkarolta. Úgy vélem, hogy valamennyiünk érzésének adok kifejezést akkor, amikor öméltóságának ezekért az elévülhetetlen érdemeiért az egyesület őszinte, hálás köszönetét tolmácsolom, s mikor azt kívánom, hogy a megérdemelt pihenőt igen hosszú ideig jóegészségben élvezhesse, egyúttal arra kérem, hogy a hosszú gyakorlati élet tapasztalataiból leszűrődött bölcs tanácsait, továbbá jóindulatú megértését és támogatását az egyesület részére továbbra is biztosítani szíveskedjék. Javaslom, hogy a közgyűlés öméltósága érdemeit és vele szemben érzett hálás köszönetét iktassa jegyzőkönyvébe.

Papp Béla: Méltóságos Elnök Úr! Mélyen tisztelt Közgyűlés! Mélyen meghatnák azok az üdvözlő és elismerő szavak, amelyeket az Elnök Úr öméltósága kifejezésre juttatott. Én úgy érzem, hogy én nem csináltam mást, mint amit minden magyar, minden becsületes erdőmérnöknek tennie kell, aki az élre kerül. Én nem csináltam mást, mint felismerve azt a nagy erőt, amely az Országos Erdészeti Egyesületben rejlik, — sikerült magam mögé állítani. Azok az eredmények, amelyekre öméltósága itt rámutatni méltóztatott, nem lettek volna olyan mélyrehatók, ha az én hátam mögött nem állottak volna munkatársaim, nem állott volna az Országos Erdészeti Egyesület vezetősége és nem állt volna ott az Országos Erdészeti Egyesület minden tagja.

Én ezért az Egyesület igen tisztelt elnökségének és minden tagjának hálás köszönetet mondok és amidőn a mai napon tényleges szolgálatomat befejezem és kollégáimtól, mint tisztviselő búcsút veszek, megígérem, hogy az Országos Erdészeti Egyesületben továbbra is az erdőgazdaság ügyét mindig a legmesszebbmenően támogatni fogom és amennyiben az én tapasztalataimra és ismereteimre a magyar erdőgazdaságnak szüksége lesz, készséggel állok mindig rendelkezésére. (Éljen. éljen!)

Egyben azt is van szerencsém tisztelettel bejelenteni, hogy az én utódom Molcsányi Gábor öméltósága, aki mellettem teljesített majdnem egy évtizeden keresztül szolgálatot, ugyanazokat az elveket vallja, ugyanazokat az elveket követi, amelyeket én tartottam célszerűnek és amelyek, mint az eredmények mutatják, helyesek is.

Én arra kérem az egyesület igen tisztelt Vezetőségét, hogy azt a

jóakaró támogatást, amelyet velem szemben tanúsítani szívesek voltak, méltóztassék az utódom részére is biztosítani. (Éljen, éljen!)

Báró Waldbott: Bejelentem a tisztelt Közgyűlésnek, hogy napirend előtt még szót kért dr. Vörös Mihály tanácsnok, Pécs szab. kir. város képviselője.

Dr. Vörös Mihály városi tanácsnok: Méltóságos Elnök Úr, tekintetes Közgyűlés! Polgármesterünk nevében őszinte tisztelettel és meleg szeretettel köszöntöm az Országos Erdészeti Egyesület minden itt megjelent tagját abból az alkalomból, hogy hosszú idő óta — ha jól tudom, 28 esztendő után — ismét itt üdvözölhetjük az egyesület tagjait városunk falai között. Tekintetes Közgyűlés! Az erdő szeretete és az erdészek megbecsülése városunkban tradíció, a város adottságaiból folyik. Városunkban, amely a Mecsek lábainál fekszik, nemcsak turisták vannak, akik felmennek az erdőkbe és hegyekbe, hanem a város apraja-nagyja, a lakosság széles rétegei keresik fel az erdőt, hogy ott üdülést találjanak. Aki egyszer az erdőt járja, az az erdőnek rajongója lesz. Hogy milyen mélyen gyökerezik a lakosság lelkében az erdő szeretete, mutatja az is, hogy van nekünk egy egyesületünk, a Mecsek Egyesület, amely tagjainak a számánál fogva is messze kiemelkedik a hasonló egyesületek köréből. Hogy ez az egyesület mit tesz, azt akkor látjuk, ha felmegyünk a pécsvidéki erdőkbe és hegyekbe: ott látjuk a sétatutakat, pihenőket, emlékeket, turistaházakat, amely mind az egyesület munkáját dicsőíti, magam is, mint a város I. fokú közigazgatási hatóságának vezetője, figyelemmel és közvetlenül kísérem azt a munkát, amelyet az erdészek végeznek. Országos szempontból is nagy értéke van annak a nehéz munkának, amelyet éppen a mai szomorú gazdasági helyzetben — amikor a munkanélküliek és inségesek ki akarják pusztítani az erdőt, hogy legyen nekik egy kis fájuk, amellyel megfőzhetik ételüket — az erdészek végeznek, hogy megakadályozzák a pusztítást és megvédjék az erdőt, és így nem tudjuk eléggé értékelni az erdészetnek a munkásságát.

Őszinte tisztelettel és meleg szeretettel köszöntöm az egyesület tagjait és azt kívánom, hogy érezzék magukat jól városunkban. Az Isten hozta az urakat! ((Éljen! Éljen!))

Báró Waldbott: Hálás köszönettel vesszük Pécs szab. kir. város üdvözlését és reméljük, hogy szép napokat fogunk itt eltölteni és szép emlékekkel fogunk innen távozni. Méltóztassék mégegyszer köszönetünket tolmácsolni polgármester úr öméltóságának.

Bíró Zoltán ügyvezető: Tisztelt Közgyűlés! Alig félesztendő időszer az, amiről a t. közgyűlésnek be kell számolnom, ez a fél év azonban egyáltalán nem volt szegény az erdőgazdaságot érdeklő eseményekben.

Az elnök úr öméltósága már rámutatott arra, hogy egyik legfontosabb kívánságunk, az új erdőtörvénytervezet azóta már bekerült a magyar törvénytarba s ennek kiegészítéseképpen csak annyit van szerencsém a t. közgyűlés tudomására hozni, hogy az új törvényt a kormányzat ez évi augusztus hó 1-ével már életbe is léptette.

Maguk a gazdasági viszonyok az elmúlt félévben nem voltak az erdőgazdaságban túlságosan kedvezőek.

Bár a kormányintézkedések következményeképpen annyit sikerült elérni, hogy a rendkívüli enye időjárás és pénztelenség dacára a tűzifa árszintjét az eddigi szinten tudtuk tartani, az említett két okból beállott erős visszaesés mégis sok erdőgazdaságot érintett kellemetlenül.

Ezért, ha a legelső célt: a tűzifa árának állandósítását el is értük, mégis keresnünk kell, nincs-e magában a szervezetben olyan baj vagy hiba, amelyiknek a kiküszöbölésével meg lehetne szüntetni az eddig megnyilvánult nehézségeket.

Az intézkedés egyik legfontosabb alapelve az volt, hogy minden készlettulajdonos a bejelentett készlete arányában jusson szállítási igazolványokhoz. Megállapíthatjuk ezzel szemben, hogy a mostani eljárás mellett ezt száz százalékig betartani nem sikerült.

A különbségek első oka a közszállítások különleges elbírálása.

Az a termelő ugyanis, aki készleteinek nagyobb százalékára vállal közszállításokat, erre a százalékra azonnal és fenntartás nélkül megkaphatta és megkaphatja a szállítási igazolványokat.

Természetes dolog azonban, hogy éppen az egyenlő elbánás elvének szem előtt tartásával ezt a mennyiséget be kellett számítani az illető birtokos összes szállításaiba.

Ennek azután az volt a következménye, hogy aki nagyobb mennyiségű közszállítást vállalt, hónapokon keresztül nem kaphatott magáncímekre szállítási igazolványt.

Közszállítások elsőbbségét már elvi szempontból nem lehet kiküszöbölni, mert hiszen mindnyájan tudjuk, hogy a közintézmények nyáron és ősz elején szerzik be egész évi szükségletüket és ennek az ellátását minden körülmények között biztosítani kell.

Itt felmerülhet az a gondolat, hogy a közszállításokat kezeljék a nyilvántartásnál teljesen külön és a megmaradó hányadra adják ki a közszállításra való tekintet nélkül a magánszállításoknak járó igazolványhányadot.

Ebben az esetben a magánszállításoknál be lehetne a teljes egyöntetűséget tartani.

Egy második hibaforrás az volt, hogy a termelők egy része a helyi szükségletek megállapításánál túlzott óvatossággal járt el.

Ennek azután az volt a következménye, hogy vasúton szállítandó készlet gyanánt az első időkben sokkal nagyobb mennyiség jelentkezett az ilyen termelőknél, mint amennyi az egész fogyasztási idény alatt leszállításra került.

Mivel pedig a helyi fogyasztás útján értékesített famennyiségeket hónapról-hónapra be kellett jelenteni, a % számítás alapja hónapról-hónapra csökkent.

Volt olyan termelő, akinél például az október végéig kiadott és az eredetileg bejelentett készlet 40%-át kitevő szállítási igazolványmennyiség március végével már a helyi szükségletek levonásával megmaradt fakészletek 60, sőt ennél sokkal több %-át tette ki.

Természetesen az ilyen termelő a későbbi hónapokban jelentékenyen kevesebb, vagy egyáltalán semmi szállítási igazolványt nem kaphatott.

Történt magánál az igazolványok kiszolgáltatásánál is egy hiba, ami azonban mint minden kezdő intézménynél, itt is bizonyos mértékig mellőzhető volt.

Ez a hiba pedig az volt, hogy az intézőbizottság javaslatára a kormányzat december és január hónapokra aránylag nagyobb mennyiségű igazolvány kiadását tette lehetővé. Ennek következtében azok, akiknek kész eladásaik voltak, 70%-ot meghaladó mennyiséget is leszállíthattak készleteikből addig, amíg a többiek még alig jutottak túl a 40%-on.

Ebben a hibában, illetőleg a következmények előidőzésében azonban már részes a szokatlan időjárás is.

November elején még a budapesti kereskedők csekély raktári készletről, túlmagas árkövetelésről, a szállítási igazolványok visszatartásáról panaszkodtak.

Alátámasztotta ezt a statisztika is, amelyik szerint azoknak a termelőknek a kezén, akik készleteiket nem a Faforgalmi Rt. útján értékcsökkenték, ezekben a hónapokban 12—13 ezer, sőt, néha ennél több vasúti

kocsirakományra szóló érvényes szállítási igazolvány volt kinn felhasználatlanul s ezenkívül 6—8000 vasúti kocsirakományra rúgott azoknak az igazolványoknak a száma, amit a termelők, bár módjukban lett volna, nem váltottak ki.

A tél elején voltunk s úgy az intézőbizottság, mint a kormánytényezők is azzal számoltak, hogy váratlan hideg idő beállta esetén elegendő szállítási igazolvány álljon rendelkezésre a szükségletek ellátására.

Az időjárás és a gazdasági viszonyok azután erre az aggodalomra teljesen rácsáfoltak.

December második felében már az volt a helyzet a budapesti piacon, hogy a tüzfiraktárak nagy része a fogyasztás lecsökkenése következtében, helyszüke miatt nem tudott újabb szállítmányokat lehívni, sem átvenni.

Mivel azonban január elején még mindig lehetett erősebb hideg beálltától tartani, a minisztérium az intézőbizottság javaslatára újból további 10%-nak megfelelő szállítási igazolványt tett szabaddá azok részére, akik a decemberben engedélyezett egész mennyiséget lehívták.

Az intézkedés célja az volt, hogy a tél közepén mindenki tudjon szállítani, akinek köteşe van és szállítani akar. Ezért a kormányzat nem vette figyelembe azt a kikötést, amit a Faforgalmi Rt. engedélyező rendelet tartalmaz, hogy mindazokban az esetekben, amikor a Faforgalmi lehvási kötelezettségének megfelelni nem tud, olyan intézkedéseket fogantatosít, amelyek a Faforgalmi eladásait megkönnyítik.

Ezekben a hónapokban pedig, bár a Faforgalmi a lehvásaival el volt maradva, a teljes, vagy majdnem a teljes lehvási %-nak megfelelő szállítási igazolványmennyiséget adta ki a minisztérium.

Mind ezekből kifolyólag természetesen következett be az, hogy míg egyes készlettulajdonosok a tél végére 70—80, sőt még ennél több %-át is le tudták szállítani készleteiknek, mások alig haladták még túl szállításaikkal a 40%-ot.

Szokatlanul enyhe tél után következett be ez a helyzet, amikor nagyon kellett vigyázni arra, hogy a tüzifa áránál ne következék be zuhanásszerű esés, ami az erdőgazdaság jövedelmezőségét tette volna kockára.

Én azt hiszem, abban mindnyájan egyetértünk, hogy ármaximálás, vagy bármilyen hatósági ármegállapítás nélkül csak akkor lehet az áraknak bizonyos színvonalon való tartását elérni, ha az illetékes tényezők a kereslet és kínálat lehetőségeit szabályozzák valamilyen módon.

Az intéző körök úgy vélték, hogy az egyenlő elbánás elvének éppen akkor felelnek meg, ha ebben az amúgyis nehéz időben a szállítási lehetőséget elsősorban azoknak biztosítják, akik a szállításokkal visszamaradtak.

Tényleg ez is történt. Azok a termelők ellenben, akik az előző időkben nagyobb mennyiséget szállítottak, hosszabb időn keresztül nem jutottak szállítási igazolványhoz.

Kétségtelenül fölmerül azonban az a gondolat is, hogy magánál a Faforgalmi eladásainál is kell valami hibának lenni, hogy az eladásokkal és lehvásokkal ennyire visszamaradt.

Hiszen magához az egyesülethez is fordultak többször kisebb vagy nagyobb kereskedők azzal a panasszal, hogy a Faforgalmi Rt. nem hajlandó a részükre fát eladni vagy túlzott magas árakat követel.

Az ilyen kérdések megvizsgálása nem tartozik ugyan az egyesület hatáskörébe, azonban minden alkalommal iparkodott az egyesület úgy az illető féltől, mint a Faforgalmi Rt-től is a kérdésre nézve felvilágosítást szerezni.

Ilyenkor azután mindig az derül ki, hogy a Faforgalminak igenis komoly okai voltak, amiért a kérdéses vételi ügylet nem jött létre.

Volt eset, hogy közvetlen fogyasztó volt az illető, akinek a kielégíté-

sétől maga az engedélyező rendelet eltiltja a Faforgalmi Rt-ot.

Volt olyan eset is, hogy az illető kisebb kereskedő hajlandó volt ugyan 5—10 vasúti kocsirakomány tűzifát megvásárolni, de a Faforgalmi-
minak mégsem lehetett az ügyletet megkötnie, mert az illető kereskedő
székhelyén csak 25—50, vagy esetleg 100 vagónos tételt volt jogában
eladni.

De megtörtént az is, hogy az illető csak tiszta bükkfát volt haj-
landó vásárolni, míg a Faforgalmi ragaszkodott ahhoz, hogy megfelelő
mértékben egyéb fanemet is vegyen át.

Egyéb okból meghiusult ügyletekről panasz sem érkezett és tudomást
sem szereztünk.

Az első két esetben tehát az volt az akadálya a Faforgalmi gyors-
sabb értékesítéseinek, hogy a kormányzat a kereskedelem védelme érde-
kében erősen megkötötte az értékesítésnél a Faforgalmi Rt. kezét.

Az utolsó esetben — azt hiszem — nem helyteleníthetjük a Fafor-
galmi Rt-nak azt az üzletpolitikáját, amelyikkel a magyar cser és tölgy
vagy egyéb fanemű tűzifa részére is iparkodott elhelyezési területet
biztosítani.

Sőt, ha figyelembe vesszük azt, hogy a Faforgalmi az engedélyezési
rendelet a lehetőleg egyenlő mértékű lehívásra kötelezi, akkor be kell
látunk azt is, hogy csak ennek a rendelkezésnek iparkodott eleget tenni
akkor, amikor azoknak az eladónak a készleteit is iparkodott elhelyezni,
akik csak egyéb fanemetek ajánlottak fel neki, bükköt azonban nem.

Az árkérdésre vontkozólag pontos információt adni az egyesületnek
nincs módjában. Az eddig beszerzett információk szerint csak kisebb el-
adásoknál, vagy teljesen különleges választékok vásárlásánál történtek
ilyen magasabb árkövetelések, és pedig elsősorban azért, mert a nagyobb
kereskedőknek a Faforgalmi az ügyletek gyorsabb lebonyolítása érdeké-
ben engedményt is adott a megállapított átlagos eladási árból és egy-
részről ezt az engedményt iparkodott kiegyenlíteni, másrészről pedig nem
akart saját nagykereskedő-vásárlóinak elviselhetetlen versenyt támasztani.

Ezeket a kérdéseket különben a kormányzat által kirendelt ellenőrző-
bizottság is állandóan vizsgálja és tárgyalja.

A nagy tételekben való eladás akadályát a minisztérium március, ille-
tőleg április hóban el is hárította, egyelőre csak a száraz fára vonatkozó-
lag, ennek következtében a Faforgalmi eladásai április végétől valameny-
nyire élénkebben folynak.

Azt hiszem azonban, hogy ezeket a túlzottnak látszó védelmi intéz-
kedéseket a friss fára vonatkozólag is meg kell majd szüntetni, ha csak
nem akarunk a mostaniakhoz hasonló helyzetekbe kerülni.

Sokszor hangzik el a panasz az ellen is, hogy miért történik egy-
általán külföldi tűzifabehozatal akkor, amikor még belföldi készletek
vannak.

Méltóztassék megengedni, hogy itt rámutassak két tényezőre.

Az egyik az, hogy a külföldi behozatalnak kb. egynegyed része úgy-
nevezett határforgalomban bonyolódik le, amit a Trianoni békeszerződés
biztosít a határmenti birtokosok részére, amit tehát megakadályozni
mód nincs.

A másik résznek a behozatala a kereskedelmi egyezmények alapján
történik.

Minden ilyen kereskedelmi tárgyalásnál a szomszéd államok részéről
egyik legjelentősebb követelmény a tűzifájuknak a magyar piacra való
beengedése.

Igen fontos mezőgazdasági kiviteli cikkek elhelyezését akárhány-
szor csak tűzifa bebocsátása ellenében hajlandók a külföldi államok lehe-
tővé tenni.

Az én véleményem szerint maga az egyesület sem követelheti azt, hogy pl. hízott sertés, vagy egyéb mezőgazdasági terméket ne vihessünk ki, csak azért, mert az ennek ellenértéke gyanánt kívánt tűzifát nem akarjuk beereszteni.

A kormányzat sem lehet tisztán egy ágazatnak az egyoldalú képviselője s azt el kell ismernünk, hogy minden alkalommal elkövettek minden lehető abban az irányban, hogy a behozható tűzifa mennyiségét lehetőleg lecsökkentsék.

Sőt, a már megkötött megállapodásoknál is mindig segítségére volt az egyesületnek abban, hogy a tűzifát olyan választéokra cseréljük ki, amiből a magyar erdőgazdaság a belföldi szükségleteket nem tudja el látni s így elsősorban gömbölyű és fűrészelt fenyőfára.

Azzal azonban feltétlenül számolnunk kell, hogy bizonyos mértékű tűzifa behozatalától nem tudunk véglegesen elzárkózni, hacsak a nemzetközi forgalomból nem akarunk teljesen kikapcsolódni.

Sokat hangoztatják azt a vádat is, hogy a külföldi tűzifa előnyben részesül a belföldi tűzifával szemben.

Megnyugtathatom a tisztelt Közgyűlést afelől, hogy a földművelésügyi minisztérium, illetőleg a kormányzat mindenkor csak annyi % külföldi fa behozatalára helyezett engedélyt kilátásba, ahány %-át belföldön felvásárolt készleteinek a Faforgalmi az előző hónapban értékesíteni és lehívni tudtak.

Az enyhe tél következtében még ezt az engedélyezett mennyiséget sem tudta a Faforgalmi Rt. teljes egészében igénybe venni.

Bármily szívesen látnók is tehát azt, hogy külföldi tűzifa egyáltalán ne kerüljön a magyar piacra, véglegesen elzárkózni előle nem lehet s így meg kell elégednünk a kormányzatnak azokkal az intézkedéseivel, amelyekkel a behozatali lehetőleg kis mértékre kívánja szorítani.

A műfa-behozatali kérdésekben a helyzetünk már sokkal nehezebb.

Be kell vallanunk a tisztelt közgyűlésnek, hogy ebben a kérdésben teljesen tájékozatlanul állunk az ellenfelekkel szemben.

Amíg magunknak termelési statisztikánk egyáltalán nincs, addig az ipari és egyéb fogyasztó közönség minden alkalommal teljesen pontos adatokat mutat ki a belföldi szükségletekről.

Igy azután az érdekképviselőt állandóan abban a nehéz helyzetben van, hogy senkinek nem tudja megmondani, vajjon a keresett fanemet és választékot teljes biztonsággal hol és kinél kaphatja meg.

Azt hiszem természetesnek méltóztatik találni, hogy ez a helyzet meglehetősen meggyengíti az érdekképviselőt állásfoglalásának átütő erejét. Hiszen bizonyos műfaválasztékok behozatalának lehetővé tételétől, illetőleg fedezésének biztosításától egész iparágak fennmaradása, vagy üzemben tartásának lehetősége függ.

Az egyesület már több ízben próbálkozott és kérte a termelőket arra, hogy valamilyen központi nyilvántartás vezetését tegyék lehetővé.

Sajnos, minden ilyen kísérletezésünk eredménytelen maradt, vagy ha kaptunk is adatokat, azt csak igen szórványosan és rendszerint későn. Ez pedig szintén igen nagy baj. Mert az ilyen kérdések eldöntése mindig sürgős és behozatali kérelmeket vagy külkereskedelmi szerződések megkötését nem lehet hónapokra elodázní azért, mert a termelő ágazat érdekképviselője a készletek felől nincs tájékozva.

Az egyesület, mint kereskedelmileg érdektelen szervezet, szívesen vállalná az ilyen adatok nyilvántartását és összegyűjtését, sőt azt is, hogy az illetékes kormánytényezőknél mindenkor megjelölje azt, melyik magyar termelőnél lehet a behozni kívánt választékot megkapni.

Tehát nem közvetítést, hanem mindenkor az összes termelők megjelölését, akiknél a keresett választék beszerezhető.

Épöly szívesen látná azonban az egyesület azt is, ha a termelők maguk alakítanának egy olyan szervet, amelyik az összeírást és nyilvántartást végezné és a tárgyalások során a szükséges adatokat az összes illetékes tényezők rendelkezésére bocsátaná.

Külön is fel akarom azonban a t. Közgyűlés tagjainak nagybecsű figyelmét hívni arra, hogy ennek a szervezetnek a megalakítása rendkívül sürög és fontos volna, hogy a magyar műfatermelés részére az Elnök Úr Örméltósága által hangoztatott eszközök figyelembevételével is tudjuk a szükséges védelmet biztosítani.

Külön meg kell itt még emlékeznem arról az igen nehéz küzdelemlről, amit az egyesületnek a magyar tűzifa tarifális védelme érdekében kell folytatnia. Több, mint 8 hónapja folyik állandóan a küzdelem azért, hogy a ma meglévő szállítási kedvezményt a magyar tűzifa részére továbbra is biztosítani tudjuk.

Sajnos, mindezeig nem tudtuk elérni azt, hogy a kedvezmény legalább is a szokásos egy évi időtartamra meghosszabbítsák, sőt gyakori kérésünk és sürgetésünk dacára sem jutottunk el odáig, hogy a kérdést az érdekeltség bevonásával újból tárgyalás alá vegyék.

Két hónapról-két hónapra hosszabbították meg a kedvezményt s ez az eljárás feltétlen bizonytalanságot jelent nemcsak az értékesítés, de a termelés terén is.

A legutóbbi meghosszabbítás június hó végével lejár, reméljük azonban, hogy a kedvezmény időleges megvonásául nem fogja a kormányzat az egész magyar erdőgazdaságot katasztrófába hajtani.

Igen jói méltóztatnak tudni, hogy éppen a távol fekvő nagyobb tömegű termelések termékeinek a déli és keleti piacokon való értékesítését csupán a nyújtott díjkedvezmény tette lehetővé.

Nem nyugodhatunk bele a kérdésnek abba az egyoldalú és véleményünk szerint nem helyes beállításba, hogy az Államvasút a megállapított tarifákból 1,500.000 pengő értékű kedvezményt adott és hogy ha a kedvezményt nem adta volna, akkor ennyivel többet kapott volna a magyar tűzifa szállításáért.

Nyiltan állítjuk, hogy a szállítási díjkedvezmény nélkül a távoli helyeket a magyar tűzifa egyáltalán nem tudta volna felkeresni és így az Államvasút nem kapta volna meg ezt a látszólag hiányzó fuvardíjbevételet.

De az Államvasút saját adatai alapján is állíthatjuk azt, hogy a magyar tűzifa átlagos fuvardíja ennek a kedvezménynek a révén vagónonként 8—9 pengős emelkedést mutat. Így az Államvasút a tűzifa fuvarozásáért nyers összegben többet kapott, mint amennyit kapott volna akkor, ha az előbbi fuvardíjjal az előbbi átlagos távolságra vitte volna a magyar fát.

Végeredményben tehát egy peccületes megegyezés jött létre, amelyik szerint a többletmunkáért járó többlet-díjazásnak egy részét elengedte az Államvasút, de a másik részét megkapta.

Az Államvasút által legutóbb előterjesztett fuvardíjmelési tervezet vagónonként átlag 10 pengő több-kiadással kívánja a magyar tűzifát szállítási költség címén terhelni, úgy azonban, hogy 60 km körül 1 pengővel kezdődne ez az emelés és valamivel a 300 km felett elérné átlagosan a 20 pengőt.

Véleményem szerint ez a fuvardíjmelés éppen a távol fekvő erdőgazdaságokra nézve lenne katasztrófális, amelyeknek megmaradó tőairai még a mai kedvezmény mellett is aránylag alacsonyabbak, s még alacsonyabbak lennének, ha ezt a 20 pengős fuvardíjmelést a kormányzat végrehajtaná.

Az egyesület eddig is mindent elkövetett, hogy a fuvardíjmelésnek ezt a formáját megakadályozza.

Igazságtalannak tartjuk ezt az emelési rendszert azért, mert éppen a távol fekvő és minden nehézséggel fokozottabb mértékben sujtott erdőgazdaságok helyzetét nehezítené. Indokolatlanul csökkentené a magyar tűzifa versenyképességét a külföldi fával szemben azokon a piacokon, amelyeket a magyar fa csak a kedvezmény révén tudott megszerezni. Fokozná még azt a nagy különbséget is, ami a vasúti és hajón való szállítás között már ma is fennáll.

A körülmények arra engednek következtetni, hogy a kedvezmény megtartása érdekében az erdőgazdaságnak bizonyos mértékű áldozatot mégis kell hoznia.

Amennyiben a helyzet tényleg az lenne, az egyesületnek mindent el kell követnie, hogy az áldozat lehetőleg csekély legyen, a magyar fa versenyképességét ne csökkentse és legalább részben a fogyasztókra is áthárítható legyen.

Áttérve már most az egyesületnek a társadalmi és egyesületi élet terén kifejtett működésére, van szerencsém a t. Közgyűlésnek jelenteni, hogy az erdőgazdasággal, vagy az erdőmérnöki karral rokon egyesületek mindennemű mozgalmában egyesületünk kivette a maga részét.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara, a Budapesti Mérnöki Kamara, a Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetsége, valamint a József Nádor Műegyetem Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Karának, végül az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület minden jelentősebb életmegtörekvésénél az egyesület megfelelően képviselve volt s az általuk megindított mozgalmakban részt vett addig a mértékig, amilyen mértékig ezek az erdőgazdaság érdekeit is érintették.

Az egyes erdőgazdaságok részéről felvetett adó-, vám-, értékesítési-, vagy tarifa-kérdésekben, továbbá az egyes hivatalok vagy hatóságok eljárása ellen emelt panaszok ügyében nemcsak tanácsal állott a tagok rendelkezésére, de igen sokszor eredményesen járt közbe az egyes hivatalos tényezőknél is.

A magánszolgálatban álló erdőtisztai kar szolgálati és jogviszonyainak rendezése tekintetében állandó érintkezést tartott és tart fenn a Gazdatisztok Országos Szövetségével s erősen bízunk, hogy ezt a kérdést együttes munkával és a birtokosok hozzájárulásával lehet majd megfelelően megoldani. Mert megnyugtatónak azt a megoldást tekintheti csak, amelyik a munkaadó gazdasági érdekeit is megfelelően méltányolja.

Külkereskedelmi vonatkozásban iparkodott minden eszközzel oda-hatni, hogy a külföldi behozatalt — amennyiben azt teljesen kirekeszteni nem lehetett —, legalább is megfelelő mennyiségű magyar anyag előzetes felvásárlásától tegyék függővé.

Hála a földművelésügyi minisztérium jóindulatú és erőteljes támogatásának, ezt az elvet úgyszólván az egész vonalon sikerült keresztülvinni.

Mindezeknek a végeredményeképpen elmondhatjuk azt, hogy a magyar erdőgazdaság, ha nem is került valami rózsás anyagi körülmények közé, mégis jóval kevésbé sínylette meg a gazdasági válságot, mint a testvér mezőgazdaság, vagy az iparnak akárhány ágazata.

Minden alkalmat megragadtunk arra, hogy az Alföld-fásításnak, az erdők szaporításának fontosságát és szükségességét a köztudatba átvigyük és a megértés valamivel nagyobb mértékére mutat már az is, hogy a jövő évi költségvetésben a kormányzat 500.000 pengő hitelt kapott az Alföld-fásítással járó teendők foganatosítására.

Nem tudjuk ettől a kérdéstől elválasztani azt az igen sajnálatos és nagyfokú munkanélküliséget, amelyik az erdőmérnöki főiskoláról kiképzült fiatalokat ugyanolyan mértékben nyomja, mint az egyéb termelési ágak fiatalságát.

Az egyesület ezen a téren is megtett mindent, amit tehetett és hála

a földművelésügyi minisztérium jóindulatú támogatásának, valamint a földbirtokos urak jóakarátának, több, mint félszáz fiatal kolléga részére sikerült, bár nagyobb részben csak ideiglenes, de legalább pillanatnyi megélhetést nyújtó foglalkozást biztosítani.

Reméljük, hogy az új erdőtvényből kifolyólag előálló számottevő közérdekű munkatöbblet ezeket a foglalkoztatási alkalmakat a közeljövőben még szaporítani fogja.

Rátérve az egyesület anyagi helyzetére, ezt ma sem mondhatjuk rózsásnak.

A tagdíjhátralékok mérve valamennyire csökkent ugyan, de még mindig erősen meghaladja a 40.000 pengőt s az egyesület és a szak-sajtó fenntartása még ma is állandó, nehéz gondot okoz a vezetőségnek.

A kormányzat jóindulatú támogatásának eredményeképpen az egyesületi székházat, az egyesület egyetlen számottevő értéket képviselő vagyonát sikerült valamennyire rendbehozni, éspedig még az alatt az időtartam alatt, amíg ezeknek a javításoknak egy része adókedvezmény formájában megtérül.

Még mindig jelentős befektetésre volna azonban szükség, ha ezt az egyébként nagyon értékes vagyontárgyat a mai kor kívánságainak megfelelő állapotba akarjuk hozni, hogy az az egyesületnek legalább valamennyire számottevő jövedelmet nyújtson.

A mai viszonyok mellett az aránylag alacsony béreknek némileg való emelésére, sőt megtartására is csak abban az esetben számolhatunk, ha az épületet a modern élet által kívánt kényelmi berendezésekkel fel tudjuk szerelni.

Maguk a kinn-lévő hátralékok már majdnem elegendők volnának arra, hogy ezeket a beruházásokat foganatosíthassuk, ne méltóztassék ezért rossz néven venni, ha az egyesület igen tisztelt tagjait itt is felkértem a kötelezettségek pontosabb teljesítésére.

Taglétszámunk az előző közgyűlésen bejelentett 874-gyel szemben a fél év alatt 883-ra emelkedett.

Kilépés és elhalálozás folytán elvesztettünk 2 alapító és 16 rendes tagot, viszont új tagok felvételével az egyesületi taglétszám 2 alapító és 25 rendes taggal gyarapodott.

A két tétel különbözete adja az előbb már említett számszerű emelkedést.

Ehhez kell még hozzászámítanunk a 7 rendes tagot, akiknek felvételéhez az igazgatóválasztmány a közgyűlést megelőző ülésen hozzájárult.

Az elhalálozások folytán történt létszápadás egy része a régebbi multra nyulik vissza és pedig olyan tagtársainkra, akiknek gyászos elhunytát a közgyűlésnek már bejelentettük, tagságukat azonban csak a naptári év végével szüntettük meg.

Az elmúlt félév ebből a szempontból két súlyos csapást mért az egyesületre, amennyiben elvesztettük Péch Kálmán és Vallent Emil tagtársainkat, akik közül az első mint egyesületünknek közel 30 éven át választmányi tagja, a második pedig, mint 15 éven át egyesületünk pénztárosa tett az egyesületnek igen hasznos szolgálásokat.

Nem ismeretlenek a t. Közgyűlés előtt azok a jelentős érdemek, amelyeket, néhai Péch Kálmán tagtársunk az 1898. évi XIX. t.-c. végrehajtása, különösen az állami erdőhivatalok és járási erdőgondnokságok megszervezése, a birtokossági ügyvitel rendezése és ezzel kapcsolatos egyéb fontos állami feladatok körül szerzett.

Aki a magyarországi községi, közbirtokossági, úrbéres, stb. erdők fejlődésének kérdésével foglalkozik, az egynegyed századon át lépten-

nyomon rá fog bukkanni az ő értékes és odaadó munkásságának kiváló eredményeire.

Elhalálózása éppen ezért nemcsak egyesületünkre, de az egész magyar erdőgazdaságra is igen súlyos veszteséget jelentett.

Egyesületünk mindkét elhalt tagtársunk ravatalára koszorút helyezett, temetésükön képviseltette magát és a gyászoló családot igaz részvétéről is biztosította.

Kérem a t. Közgyűlést, hogy elhunytuk felett érzett őszinte fájdalomnak jegyzőkönyvileg adjon kifejezést.

Tisztelt Közgyűlés! Méltóztassék megengedni, hogy beszámolóm végén én is azzal a kéréssel fordulhassak a t. Közgyűléshez, amivel az Elnök Úr öméltósága. Az egyesület vezetősége és személyzete csak akkor tud szívvel-lélekkel belefeküdni a felmerülő nehéz feladatok megoldásába, ha érzi azt, hogy az egyesület többségének feltétlen bizalmát élvezi.

Élvezi azokban az esetekben is, amikor nincs módjában a folytatott tárgyalások minden aprólékos részletéről a tagokat és a szakközönséget tájékoztatnia.

Az egyesület napi politikát nem űz és nem űzhet s a gazdasági kérdések megoldása mindenkor a megállapodások, a kompromisszumok terén található csak meg.

Méltóztassanak meggyőződve lenni róla, hogy az egyesület vezetősége minden alkalommal kitart a különleges kívánságok mellett mindaddig, ameddig csak a legkisebb kilátás is van arra, hogy azokat 100%-ig lehesse foganatosítani.

Amikor pedig ezek a kilátások megszűnnek, akkor iparkodik az adott lehetőségek keretein belül a lehető legkedvezőbb megoldást biztosítani az erdőgazdaság részére.

Ha az egyesület vezetősége ezekben a kérdésekben a tagokat mint egységes, összetartó, kompakt tömegeket tudhatja maga mögött, akárhányszor sikerülni fog, ha hosszabb küzdelem árán is, elérni olyan megoldásokat, amelyeket mindnyájan feltétlenül szükségesnek tartunk, de amelyeknek a keresztülvitele elé ma úgyszólván elháríthatatlannak látszó akadályok tornyosulnak.

Remélem, hogy ezt a megértő támogatást az egyesület vezetősége a közeljövőben is meg fogja kapni, ami feltétlenül módot fog adni arra, hogy a magyar erdőgazdaság fejlődését jelentős lépéssel vihessük előre.

Adja Isten, hogy úgy legyen.

Br. Waldbott Kelemen: Igen tisztelt Közgyűlés! Méltóztassanak az ügyvezető úr jelentését tudomásul venni. — Kíván valaki hozzászólni? (Elfogadjuk!) Tehát elfogadottnak nyilvánítom.

Azt hiszem, hogy mindnyájunk érzését tolmácsolom akkor, amikor az ügyvezető úr öméltóságának az előadottakért és az egyesület érdekeiért kifejtett munkásságáért ez alkalommal is hálás köszönetet mondok. (Éljenzés és taps.)

A tárgysorozat következő pontja az 1934. évi zárszámadás és az 1936. évi költségvetés tárgyalása. Ez szét lett osztva az igen tisztelt tag urak között. — Kíván valaki hozzászólni? (Elfogadjuk, elfogadjuk!) Tehát elfogadottnak nyilvánítom.

Következik a 16 választmányi tag megválasztása, a 15 kilépő választmányi tag helyett 1936. évi január hó 1-től számítandó négy évre és 1 elhalálozott választmányi tag helyett a közgyűlés napjától 1937. évi december hó 31-ig terjedő időtartamra. (A választmányból kilépnek, de újra választhatók: Ajtay Jenő, dr. Ajtai Sándor, gr. Andrassy Sándor, Beyer Jenő, gr. Festetich Kristóf, Fiedler Jenő, Huszár Tibor, Karsai Károly, gr. Keglevich Gyula, Kovács Gábor, dr. Papp-Szász Tamás, őgr.

Pallavicini Alfonz Károly, Riemler Pál, Takách Zsigmond, Pászthory Ödön.)

Br. Waldbott Kelemen: Tisztelt Közgyűlés! A szavazatszedő bizottságot fogom kijelölni. Felkérem Földváry Miksa urat, hogy a bizottság elnöki tisztjét, Tóth Bódog és Hendrey József urakat pedig, hogy a bizottság tagságát vállalni méltóztassanak. A szavazás tartamára a közgyűlést felfüggesztem.

*

Br. Waldbott Kelemen: az ülést megnyitva,

Földváry Miksa, a szavazatszedő bizottság elnöke bejelenti, hogy 88 érvényes szavazatot adtak le. Bejelenti továbbá, hogy a kilépő régi választmányi tagokat, úgymint: Ajtay Jenő, dr. Ajtai Sándor, gr. Andrásy Sándor, Beyer Jenő, gr. Festetich Kristóf, Fiedler Jenő, Huszár Tibor, Karsai Károly, gr. Keglevich Gyula, Kovács Gábor, dr. Papp-Szász Tamás, őgr. Pallavicini Alfonz Károly, Riemler Pál, Takách Zsigmond és Pászthory Ödönt a közgyűlés 1936. évi január hó 1-től négy év tartamára és Lány Gézát a közgyűlés napjától 1937. évi december hó 31-ig megválasztotta.

Br. Waldbott Kelemen: Megállapítom, hogy a szavazás rendben folyt le és az éppen most felolvasott eredményt ezennel, mint határozatot kimondom.

Következik egy indítvány, melyet az ügyvezető úr öméltósága lesz szíves ismertetni.

Bíró Zoltán ügyvezető: Egy indítvány fekszik előttem, amelyben azt kéri, hogy mindazok részére, akik az erdőéri gyakorlati szolgálatot megkezdtek, a kormányzat tegye lehetővé azt, hogy az erdőéri szakvizsgát letehessek. Az igazgató-választmány teljes mértékben osztja a javaslatot és azt javasolja az igen tisztelt közgyűlésnek, méltóztassék az elnökséget megbízni azzal, forduljon olyan értelmű felterjesztéssel a földművelésügyi minisztériumhoz, hogy mindazok részére, akik a törvény életbeléptetését elrendelő rendelet megjelenését megelőzőleg, tehát ez év július hó 1-e előtt ezt a gyakorlati szolgálatot már megkezdtek és ezt megfelelően igazolják, négy egymásután következő éven keresztül tartson erdőéri szakvizsgát. Ezért azoknak, akik esetleg katonának vonultak be, hogy azok is meg tudják szerezni ezt a képesítést, a három évi gyakorlati szolgálatba az egy évi katonáskodást is számítva be. Így azt hiszem, teljesen ki lesz elégítve minden érdek, mert nem csak arra lesz mód, hogy mindenki vizsgázzék, de ha valakinek nem sikerült a vizsga, a negyedik évben még egyszer megpróbálkozhatik azt letenni. Viszont aki kétszerre sem tudja letenni, azon már nem lehet segíteni.

Tisztelettel kérem, méltóztassék az igazgató-választmány javaslatát teljes mértékben elfogadni. (Elfogadjuk, elfogadjuk!)

Bárá Waldbott Kelemen: A javaslatot elfogadottnak nyilvánítom.

Rédey erdőmester: Ismerteti az Alföldfásítására vonatkozó javaslatát.

Ügyvezető: Tisztelt Közgyűlés! Méltóztassék Rédey kartárs urat felkérni arra, hogy indítványát írásban is adja be és az elnökséget megbízni azzal, hogy ilyen értelemben az Alföld fásításának az új törvény keretén belül való nagyobb összeggel dotálása érdekében felterjesztést intézzon a földművelésügyi minisztériumhoz. A vezetőségnek mindig kedves az, ha egy közgyűlési határozatra támaszkodva hívhatja fel a kormányzat figyelmét.

Bárá Waldbott Kelemen: Köszönetet mondok az uraknak szíves megjelenésükért. Megköszönöm azt, hogy a mai közgyűlésre olyan nagy számban messziről fáradtak ide. Az a nagy érdeklődés, amely közgyűlésünk iránt megnyilvánult, erőt ad a vezetőségnek arra, hogy a jövőben is a magyar erdőgazdaság érdekeit szerény tudásához és a lehetőségekhez képest vigye előre. Az ülést berekesztem. (Éljen, éljen!)

Írói tiszteletdíjak! Az Országos Erdészeti Egyesület 1930. évi május hó 30-án tartott igazgatóválasztmányi ülésében elhatározta, hogy az egyesület 1930. évi július 1-től kezdődően az Erdészeti Lapokban megjelenő cikkekért írói tiszteletdíjat fizessen. És pedig: a szerkesztő részéről átdolgozást nem igénylő cikkekért 16 oldalas ívenként 64 pengőt, fordításokért vagy átdolgozást igénylő cikkekért 16 oldalas ívenként 32 pengőt, egyszerű közleményekért 16 oldalas ívenként 24 pengőt. Szíves tudomásulvétel végett közli: a kiadóhivatal.

Lapunk legközelebbi száma 1935. évi szeptember hó közepén jelenik meg.

Kiadóhivatal.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

A m. kir. földművelésügyi miniszternek 53.250/1935. I. 1. F. M. sz. rendelete az erdőkről és a természetvédelemről szóló 1935. IV. törvénycikk hatálybaléptetése tárgyában.

Az erdőkről és a természetvédelemről szóló 1935. IV. t.-c. 315. §-ában foglalt felhatalmazás alapján rendelem:

Az 1935. IV. törvénycikk az 1935. évi augusztus hó 1-ső napján lép hatályba.

Budapest, 1935. évi június hó 11-én.

Dr. Darányi Kálmán s. k.,
m. kir. földművelésügyi miniszter.

M. kir. Földművelésügyi Miniszter.
53300/1935. I—1. szám.

K ö r r e n d e l e t

az 1935. évi IV. törvénycikk értelmében az erdészeti igazgatás ellátására hivatott erdőigazgatóságok, erdőfelügyelőségek és erdőhivatalok szervezéséről.

Az 1935. évi IV. törvénycikk 234. és 235. §-aiban foglalt felhatalmazás alapján az erdészeti igazgatás ellátására hivatott erdőigazgatóságok, erdőfelügyelőségek és erdőhivatalok székhelyét és kerületi beosztását 1935. évi augusztus hó 1-étől kezdődőleg további intézkedésig a következőképen állapítom meg:

I. M. kir. erdőigazgatóság, Kaposvár.

Kerülete kiterjed: Zala, Somogy, Baranya, Tolna vármegyék és Pécs tj. város területére.

M. kir. erdőfelügyelőségek:

1. M. kir. erdőfelügyelőség: Zalaegerszeg. Kerülete kiterjed Zala vármegye területére.

Erdőfelügyelőségi kirendeltség: Keszthely; működési köre kiterjed a balatonfüredi, keszthelyi és tapolcai járásokra.

2. M. kir. erdőfelügyelőség: Kaposvár. Kerülete kiterjed: Somogy vármegye területére.

3. M. kir. erdőfelügyelőség: Pécs. Kerülete kiterjed: Baranya vármegye és Pécs tj. város területére.

4. M. kir. erdőfelügyelőség: Szekszárd. Kerülete kiterjed: Tolna vármegye területére.

II. M. kir. erdőigazgatóság, Győr.

Kerülete kiterjed: Fejér, Győr-Moson és Pozsony k. e. e., Komárom és Esztergom k. e. e., Sopron, Vas és Veszprém vármegyék, továbbá Győr, Sopron és Székesfehérvár tj. városok területére.

M. kir. erdőfelügyelőségek:

5. M. kir. erdőfelügyelőség: Győr. Kerülete kiterjed: Győr, Moson és Pozsony k. e. e. vármegyék és Győr tj. város területére.

6. M. kir. erdőfelügyelőség: Sopron. Kerülete kiterjed: Sopron vármegye és Sopron tj. város területére.

7. M. kir. erdőfelügyelőség: Szombathely. Kerülete kiterjed: Vas vármegye területére.

8. M. kir. erdőfelügyelőség: Veszprém. Kerülete kiterjed: Veszprém vármegye területére.

9. M. kir. erdőfelügyelőség: Székesfehérvár. Kerülete kiterjed: Fejér vármegye és Székesfehérvár tj. város területére.

10. M. kir. erdőfelügyelőség: Esztergom. Kerülete kiterjed: Komárom és Esztergom k. e. e. vármegyék területére.

III. M. kir. állami és koronauradalmi erdőigazgatóság, Gödöllő.

Kerülete kiterjed: Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye abonyi, alsódabasi, aszódi, biai, gödöllői, gyömrői, központi, monori, nagykátai, pomázi, ráckevei és váci járásainak valamint a kunszentmiklósi járásból a ráckevei királyi családi uradalom peszéradacsi erdőingatlanának területére, továbbá Budapest székesfőváros, Budafok, Cegléd, Kispeszt, Nagykörös, Pestszenterzsébet, Rákospalota, Szentendre, Ujpest és Vác megyei városok területére, végül Nógrád és Hont k. e. e. vármegyék területére.

M. kir. erdőfelügyelőségek:

11. M. kir. erdőfelügyelőség: Budapest. Kerülete kiterjed: Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye abonyi, alsódabasi, aszódi, biai, gödöllői, gyömrői, központi, monori, nagykátai pomázi, ráckevei és váci járásainak, valamint a kunszentmiklósi járásból a ráckevei ki-

rályi családi uradalom peszéradacsi erdőingatlanának területére, továbbá Budapest székesfőváros, Budafok, Cegléd, Kispest, Nagykőrös, Pestszenterzsébet, Rákospalota, Szentendre, Újpest és Vác megyei városok területére.

12. M. kir. erdőfelügyelőség: Balassagyarmat. Kerülete kiterjed: Nógrád és Hont k. e. e. vármegyék területére.

Állami erdőgazdaságok:

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyében:

1. M. kir. állami és koronauradalmi erdőhivatal	Gödöllő.
2. „ „ „ „ „ „	Galgamácsa.
3. „ „ „ „ „ „	Isaszeg.
4. „ „ „ „ „ „	Valkó.
5. „ „ „ „ „ „	Visegrád.
6. „ „ „ „ „ „	Budakeszi.

Nórád és Hont k. e. e. vármegyékben:

7. M. kir. állami és koronauradalmi erdőhivatal Nagymaros.
Abauj-Torna vármegyében:
8. M. kir. állami és koronauradalmi erdőhivatal: Szin.

IV. M. kir. erdőigazgatóság, Miskolc.

Kerülete kiterjed: Borsod, Gömör és Kishont k. e. e., Heves, Abauj-Torna, Zemplén vármegyék és Miskolc tj. város területére.

M. kir. erdőfelügyelőségek:

13. M. kir. erdőfelügyelőség: Miskolc. Kerülete kiterjed: Borsod, Gömör és Kishont k. e. e. vármegyék és Miskolc tj. város területére.

14. M. kir. erdőfelügyelőség: Szikszó. Kerülete kiterjed: Abauj-Torna vármegye területére.

15. M. kir. erdőfelügyelőség: Sátoraljaujhely. Kerülete kiterjed: Zemplén vármegye területére.

16. M. kir. erdőfelügyelőség: Eger. Kerülete kiterjed: Heves vármegye területére.

Állami erdőgazdaságok:

Borsod-Gömör és Kishont k. e. e. vármegyékben:

1. M. kir. erdőhivatal: Parasznya.
 2. Bányabükki m. kir. erdőhivatal: Diósgyőr.
 3. Gyertyánvölgyi m. kir. erdőhivatal: Diósgyőr.
 4. Szentléleki m. kir. erdőhivatal: Diósgyőr.
 5. Nagysomi m. kir. erdőhivatal: Diósgyőr.
 6. M. kir. erdőhivatal: Lillafüred.
 7. M. kir. erdőhivatal: Mocsolyástelep (u. p. Sály).
- Zemplén vármegyében:
8. M. kir. erdőhivatal: Makkoshotyka (u. p. Sársopatak).
- Heves vármegyében:

9. Darnói m. kir. erdőhivatal: Sirok.
 10. Kókuti m. kir. erdőhivatal: Sirok.
 11. M. kir. erdőhivatal: Parád.

V. M. kir. erdőigazgatóság, Debrecen.

Kerülete kiterjed: Hajdu, Szabolcs és Ung k. e. e., Szatmár, Ugocsa és Bereg k. e. e., Bihar és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyék és Debrecen tj. város területére.

M. kir. erdőfelügyelőségek:

17. M. kir. erdőfelügyelőség: Debrecen. Kerülete kiterjed: Hajdu és Bihar vármegye és Debrecen tj. város területére.

18. M. kir. erdőfelügyelőség: Nyiregyháza. Kerülete kiterjed: Szabolcs, Ung k. e. e., Szatmár, Ugocsa, Bereg k. e. e. vármegyék területére.

19. M. kir. erdőfelügyelőség: Szolnok. Kerülete kiterjed: Jász-Nagykun-Szolnok vármegye területére.

Debrecen tj. város állami kezelésben lévő erdőgazdasága:

Hajdu vármegyében:

1. Debreceni m. kir. erdőhivatal: Debrecen.
 2. Nagycserei m. kir. erdőhivatal: Debrecen.
 3. Halápi m. kir. erdőhivatal: Debrecen.
 4. Bánki m. kir. erdőhivatal: Debrecen.
- Szabolcs és Ung k. e. e. vármegyékben:
5. Guthi m. kir. erdőhivatal: Nyirmártonfalva (u. p. Nyiracsád).

Hajdúböszörmény megyei város állami kezelésben lévő erdőgazdasága:

Hajdu vármegyében:

M. kir. erdőhivatal: Hajduböszörmény.

VI. M. kir. erdőigazgatóság, Szeged.

Kerülete kiterjed: Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye dunavecsei, kalocsai, kiskőrösi, kiskunfélegyházai járások területére, a kunszentmiklósi járás területére a ráckevei királyi családi uradalom peszéradacsi erdőingatlanának kivételével, Kalocsa, Kiskunfélegyháza és Kiskunhalas megyei városok, továbbá Bács-Bodrog, Békés, Csongrád vármegyék, Csanád-Arad és Torontál k. e. e. vármegyék, Baja, Hódmezővásárhely, Kecskemét és Szeged tj. városok területére.

M. kir. erdőfelügyelőségek:

20. M. kir. erdőfelügyelőség: Kecskemét. Kerülete kiterjed: Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye dunavecseti, kalocsai, kiskőrösi, kiskunfélegyházai járásainak, valamint a kunszentmiklósi járás területére a ráckevei királyi családi uradalom peszéradacsi erdőingatlanának kivételével, továbbá Kalocsa, Kiskunfélegyháza és Kiskunhalas megyei városok, Bács-Bodrog vármegye, végül Baja és Kecskemét tj. városok területére.

21. M. kir. erdőfelügyelőség: Békéscsaba. Kerülete kiterjed: Békés vármegye területére.

22. M. kir. erdőfelügyelőség: Szeged. Kerülete kiterjed: Csongrád, Csanád-Arad-Torontál k. e. e. vármegyék, továbbá Hódmezővásárhely és Szeged tj. városok területére.

Erdőfelügyelői kirendeltség: Szentes; működési köre kiterjed: Csongrád vármegye területére.

Szeged tj. város állami kezelésben lévő erdőgazdasága:

M. kir. erdőhivatal: Szeged.

A kerületi beosztásokra vonatkozóan az 1923. évi XVIII. törvénycikk alapján kiadott eddigi összes rendelkezéseim 1935. évi augusztus hó 1-én hatályukat veszítik.

Budapest, 1935. évi június hó 17-én.

Dr. Darányi.

A magyar királyi földművelésügyi miniszternek a vadászati tudóstótkhoz intézett 77.684/1935. III. I. számú rendelete a vadásztársulatok és önálló vadászterület tulajdonosok ellenőrzése tárgyában.

A vadásztársaságok alapszabályainak a láttamozása során a m. kir. belügyminiszter úr kívánságaihoz képest, minden egyes esetben gondoskodik arról, hogy a felterjesztett alapszabálytervezetbe az alábbi 12 pont — amennyiben ezek egyike avagy másika onnan hiányzanék —, oda pótlólag felvételtek.

Ezek a kiegészítő pontok a következők:

1. A Vadásztársaság tagjainak létszáma legfeljebb akkora lehet, hogy egy-egy tagra a társulat által bérelt területekből legalább 200—200 kat. hold essék.

2. A vadászterület őrzéséről a vadásztársaság akként tartozik gondoskodni, hogy minden 3000 kat. holdnyi bérelt vadászterületre egy-egy szakvizsgázott vadőr essék.

3. A hasznos vad téli etetéséről gondoskodni kell. Vadászterületen, ahol a fácán és a fogoly honos, négyzetkilométerenként egy-egy etetőt kell felállítani s ezt a tél folyamán élelemmel rendszeresen elátni.

4. A szórmés és szárnyas ragadozók mérgezéssel és lőfegyverrel megfelelő módon irtandók.

5. A vadászbérletből eredő vadkár megtérítésére a vadásztársaság egyenkint és egyetemlegesen felelősséggel tartozik.

6. A vadászterület egyharmad része a bérleti idő utolsó évében teljes tilalom alá helyezendő.

7. A vadászterület albérletbe nem adható, élvezetjegyek kiadása tilos.

8. A vadászterület egyazon részén évenként legfeljebb egy kör- (hajtó-) vadászat tartható.

9. Minden tag évenként legfeljebb háromszor vihet egy-egy vendéget magával vadászatra.

Átvonuló vízivadra a vendégmehívás nincs korlátozva.

10. A szükségelt vérfelfrissítésről a vadásztársaság másod-évenként és 1000 kat. holdanként 4 (Négy) darab nyúl (1:1 ivararányban), 2 (Kettő) pár fogoly és ahol a fácán honos, egy-egy fácántörzs (1:4 ivararányban) való kibocsátása által gondoskodni tartozik.

A kibocsátás helyén és évében vadászni nem szabad.

11. A vadásztársaság az elejtett, illetve más módon terítékre került hasznos és ragadozó vadról, valamint a befogott élő vadról löjegyzéket, illetve kimutatást vezetni tartozik.

12. A vadásztársaság a vadászterület nagyságát a tag és a vadőrszemélyzet létszámát, a társulat működésének a megkezdése után azonnal, a hasznos vad téli etetéséről, a szőrmés és szárnyas ragadozók pusztításáról, az eszközölt vérfelfrissítésről, valamint az elejtett és élve befogott hasznos vad mennyiségéről összeállított kimutatásait pedig minden vadászati év végén (augusztus 15-ig) a m. kir. földművelésügyi miniszter úr által kinevezett és a szóbanlévő vadászterületre illetékes járási vadászati tudósítónak — az okszerű vadászathoz fűződő nagy nemzetgazdasági érdekeknek az ellenőrizhetése céljából — bejelenteni tartozik.

Felkérem Vadászati Tudósító Urat, szíveskedjék odahatni, hogy a járása területén megalakulni szándékozó vadásztársaságok a készítendő alapszabálytervezetbe a fenti 12 pontban foglaltakat okvetlenül bevegyék, továbbá szíveskedjék arra törekedni, hogy a törvényhatóságnak a községi vadászati jog bérbeadásáról szóló szabályrendelete is a járási vadászati tudósítók közösen szerkesztendő előterjesztése alapján — előbbi pontok szerint kiegészítették.

Felkérem továbbá, hogy a fenti kikötések végrehajtását ellenőrizni szíveskedjék a csatolt minta szerint.

A már működő és láttamozott alapszabályokkal bíró vadásztársulatok címét és névjegyzékét a törvényhatóság első tisztviselőjénél, mint felügyeleti hatóságnál szerezheti be, viszont az újonnan alakuló társulatok címét t. Címmel annakidején esetről-esetre közölni fogom.

Amidőn azoknak a tudósító uraknak, akik igen értékes és szakszerű írásbeli jelentésüket már betérjesztették, köszönetet mondok, felkérem a jelentést még eddig nem tevőket ennek szíves pótlására.

Közlöm végül, hogy jelen leiratom másolatát a törvényhatóságok első tisztviselőivel oly felhívással közöltem, hogy Tudósító urat vadászati tudósítói tevékenységében alá rendelt hatóságai útján is hatékonyan támogassa.

Budapest, 1935. évi május hó 31-én.

A miniszter rendeletéből:

Békássy

miniszteri tanácsos.

IRODALOM

Roth Gyula: Erdőműveléstan. I. rész, Sopron, 1935. 408. old.

A napokban került nyilvánosság elé a magyar erdőműveléstan irodalom egyik legújabb és legkiválóbb szakkönyve, *Roth Gyula* alapvető munkája. A munka három részre tagozódik. A most megjelent első kötet az alapvető rész, a második kötet lesz az úgynevezett alkalmazott rész, amely majd az erdőművelés részletes eljárásait fogja tárgyalni és az ezt követő harmadik kötet a magyar erdőművelési gyakorlat különleges problémáival és kérdéseivel fog foglalkozni.

A most megjelent kötet az új idők szellemében készült. A magyar erdőművelés terén megfelelő szakkönyv már majdnem másfél évtized óta hiányzik. *Vadas Jenő* 1921-ben már megtörtén, betegen adta ki annakidején alapvető jelentőségű könyvének második kiadását. A sors különös tragikuma lehetetlenné tette számára, hogy alapvető nagy munkáját az új idők haladásának a jegyében átformálja. Az 1922-ben megjelent új kiadás, minthogy a nehéz viszonyok következtében erősen szűkítve lett, újat már alig tartalmaz. Időközben azonban a modern természettudománynak az a része, mely az erdőműveléssel szoros kapcsolatban van, így elsősorban a növényélettan, az ökológia és a növényzociológia, azután a termőhelyismerettan alapvető jelentőséggel bíró új eredményeket produkáltak, amelyek tudásunkat és fel fogásunkat gyökerükben változtatták meg és az erdőművelést, mint a fák élő társadalmával foglalkozó tudományt az eddiginél biztosabb alapokra helyezték. Az a kor, amikor az erdészettudományok túlnyomórészt empirikus gyakorlati tapasztalatok alapján épültek fel, már megszűnt. Ezeknek a helyét a mindjobban fokozódó és mind tökéletesebben dolgozó természettudományi kutatások önálló oknyozó módszerrel elért biztos és szabatos eredményei vették át. Már *Mayr*, 1909-ben, erdőműveléstanát természettudományi alapokra építette fel. Még erősebben érvényesültek ezek a szempontok *Oelkersnek* és *Denglernek* a legutolsó években megjelent munkáin. De rá kell itt mutatnom, hogy az amerikai irodalomban *James W. Toumey*, szintén ökológiai alapokra építette fel az 1928-ban kiadott erdőműveléstanát. Emellett *Rubnernek* az alapvető munkái és kutatásai szintén lényegesen járultak hozzá a modern erdőműveléstan ökológiai és élettani alapjainak a kiépítéséhez.

Ilyen körülmények között a legnagyobb örömmel kell üdvözöl-

nünk *Roth Gyulának* most megjelent, a haladó idők szellemében megírt, kiválóan sikerült munkáját. Az első kötet egy bevezető, általános tájékoztatás után, amelyben az erdőt, az ember háztartásával, a talajjal és az éghajlattal hozza összefüggésbe és az erdőművelés céljait kiemeli, tulajdonképpen öt fejezetre tagozódik. Az elsőben az erdőművelés szempontjából fontos fák és cserjék leírásával foglalkozik. Ez a munkának egyik, legjobban sikerült része, amely nemcsak a megismerésre szolgáló jellegek egyszerű leírására szorítkozik, hanem az egyes tárgyalt fajok erdőműveléstani jelentőségét és eredményét a termőhellyel való összefüggésben domborítja ki

A második fejezetben általános szempontokból tárgyalja a természet tényezőit, az embert, az állatvilágot, köztük kifejezetten a vad, a rovarok és a legelő jószág befolyását.

A harmadik fejezetben a termőhellyel foglalkozik, mégpedig elsősorban a talajjal, olyan részletességgel, amely a talajtani tudományoknak nagy erdőműveléstani jelentőségét minden tekintetben igazolja.

A negyedik fejezetben az éghajlati tényezőket tárgyalja és végül az ötödik fejezetben az erdővel és a termőhellyel, ezek kölcsönös hatása alapján foglalkozik. Ez a fejezet a munka betetőzését jelenti. Itt nemcsak a legújabb irodalmi adatok alapján tárgyalja a szerző a kérdést, hanem lépten-nyomon észrevehetővé válik, hogy az utolsó évtizedben itt felvetett problémák kialakulásánál és megoldásánál maga is tevékeny és eredményes szerepet játszott. Amellett azonban, bár egyéni felfogását mindenütt kifejezésre juttatja, dicséretes igyekezettel és mintaszerű tárgyilagossággal igyekeznek a külföldi és hazai irodalomra vonatkozó kutatásait is elismertetni.

A munka mind felépítése, mind tartalma, mind pedig folyékony, könnyen érthető nyelvezete következtében kiválóan sikerült alkotásnak mondható és vele a magyar erdészeti tudomány irodalma egy alapvető jelentőségű, kiváló szakmunkával lett gazdagabb. Ennek a tartalmát és a benne közöltek minden magyar erdőgazdának és mindazoknak, akik az erdővel foglalkoznak, ismerniük kell. A kiállítás és a munka kivitele szintén elsőrangú.

A magunk részéről, amikor a szerzőt munkája megjelenése alkalmával üdvözöljük, csak arra kérjük még, hogy munkájának hiányzó kötetait lehető gyorsasággal jelentesse meg, hogy a munka a maga összefüggésében minél hamarább mint teljes egész álljon a szakközönség rendelkezésére.

Dr. Fehér Dániel.

A tudományos kutató, a tanárkolléga után hadd szóljon hozzá az ismertetéshez a gyakorlat embere is.

Őszintén megvalljuk, hogy hosszú időn át néztük elégedetlenséggel azt az állapotot, ami a főiskolán a tankönyvek tekintetében volt.

Örömmel tapasztaljuk, hogy a főiskolai tanári kar az utóbbi

időkben rohamlépésekben segít a már majdnem katasztrófális tankönyvhiányokon.

Meggyőződésünk ugyanis az, hogy a helyes és tökéletes szakképzettségnek a jó könyv is elengedhetetlen kelléke, mert bármilyen pontos legyen is egy jegyzet, sohasem tartalmazhatja annyira az előadó tanár elmondani- és átadnivalóit, mint egy jól megírt tankönyv.

Maga az előadás pedig csak félmunka, mert hiába: *verba volant, scripta manent*.

Még fontosabb hivatást tölt be azután a tankönyv akkor, ha a laikus által megérthető formában foglalja össze dióhéjban a könyv tulajdonképpeni tárgyával kapcsolatos azokat a szakismereteket, amelyek a könyvben foglaltak megértéséhez feltétlenül szükségesek.

Eltérőleg dr. Fehér kartárs felfogásától, a magam részéről szükségesnek tartom a kitérést a gyakorlati kísérletek által elért, de esetleg tudományosan még nem teljesen tisztázott eredményekre is.

Nem csak azért, mert véleményem szerint abszolút biztonsággal csak a gyakorlati kísérletek által is igazolt tudományos eredményekre támaszkodhatunk, illetőleg csak a tudományos kutatás által is igazolt kísérleti eredményeket fogadhatjuk el 100%-osoknak, hanem azért is, mert minden ilyen leszűrt következtetés vagy elértnek látszó eredmény újabb és további kísérletekre ösztönöz és igen sokszor vezet az elgondolások és megoldások tökéletesítésére.

Anélkül, hogy Roth könyvének tudományos értékéből csak egy cseppet is levonni akarnék, abban látom erdészeti és különösen magyar szempontból könyvének a legnagyobb előnyét, hogy encyklopedikus formában, az egyes fajok jellegzetes tulajdonságainak ismertetése mellett, felöleli mindazokat a tudnivalókat, amik a tulajdonképpeni tárgy megértéséhez nélkülözhetetlenek.

Más szóval: a megjelent első kötet a legbiztosabb ígéret arra, hogy olyan szakkönyvvel szaporodik irodalmunk, amelyik az erdőművelés problémái iránt érdeklődő birtokosnak és laikusnak is teljes betekintést nyújt az ezzel kapcsolatos kérdések mélyébe.

Elmondhatjuk, hogy talán soha nem volt az erdősítési hajlandóság és erdősítési kedv akkora, mint éppen a mostani időkben.

Kétszeresen hézagpótló tehát a magyar erdőgazdaság fejlődése szempontjából az olyan könyv, amelyik az erdőtelepítési problémák és az erdőápolási kérdések minden részletét — a vonatkozó más irányú szakismeretek rövid ismertetésével — felöleli.

Maga a megjelent első kötet — ismételten hangsúlyozom —, minden reménységre jogosít abból a szempontból, hogy a komoly témák iránt is érdeklődő, gondolkodó magyar közönség az egész munkában egy ilyen hézagpótló szakkönyvet kap a kezébe.

Éppen ezért értékeljük a gyakorlat szempontjából igen nagyra azt a szolgálatot, amit Roth Gyula műegyetemi tanár a könyv megírásával a magyar erdészetnek tesz.

Biró Zoltán.

A Brit-Birodalom erdeifái és haszonfái.

Forest Trees and Timbers of the British Empire.

Közli: Dr. Tomasovszky Imre ny. miniszteri tanácsos.

II. **Twenty West African Timber Trees.** Írták: Dr. L. Chalk, Dr. Burt Davy, H. E. Desch és A. C. Hoyle. A Gold-Coast, Nigeria és Sierra Leona erdészeti hivatalainak közreműködésével. Oxford. At The Clarendon Press, 1933.

E II. füzetben a szerzők 20 kereskedelmileg fontos fafajt ismeretnek, melyek közé néhány kevésbé ismert fát is felvettek. A botanikai anyag jó részét a „Nyugatafrikai Erdészeti Szolgálat”-tól kapták; de ezenkívül fényképeket és igen hasznos feljegyzéseket a Gold-Coast, Nigeria és Sierra Leona erdészeti hivatalai adtak.

A 108 oldalra terjedő, 20 szöveggözüti képpel és 20 műmelléklettel ellátott füzet tartalma a következő.

Apocynaceae.

1. *Holarrhena Wulfsbergii* Stapf.

Nevei: Ako-Ire, Hamis Ireh-fa, Faux Ireh, Hamis gumifa.

Nyugat-Afrikában Gambiától a francia Kongóig fordul elő. A szíjács fehér, a geszt is fehér, de keskeny, sötét vonalazású. Megnö 50, néha 80 láb magasra, szép, egyenes törzset képez. A természetnek nem áll ellent. Nigeriában fésűk, fogantyúk és apró faeszközök gyártására használják. Könnyen munkálható, simára gyalulható. Ujabban gyümölcsösomagolásra szolgáló fagyapotot, továbbá banánkosarakat és ideiglenes házakat készítenek belőle.

Kérgének főzetét láznál kininpótlóul használják. A *H. antidysenterica*-t Indiában vérhas gyógyítására, leveleit láz ellen alkalmazzák, főzetükben fürdenek.

Caesalpiniaceae.

2. *Afzelia Africana* Smith.

Nevei: Aligna, *Bilinga*, Mahagoni babfa, Afrikai mahagoni, Afrikai tölgy.

Ez a szép, egyenes törzsű fa néha 50 láb magasra is megnő. A fának szíjácsa halványérga, a gesztje világosbarna, vagy vörösbarna.

Nyugat-Afrikában Senegaltól Kamerunig, továbbá a Kongó és Nilus felső régióján fordul elő. A fa szívósságra és keménységre a tölgygyel vetekszik, de jóval erősebb és merevebb, minélfogva megmunkálása nehéz. Tartós faanyaga különben szerkezetekre, vasúti talpfának és szekrények készítésére jó. A természetnek ellenáll. Tetőgerendákat is készítenek belőle. A Dél-nigériai Vasúttársaság és Közmunkahivatal is használják e faanyagot. Kongóban szekrények készí-

tésére, esztergályos és hajóépítési célokra használják e fát. Nigeriában mozsarakat és Sierra Leonában épületeket, bútorokat, zsilipeket és csatornákat készítenek belőle. A Gold-Coast egyes helyein a fának hüvelyeit cserépedények kiégetés előtti simítására alkalmazzák; hamujából háziszappant készítenek, magvait varázsszernek („Fasa daga”) árulják és leveleit marhatakarványnak gyűjtik.

3. *Azelia Bipindensis* Harms.

Helyi neve nincsen.

A Gold-Coastban magas, zárt erdőkben fordul elő. Nigeriában az őserdőkben otthonos.

A fa kemény és nehéz, igen nagy, egyenes, a 130 láb magasságú törzsek nem ritkák.

4. *Hymenostegia Afzelii* (Oliver) Harms.

Ennek a fának általánosan elfogadott helye *neve* nincsen.

A tropusi Afrika kemény fája, mely 50—60 láb magasra is megnő. Virágzása idején gyönyörű díszfa. A természeteknek állítólag ellenáll.

Fáját házépítésre használják. A Gold-Coast-on gyökereiből köhögés és mellbántalmak ellen főzetet készítenek. Fájából ú. n. „Rágórudak”-at („Chew-stick”) készítenek.

Combretaceae.

5. *Terminalia Superba* Engl et Diels.

Nevei: Afara, Offram, Zsindelyfa, Limbo.

Puha, nagy évgyűrűjű fa, melynek hazája Francia-Guineától Kamerunig és Angoláig terjed. Fáját a természetek és egyéb rovarok károsítják. A pompás kinézésű és 60—140, sőt 200 láb magasságra növő fának dús koronája van.

A szíjacstól a gesztől alig lehet megkülönböztetni, mely halvány-sárgától sötét szalmaszínig árnyalódik, a közepe felé néha sötét szürkésbarna, számos sötét diófaszínű csíkkal. Fájából hidakat, zsindelyt, cölöpöket, továbbá dobozokat és gyümöcsládákat készítenek. A faanyag könnyen megmunkálható, jól fűrészelhető és jól kidolgozható. Szekrények, falburkolat és furnir céljaira is jó, melyet Franciaországban „Noyer du Mayombe” néven adnak el. Különösen a vasutak használják ez anyagot. Papírgyártásra is alkalmas.

6. *Terminalia Ivorensis* A. Chev.

Nevei: Fekete afara, Fekete kérgű Terminalia, Sárga terminalia, Kénfa, Emri, Selyemfa, Idigbo, *Framire*.

A világossárga színű fa anyaga állítólag jobb és tartósabb, mint a Terminalia Superbáé. Mező 100—120 láb magasra. Házi célokra és zsindelyekre használják e könnyen fűrészelhető, gyalulható, esztergályozható és jól lakkozható fát. Ács munkákra és sima bútoroknak is alkalmas. A fa kérgéből sárgafestéket készítenek.

Előfordul Nyugat-Afrikában, Francia Guineától Kamerunig.

7. *Terminalia Glaucescens* Planch.

Helyi neve nincsen.

Ez a fafaj, mely 60 láb magas is néha, a trópusi Afrikában, Francia Guineától Dél-Nigeriáig, továbbá a Chad és Ubangi-Shari régióig — a száraz zónában — tenyészik.

Gerendákra, csónakkészítésre és házcölöpökre alkalmas a fája; gyökereiből íjjakat és sétatobotokat készítenek, kérge és gyökere orvosi célokat szolgál.

8. *Terminalia Sokodensis* Engl.

Helyi neve nincsen.

Nyugat-Afrikának a Gold-Coast-tól az északi Nigeriáig terjedő részén közönséges fa. Nevét a Togóbeli Sokode-tól nyerte.

Euphorbiaceae.

9. *Ricinodendron Africanum* Muell. Arg.

Ennek a fának nincsen általánosan elfogadott neve. Tájszólás-neve sok van, melyek közül Szerzők szerint az *Erimado* (Yoruba nyelven) és *Okwen* (Benin nyelven) neveket kellene előnyben részesíteni.

Francia Guineától Nigeriáig, továbbá Angolában és Ugandában fordul elő, 30—70 láb magas.

A nagyon puha és könnyű fa faragásra, zsámolyok, tányérok, lapátok, uszályok és koporsók készítésére alkalmas. Magvaiból nyert illó olajat szappankészítésre is használják.

Guttiferae.

10. *Garcinia manni* Oliv.

Dr. Garen Lőrinc francia orvostudor, botanikus, indiautazó és több növénytani munka szerzőjének tiszteletére elnevezve.

Helyi elnevezése nincsen, tájszólási neve több van. Ez a fafaj a trópusi Nyugat-Afrikában Sierra Leonétól Gabonig jó elő. Fája kemény és nehéz, helyi viszonylatban főleg híd- és hajóépítésnél nyer alkalmazást; a természeteknek ellenáll, kevésbé áll ellent a Tereodonak. Általános szerkezeteket is készítenek belőle.

Egyike az Aranypart (Gold Coast) „rágórúd” fáinak, gyümölcse ehető.

11. *Ochrocarpos africanus* Oliv.*

Neve: Afrikai mammee almafa, Afrikai alma, Afrikai barack, mammy almafa, Calabar Mahagony-nak nevezi Unwin, de a név nincs elterjedve.

Nyugat-Afrika Sierra Leonétól Kongóig és Princes Islandig terjedő részein nő e nagy, örökzöld, néha 120 láb magas fa, mely kemény, mahagóni barna és melyet bár nem áll ellent a természeteknek, hazájában mégis általános hasznú és kitűnő anyagnak tekintenek sok-

* Az „Ochrocarpos” név sárgaszínű gyümölcsetől származik.

féle alkalmazhatóságánál fogva, simára dolgozható és könnyű megmunkálni. Asztalos, ács és belső díszítési munkákra igen alkalmas. *Unwin* szerint csónakkészítésre is használják. Mint „kemény mahagóni”-t is emlegetik. *Kennedy* szerint e fa alkalmas lenne kivitelre is. Az Aranyparton cölöpöket, Libériában deszkákat, gerendákat és bútort készítenek belőle. Kérgének és gyökerének főzetét viszketés elleni gyógyszerképpen használják; kérgéből a bennszülöttek szappant készítenek. Olajos magvai ehetőek, kérgét halak mérgezésére alkalmazzák.

Meliaceae.

12. *Lovoa Klaineana Pierre ex Sprague.***
felfedezték.

Nevei: Afrikai dió, Nigeria, benin, vagy Nyugatafrikai dió, Apopo, Penkwa.

E 120—130 láb magas, örökzöld fa csak felületesen hasonlít az igazi dióhoz (*Juglans*) és teljesen különbözik attól. Hazája Nyugati-Afrikának Sierra Leona részétől Nigeriáig és déli Gabonig terjedő része. *Szijácsa* bivalybőr- és a *gesztje* dióbarnaszínű. Az Egyesült királyságban afrikai diófa néven meglehetősen ismerik e fát, melyet az afrikai mahagóni szállítmányokkal együtt hajóznak be. Jó elhelyezkedési lehetőségei vannak a liverpooli piacon. Színére hasonlít a diófához, sötét sávokkal és csíkokkal, az afrikai mahagonihoz hasonló. A fa alkalmas díszítő falburkolásokra, egyébként asztalosmunkára, bútorokra, billiárd-asztalokra és pultfedőlapoknak kitűnő. Újabb vizsgálatokat tesznek aziránt, hogy e fa anyaga repülő-propellereknek jó-e. A világos árnyalatú fát mahagoniszínűre festik s ezeket nemcsak az asztalosmunkáknál, de mint asztal- és széklábköcskéket is alkalmazzák. Gépekkel jól kezelhető, szépen gyalulható.

13. *Pseudocedrela Kotschy (Schwf.) Harms.*

Nevei: Szárazövi cédrus, Kemény cédrus mahagoni.

E fafajnak Nyugat tropusi Afrikában, Francia Sudántól Nigeriáig és Francia Kamerunon keresztül Sudánban, Ugandában és Abysiniában van a hazája.

Egyike a Savanna-erdők legnagyobb fáinak; 60 láb magas is. *Szijácsa* világosbarna, *gesztje* vörösbarna. A fa díszítési célokra kitűnő, hasonló a mahagonihoz, de keményebb és nehezebb. A bennszülöttek építési célokra, dobok és hordók készítésére használják. A mocsarak és csónokok kedvelt anyaga. Jól fűrészelve, simára gyalulható és szépen munkálható. Gyökereit, kérgét és leveleit orvosi célokra, ágait pedig az Udi fennsíkon zöldtrágyának használják. A fa sötét mézgát is ad.

** A Portugál Kongóban levő Lovo folyóról van elnevezve, hol e fát

Mimosaceae.

14. *Piptadenia Africana* Hook. F.

Nevei: Agboin, Afrikai Greenheart, Könnyű afrikai Greenheart, Redwood, Ikkimi.

Ez a szép fa, mely 150 láb magasra is megnő. Nyugat tropusi Afrikában Senegaltól Kamerunig és Angoláig és Észak-Nigeriától Súdánig és Ugandáig jó elő. Szijácsa szennyes fehér, gesztje világosbarna — aranybarna, igen tetszetős külsejű. A nigériai fák közül egyike a legtöbbet ígérő kevésbé ismerteknek. Majdnem természetellenálló. Keménysége változó. Asztalosmunkára, szekrénykészítésre és szerkezeti fának igen jó. Csónakfának kedvelik és vasúti talpfának is ajánlják. A liverpooli piacon e fát „Greenheart” néven bocszátották áruba, de a valódi Greenheart-hoz (*Ocotea rodioei*, Lauraceae) nincs anatómiai hasonlatossága, annál sokkal könnyebb és puhább. Nehezen fűrészelhető és kellemetlen port okoz, hajlandósága van a felborzolásra, azonban csiszolás és lakkozás által jól kikészíthető.

Ochnaceae.

15. *Lophira Alata* Banks.

Nevei: Szárazövi vasfa, Kis vagy szárazövi vörös vasfa, Törpe vörös vasfa, Meni olajfa, Cserjéstölgy, néha tévesen „Afrikai tölgy”-nek is nevezik.

Nyugat-Afrikában, Senegáltól Kamerunig és Gabonig van a hazája e fafajnak.

Magvai zsíros olajtartalmúak, szappankészítésre alkalmasak. Fáját — kisebb méreteinél és szárának szabálytalanságánál fogva — csak alárendeltebb célokra használják.

16. *Lophira Alata* var. *Procera* Burtt Davy.

Nevei: Ekki, Vascölöp, Vörös vasfa, Vöröstölgy, Kaku, Eba, Kókank. Néha tévesen „Afrikai tölgy”-nek is nevezik.

Hazája Nyugat-Afrikának Sierra Leonétól Nigeriáig terjedő része. A szijács világos, a geszt sötétvörös, néha csokoládébarnaszínű.

Az Ekki rendkívül kemény és nehéz, vörösbarna színű és igen tartós faanyagú. A lagosi hajóépítőműhelyek többnyire ebből a fából készültek, a cölöpök egyrésze 20 éven át épen maradt. Vasúti talpfákat is készítenek belőle. Hazájában hídfedésre, padlóképzítésre, csónakokra és tartós szerkezeti munkákra, sőt tüzelésre is használják. Fájából faszenet égetnek, magvai olajtartalmúak, kérgét pedig a málária ellenszerének alkalmazzák.

Liverpoolban 1906-ban mint afrikai tölgyet adták el és vörös tölgyként osztályozták. Miután e megjelölés félrevezető és mert a piacra vasfa, vörös vasfa, kaku és karkoo név alatt érkeztek ekki-

szállítmányok, szerzők szerint kívánatos volna, hogy e faanyag a saját neve alatt váljék ismertté.

Rubiaceae.

17. *Mitargyna stipulosa*. (OC.) O. Kuntze.

Nevei: Abura, Hamis Opepe, Subaha.

5

Nyugat-Afrika Sierra Leone részéből a portugál Kongóig, Angoláig és északkeleti Rhodesiáig és Keleten Ugandáig van az elterjedési határa. A *szijács* nem különböztethető meg a *gesztől*, rendszerint világosbarna színű.

Az Abura aránylag puha, finom szemcséjű és könnyen megmunkálható és 100—150 láb magasra növő fa, fedél alatt tartós, savakkal szemben nagyon ellenálló. A bennszülöttek faragásra, dobok, hordók, ajtók, csónakok, evezők és házak készítésére használják Nigeriában. Bútorkészítésre s a postai szolgálatban battériás ládák készítésére is alkalmazzák a fát. A faanyag jól pácolható, fűrészselhető és gyalulható, asztalos és ácsmunkákra, furnír céljaira is alkalmas, papíryanagnak kevésbé jó. A kéreg főztét a bennszülöttek malária ellen használják

Simarubaceae.

18. *Iringia Gabonensis* Baill.

Dr. Irving György Edward hajóorvos (élt 1816—1855.) tiszteletére elnevezve, ki Nyugat-Afrikában és Lagosban gyűjtött növényeket. Gyűjteményeit a Kew-múzeum őrzi.

Nevei: Dika diófa, Dika kenyérfa, Dika, vagy Udika, Gaboncsokoládé, Vad, vagy afrikai mango.

Kemény, nagyon nehéz, tartós és halványbarna színű és 40—90 láb magas fa, a *geszt* nem különböztethető meg a *szijácstól*, frissen halványrózsaszínű, később barna, néha sötétszínű csíkokkal, nem fényes.

Senegáltól Rio--Muni-ig, Gabonig és Ubangig fordul elő Nyugat-Afrikában.

A Birodalmi Intézet szerint csak a legnehezebb szerkezeti munkákra volna e faanyag felhasználható. A belőle készült papír silány minőségű és nem fehéríthető.

A mangáhozó hasonló gyümölcsét, a dikadiót a bennszülöttek megeszik, belőle készítik a dika, vagy gaboon csokoládét. A Birodalmi Intézet vizsgálata szerint ipari és ehető zsíradékok előállítására megfelelő.

Tiliaceae.

19. *Cistanthera Papaverifera* A. Chev.

Nevei: Danta, Red-wood, Apru, Otutu.

Hazája Nyugat-Afrikában Ivory-Coast-tól Dél-Nigeriáig van. A fa 40—60—90 láb magasra nő.

A Danta szívós, erős, szijácsa világosbarna, gesztje vörösbarna. A bükk és hickory helyett a kormányhivatalok fejsze- és csákány-nyelekre használják; előfordulási helyein mozsárkészítésre, építődeszkának, csónakoknak, vasúti kocsiknak és hajórekeszeknek, hídfedésre, teherautó oldalfalnak, sőt a golfsportban is hasznát veszik.

Ulmaceae.

20. *Holoptelea grandis* Mildbr.

Neve: Ayo. Újabb időig mint „Narancsszínkergű Terminalia” volt ismeretes.

Togo-tól Kamerunig és a portugáliai Kongóig van hazája. Mérsékelt keménységű, világosbarna faanyaggal. Állítólag könnyen fűrészelhető és gyalulható. Magassága 100—160 láb.

*

A füzet végén Szerzők annak a 115 irodalmi forrásnak a címét közlik, melyeket munkájuk összeállításánál felhasználtak.

Forstmeister Hans Ihle: Der Jagdteufel. Verlag von I. Neumann, Neudamm. Preis gebunden M. 4.50.

Valamennyi szenvedély között talán a vadászat az, mely a férfit teljesen arbigába hajtja és nemcsak ezer veszedelem leküzdésére sarkalja, hanem sajnos, nem ritkán meggondolatlanságokra rábírja, sőt a törvénnyel is összeütközésbe hozza.

Ezt a leküzdhetetlen szenvedélyt ecseteli fenti című könyv, egy fiatal, kiválóan képzett erdőtiszt esetében, ki utóbb vadászásra vetemedik abban a pagonyban, melyet főnöke az ő gondozására bízott.

A szerző pompásan írja le az erdő életét, a vadászati gyönyörűségeket. Valóságos himnusza ez a könyv a vadászat nemes kedvtelésének.

F. M.

Wilhelm Doose: Fischwaid. Anleitung zur Sportfischerei. Mit 92 Abbildungen. Verlag I. Neumann, Neudamm. Preis gebunden M. 4.

Az erdei patakok mentén, a tó partján gyakorolható horgászás nemcsak sok kedves örömet okoz, hanem nem egyszer nagy ügyességet, leleményességet kíván a sportembertől.

A fenti című könyv 186 oldalas részletes útbaigazítást ad a sporthorgászat helyes és eredményes gyakorlására. Ennek a célnak elérése végett részletesen ismerteti a horgász felszerelését, ruhajelöltését, a horgászat alapelveit, a fogott halak kezelését, de nem feledkezik meg a halak óvásáról, védelméről sem.

A könyv második részében leírja az egyes halfajok természetrajzát, különös részletességgel ír a pisztrángról, mint a legkívánatosabb halról, majd rátér a csuka, sügér, fogas, süllő, durbins, botos, kölönte leírására. Ezekután közli a pontyfélék meghatározását. Majd a harcsa, angolna stb. kerül sorra. Azután

megemlékezik a domolykóról, küszről, fenékjáró gobolyról csíkról. Végül néhány lapot a ráknak is szentel.

Sok szép kép díszíti ezt a hasznos könyvet.

Forstmeister Hans Ihle: Der Jagdteufel. Verlag von I. Neumann, Neudamm. Preis gebunden M 4.50.

Valamennyi szenvedély között talán a vadászat az, mely a férfit teljesen rabigába hajtja és nemcsak ezer veszedelem leküzdésére sarkalja, hanem, sajnos, nem ritkán meggondolatlanságokra rábírja, sőt a törvénnyel is összeütközésbe hozza.

Ezt a leküzdhetetlen szenvedélyt ecseteli fenti című könyv egy fiatal, kiválóan képzett erdőtiszt esetében, ki utóbb vadászásra vetemedik abban a pagonyban, melyet főnöke az ő gondozására bízott.

A szerző pompásan írja le az erdő életét, a vadászati gyönyörűségeket. Valóságos himnusza ez a könyv a vadászat nemes kedvtelésének.

F. M.

Wilhelm Doose: Fischwaid. Anleitung zur Sportfischerei. Mit 92 Abbildungen. Verlag I. Neumann, Neudamm. Preis gebunden 4 Mark.

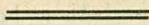
Az erdei patakok mentén, a tó partján gyakorolható horgászás nemcsak sok kedves örömet okoz, hanem nem egyszer nagy ügyességet, leleményességet kíván a sportembertől.

A fenti című könyv 186 oldalon részletes útbaigazítást ad a sporthorgászat helyes és eredményes gyakorlására. Ennek a célnak elérése végett részletesen ismerteti a horgász felszerelését, ruhaneműjét, a horgászat alapelveit, a fogott halak kezelését, de nem feledkezik meg a halak óvásáról, védelméről sem.

A könyv második részében leírja az egyes halfajok természetrajzát, különös részletességgel ír a pisztrángról, mint a legkívánatosabb halról, majd rátér a csuka, sügér, fogas süllő, durbincs, botos kölönre leírására. Ezekután közli a pontyfélék meghatározását. Majd a harcsa, angolna stb. kerül sorra. Azután megemlékezik a domolykóról, küszről, fenékjáró gobolyról, csíkról. Végül néhány lapot a ráknak is szentel.

Sok szép kép díszíti ezt a hasznos könyvet.

F. M.

K Ü L Ö N F É L É K

SZEMÉLYI HÍREK.

1. *Az új osztályvezetők.* A földművelésügyi miniszter úr ezévi július hó 1-ével az erdőfelügyeleti ügyosztály vezetésével dr. Ajtai Sándor erdőtanácsost, egyesületünk választmányi tagját, az állami erdőbirtokok ügyeit intéző ügyosztály vezetésével Lengyel Sándor erdőtanácsost, egyesületünk segédtitkárát bízta meg; Pászthory Ödön főerdőtanácsosi címmel és jelleggel felruházott erdőtanácsost, egyesületünk választmányi tagját pedig, aki már eddig is vezette az erdőrendezési, fahasználati és külkereskedelmi ügyeket intéző ügyosztályt, ugyanebben a beosztásban való meghagyás mellett m. kir. főerdőtanácsossá nevezte ki.

A magunk részéről meleg örömmel üdvözljük mind a három tényt, nemcsak azért, mert a kitüntetés egyesületünkhöz mindenképpen közelálló szaktársat ért, de azért is, mert mind a három osztály élére olyan szakember került, aki — míg egyrészlől két évtizedet meghaladó, jelentékeny részben gyakorlati szolgálatra tekinthet vissza, — másik részlől még munkaereje teljében áll s a teljes szolgálati idő eléréséig még olyan időtartam áll előtte, amely alatt újításokat, megkezdett munkákat sikeresen és eredményesen be lehet fejezni.

Nem győztük és nem győzzük eléggé hangsúlyozni, hogyha van szolgálati ág, amelynél a gyakori személyzetváltozás, különösen a vezetésében, nem előnyös, akkor az erdőgazdaság az.

És ha volt időpont, amikor a vezetőknek ilyenformán való kiválasztását még külön indokokkal is alá lehetett támasztani, úgy a mostani idő az, amikor az új erdőtörvény életbeléptetésével — merjük állítani — új korszak kezdődik a magyar erdőgazdaság történetében s amikor különösen szükség lesz arra, hogy céltudatos, kitartó, egységes irányítás vezesse át az új intézkedéseket a kezdet nehézségein.

Örvendünk annak, hogy a meginduló új ösvény kitaposásánál olyan szakemberekre háramlott a vezető terhes és felelősségteljes tiszte, akiknek a szakértelméről, ügybuzgóságáról, szívós kitartásáról, lankadatlan szorgalmáról és emellett melegen érző kollégiais lelkületéről igen sokszor volt alkalmunk meggyőződni.

A magunk részéről azt kívánjuk nekik, hogy a rájuk háramló feltétlenül terhes, de mindenesetre megtisztelő és szép feladatok

megoldásánál kísérje munkájukat az Isten áldása és adja meg arra minden emberi munka legszebb koronáját: a sikert.

*

A földművelésügyi miniszter úr Lukács Endre miniszteri tanácsost, teljes szolgálati idejének betöltése után — saját kérelmére — ezévi július hó 1-ével nyugalomba helyezte.

Lukács miniszteri tanácsossal azoknak a régi erdészfamiliákból származó kartársaknak az egyike válik meg a tényleges szolgálattól, akiket gyermekkori ábrándok, az erdőnek egész lelküket átható szeretete és az igazi erdész-ideálok vittek erre a pályára.

A minden feltűnést kerülő, csendes, komoly munka jellemezte egész hivatali pályafutását, amely idő alatt szinte hihetetlennek látszó munkatömeggel birkózott meg.

Egyesületünk a számadásvizsgáló bizottság állandó tagját tisztelettelhette benne, az azelőtti időkben pedig hosszú éveken át látta el a segédtitkári teendőket.

Ha a komoly és eredményes munka alap és jogcím a nyugodt pihenésre, akkor Lukács Endre ezt 100%-ig megérdemelte.

S ha el is búcsúzunk tőle itt, mint aktív tisztviselőtől, nemcsak reméljük, de biztosra vesszük, hogy úgy az egyesületi életben, mint a kollágiális érintkezésben is megtartjuk benne azt az igazán mindig nagyraértékelt, tisztalelkű, mélytudású, szerető szívű, kedves kartársat, akinek egész szolgálati ideje alatt mindnyájan ismertük.

B.

A magyar királyi földművelésügyi miniszter előterjesztésére az állami erdőmérnökök személyzeti létszámában *Bächer* Adolf magyar királyi főerdőtanácsosnak, saját kérelmére történt végleges nyugalomba helyezése alkalmából, a miniszteri tanácsosi címet adományozom.

Kelt Budapesten, 1935. évi június hó 23. napján.

Horthy s. k.

dr. Darányi Kálmán s. k.

A magyar királyi földművelésügyi miniszter előterjesztésére az állami erdőmérnökök személyzeti létszámában *Molcsány* Gábor és *Szepesi* Artur miniszteri tanácsi címmel és jelleggel felruházott magyar királyi főerdőtanácsosokat és *Székács* Vince magyar királyi főerdőtanácsost miniszteri tanácsosokká, *Pászthory* Ödön főerdőtanácsosi címmel és jelleggel felruházott erdőtanácsost, *Szecsödy* József, *Kelecsényi* Mihály és *Puskás* Károly erdőtanácsosokat s végül *Katona* István főerdőtanácsosi címmel felruházott erdőtanácsost magyar királyi főerdőtanácsosokká a VI. fiz. osztályba kinevezem.

Kelt Budapesten, 1935. évi június hó 28. napján.

Horthy s. k.

dr. Darányi Kálmán s. k.

A magyar királyi földművelésügyi miniszter előterjesztésére az állami edromérnökök személyzeti létszámában *Muttnyánszky Jenő* és *Krall János* magyar királyi főerdőtanácsosoknak a miniszteri tanácsosi címet és jelleget, *Vitézy László* erdőtanácsosnak a magyar királyi főerdőtanácsosi címet, *Várady Mihály* és *Szilágyi Ernő* főerdőtanácsosi címmel felruházott magyar királyi erdőtanácsosoknak a főerdőtanácsosi jelleget, *Surjanszky Kálmán* erdőtanácsosnak a magyar királyi főerdőtanácsosi címet és jelleget, *Maróthy Emil* erdőtanácsosnak a magyar királyi főerdőtanácsosi címet, *Kiss Zoltán* erdőtanácsosi címmel felruházott magyar királyi főerdőmérnöknek az erdőtanácsosi jelleget, *Fás János* főerdőmérnöknek a magyar királyi erdőtanácsosi címet, vitéz *Szilágyi-Ilosvay Lajos*, *Breznay Ferenc*, *Mezőközy András* és *Szöke Győző* főerdőmérnököknek a m. kir. erdőtanácsosi címet és jelleget, *Tárczy Pál* főerdőmérnöknek a magyar királyi erdőtanácsosi címet, *Horváth Rezső*, *Benkovits Károly* és *Boldóczy István* erdőmérnököknek a magyar királyi főerdőmérnöki címet és jelleget, *Iványi Ferenc* erdőmérnöknek a magyar királyi főerdőmérnöki címet és végül *Orbán László* segéderdőmérnöknek a magyar királyi erdőmérnöki címet és jelleget adományozom.

Kelt Kenderesen, 1935. évi június hó 29. napján.

Horthy s. k.

dr. Darányi Kálmán s. k.

A magyar királyi földművelésügyi miniszter a szolgálat érdekében *Baranyai Andor* m. kir. főerdőtanácsost Győrből Kaposvárra és *Kelemen Jenő* m. kir. erdőmérnököt Kaposvárról Győrbe az erdőigazgatósághoz áthelyezte.

A m. kir. földművelésügyi miniszter *Lotterhof Márton*, *Hajdu Gyula*, *Révay Ferenc* és *Hajdu János* m. kir. erdőtanácsosi címmel és jelleggel felruházott m. kir. főerdőmérnököket, *Kőrös Gyula* és *Muraközy Pál* m. kir. főerdőmérnököket, *Botos Géza* m. kir. erdőtanácsosi címmel felruházott m. kir. főerdőmérnököt a VII. fizetési osztályba m. kir. erdőtanácsosokká, továbbá *Nádor István*, *Dercsényi István*, dr. *Luncz Géza* és *Csernay Antal* m. kir. főerdőmérnöki címmel és jelleggel felruházott m. kir. erdőmérnököket, *Kelemen Jenő* és *Diák Ödön* m. kir. erdőmérnököket a VIII. fizetési osztályba m. kir. főerdőmérnökökké és végül *Holbay Miklós* m. kir. erdőmérnöki címmel és jelleggel felruházott m. kir. segédmérnököket a IX. fizetési osztályba m. kir. erdőmérnökökké kinevezte.

APRÓSÁGOK A PÉCSI KÖZGYÜLESRŐL.

(Szakszerűtlen riport.)

Keleti pályaudvar, reggel fél 7 óra, nagy erdészeti nyüzsgés a pécsi gyors körül. Régen látott barátokkal örvendezünk a találkozásnak. Beszállás: egyik-másik kocsi fiók O. E. E., csupa kolléga ül benne. Indulás után, a meleg növekedtével a cimboraság egy része áthúz a kerekas korcsmába, sört kávézni, de megbánják: mire visszajönnek, még melegebb van.

Egy közbeneső állomáson soká állunk. Kiderül, hogy egyik kocsi hőnfutott, azt cserélik ki. Az utasokat átszállítják belőle, köztük egyik közszeretben álló kollégánkat, O. E. E. funkcionáriust is, aki a „csillaghullás” során előkelő pozíciót nyert el. Boszszantjuk: — Ügylátszik, túl nagy súllyal reprezentáltad a kincstárt s ezt a nagy többletet nem bírta el a vagon!

*

Megérkezünk Pécsre, kiki a szállására megy. Ebédnél kiderül az örök igazság: Aki magát megalázza, felmagasztaltatik. Az I. osztályú szállást kért urak — ki szordinóval, ki anélkül — panasznak: borzasztóan melegek a hotelszobák, az utcaiak zajosak, az udvariakba ablaknyitáskor illatorgiák dőlnek be a konyha s az étterem felől. A szerény II. osztályúakat nagy és kellemes meglepetés érte: repkénnyel befuttatott falak, parkra néző hűvös, tágas, parkettes, elegáns szobák, két úr egy szobában, szemközt pedig két fürdőszoba s ezenkívül még egy zuhany, hideg-meleg vízzel!! Kicsomagolás után a műsor első száma: fürdés. Az ebédutáni pihenőt követőleg: zuhany! Vacsora után: fürdés, reggeli előtt: zuhany! Reggelineél a kamarásom mutatja a helyi ujságban a városi vízművek jelentését az előző napi rekordteljesítményről: — No, ennek oka mi vagyunk!

Egyik elsőosztályú kolléga elment strandolni a nagy melegben. Eredmény: este lejött a hátáról a bőr, másnap 38° láza volt. Árnyékban.

*

Közgyűlés a városházán, igen nagy a meleg; az előrelátók a ventillátor mellé ülnek, de így annak zúgásától rosszul hallani az előadókat. Az elnöki megnyitóban sűrűn fordulnak elő: „egység”, „összetartás”, „vállvetett munka”, „összefogás”. Szomszédom megszólal csöndesen: — Ez nem is O. E. E. közgyűlés, hanem NEP értekezlet!

Elhagyva a tréfálkozást, őszinte sajnálattal kell megállapítanunk, hogy majd 200 éven át Selmecen ápolt, onnan magunkkal hozott, legendás híró összetartásunkon csorba esett s a disszidens kisebbség úgy találta helyesnek s a maga úri guszthusával egyezőnek, hogy különvényeményével az utcára vonuljon ki, ott hir-

desse azt falragaszokon! Ez az eset — enyhén szólva — példátlan szakunk történetében. Róla mindenki véleményt formálhat, itt csak azt kívánjuk újra hangoztatni: a legnagyobb mértékben sajnálatos, hogy nem szívünk sugallata, a belénk nevelt tradíció hívő összetartásra, hanem elnöki szózatnak kell bennünket figyelmeztetni! O, quae mutatio rerum!

*

Külön megemlítésre méltó az a kedves figyelem, amely az említett plakáttal kapcsolatos újságcikkben Pécs város közönségével szemben megnyilvánul, mikor azt hirdeti, hogy a várost az O. E. E. vezetősége miatt mily károsodás érte, hogy az ideai közgyűlésről távol maradt egy csomó tag! Ha a cikk célja az volt, hogy a kongresszus vezetőit, vagy résztvevőit ellenszenvenné tegye Pécsre, úgy jó lélekkel állíthatjuk, hogy nem sikerült célt érnie, mert arról a kedves vendégszeretetről, a sok lelki-testi jóról, amellyel bennünket Pécs városa elhalmozott, csak szuperlatívuszokban lehet beszélni!

*

A közgyűlés után a várost tekintettük meg autókon. A Zsolnay-gyárban a gondos családapák beszerzik az alibit igazoló eozinapróságokat hú hitveseik részére, akik otthon befőznek a nagy melegben, míg a férj-urak vígan szórakoznak a kedves Pécs városában. A jelenlevő hölgyek azonban már nem elégíthetők ki oly könnyen, mint a távollevők: „— Jaj, de gyönyörű ez a váza, Szivikém!” kiáltással az egész raktárt szívesen megvinnék, ha Szivike pénztárcája pillanatnyilag (június százhuszonnyolcadikán!) nem küzdene apályal.

Elmény: az autók dombos-völgyes, kanyargós, sokszor szűk utcákban jó ötvenes országúti tempóval szaladnak. A gyöngébb idegzetű kollégák a családjukat emlegetik, ezeket a soffór mellé ültetik: az ott ülő utas halálos karambol esetén fájdalomdíjat követelhet a biztosító társulattól...

*

Rengeteg amatőr- és hivatásos fénykép készül a kiránduláson. Egy ily profi-fotografus 1 pengőért vesztegette a csoportképek darabját. Mikor már megszűnt a kereslet, az utolsót sikerült némi cignykodás után 60 fillérért megvennem. Egyik kollégánk (Samu névre hallgat baráti körben) értesülvén a diszázsióról, igen szidta eleinte a fényművészt, de később megvigasztalta magát, imigyen: — Azért a fizimiskáért, amit te viselsz, még 60 fillér is sok...

Az amatőrök szebbnél-szebb képek tömegén örökítik meg a bejárt vidéket, a társaságot stb., és ugyanakkora tömegígéretet tesz-

nek, hogy a képekből okvetlenül küldeni fognak. Ezeket az ígéreteket azonban csak a lefényképezettek veszik komolyan, sajnos...

*

A közgyűlésen és a következő vacsorán „élvezett” nagy meglegért bőséges kárpótlást nyújtott másnap a csodaszép erdei kiránulás. A kollégáknak megsajdult a szíve: — Ha az én erdeimben annyi pompás út lenne, mint Rábay Gyusziében...! (Node, óvakodjunk a szakszerűségtől, a tanulmányútunkon látott sok szép szakmabeli dolog méltatása hivatottabb tollat érdemel!) A villásreggelinél újabb meglepetés: az abaligeti, pompázó népviseletű, koromfekete hajú, komor, barna arcú menyecskék osztják a sört a szomjas nemzetnek. A velünk volt hölgyek nem tudnak betelni a csodálatos színpompájú ruhák és „süsü”-k csodálásával. Hát még, mikor énekeltek és táncoltak, azzal az utólérhetetlen, tempós méltósággal, ami a világ minden nációja fölé emeli a magyar parasztot! Pompás volt!

Nagy éljenzéssel köszönte meg a társaság a nagyszerűen sikerült délelőttöt a végtelenül figyelmes Rábay-házaspárnak.

*

Felkerekedvén, a hagyományos összetartozás jegyében megviziteltük a bányáskollégákat is a szent István-bányatelepen.

— Itt még több fürdőszoba van, mint a kollégiumban nálunk, — mondja L. Géza kamarásom. (Csekély 1300 ember fürödhetik egyszerre!) A kollégák egy része csigalépcsőn indult neki a 42 méteres toronynak, de mire felértek, keringett velük a világ. Lefelé inkább liften jöttek, de az sem volt barátságos, mert egyik oldala rácsból volt. Mikor leértünk, megszólal egy Duna—Tisza-közi bajtárs: — Ez sé való ám röndös embörnek!

*

Utána Sikonda jött sorra, az új, de máris hírneves fürdőhely. A társaság egy része: Fürdik a kongresszus! kiáltással nyakig merülvén a langyos vízbe, véget nem érő erdészeti eszmecserébe kezdett. Voltak, akik két, sőt majd három órát lubickoltak a pompás fürdőben s alig akartak kijönni; azzal lehetett őket kicsalogatni, hogy nem messze látható, amint szép egy-sorban tizennégy ártatlan malackának hült tetemét sütögetik szép pirosra „bükkfanyáron, faparázson”. Tényleg szív-, sőt gyomorvidító látvány volt! Egyik-másik bajtárs, fenéig óhajtván üríteni a kínálkozó élvezetek kelyhét, appetitóriumnak megkóstolta a sikondai gyógyvizet. Hát: langyos is. „illatos” is, sós-keserű is, nagyszerűen „smakkolhat” annak aki szereti. A paradí szent István-forrás vizére emlékeztet.

A vacsora a nyitott terrazon, gyönyörű exterieur-ben, pompázatos külsőségek között folyt le, utána elemi erővel robbant ki a hála és szeretet megnyilvánulása a délutáni programot adó

Kolozsváry Andor főerdőtanácsos, mindannyiunk szeretett Bandi bácsija, a „ballagó vén diák” iránt. Nyugalombavonulásakor megelégedéssel tekinthet vissza egy élet nagy munkájára, melynek quasi, seregszemléje volt a mai nap. Vivat!

*

A harmadik nap reggelén, Siklóstra menet, baráti szivünkben némi sajnálkozás ébredt a mai napot rendező Hendrey Jóska iránt. Úgy elkényesedtünk az eddigiek alatt minden tekintetben, hogy a tapasztaltabb habituék a kirándulási grafikon vonalának esését jósolták. A mindenütt velünk levő, páratlan előzékenységgű és kedvességű dr. Sik Lajos tb. városi főjegyző, az „idegenforgató” azonban csak rejtélyesen mosolygott. Hát a prognózis rossz volt, a grafikon nem esett, sőt!

Először a híres siklósi várat tekintettük meg. Ünnepi külsőségek között, megkapó közvetlenséggel fogadta és kalauzolta a társaságot a vár ura: gróf Benyovszky Móric, a grófnéval és két fiacskájával együtt. (Mutatis mutandis a Tannhäuser jutott eszembe: Einzug der Gäste in der Schloss.) Habár wagneri muzsika nélkül, de oly közvetlen és szíves vendéglátásban részesültünk, hogy a dalnokversenytől csak az mentette meg főüri házigazdánkat, hogy rövid idő jutott az ott tartózkodásra.

*

Az erdők bejárása után Harkányfürdőn, árnyas parkban álló nagy teremben gyülekeztünk ebédre, ez alkalommal utoljára e kedves kiránduláson. Az ebédnél elnökünk lelkes beszédben köszöntötte gróf Benyovszky Móricot, aki az erdőben is, itt is házigazdánk volt. Szavára egy emberként állt fel a száz főnyi társaság és szünni nem akaró tapssal és éljenzéssel köszönte meg a nagyszerűen sikerült kirándulást.

Mikor az ováció csillapultával leültünk, T. Bódi szomszédom mondja: — Látod, most fogyasztottuk el ezt a fogást — azzal mutatja az elegáns menükártyát, ahol is írva vagyon:

ALLNAK KEDVES VENDÉGEINK

(Persze, a kövekező sorban folytatódott: rendelkezésére Harkányfürdőn stb.)

*

Sajnos, mint mindennek, ennek a pár szép napnak is vége lett. Et nunc venio ad fortissimum: hála és köszönet az O. E. E. elnökségének, a tanulmányút minden egyes rendezőjének (csak az tudja, mekkora munkát jelent a látszólag legnagyobb könnyedséggel gördülő program megrendezése, aki próbálta), a bejárt uradalmaknak és birtokosoknak. Vivant, crescant, floreat!

Banális frázis, de őszinte igazság: a pécsi kirándulásra mindig nagy örömmel fogunk visszagondolni!

Rébusz.

A Dél-dunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület rendes közgyűlése. A Dél-dunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület folyó évi június hó 28-án, délelőtt 11 órai kezdettel tartotta Pécsen, a Nemzeti Kaszinó erre a célra rendelkezésre bocsátott helyiségében ezévi rendes közgyűlését, amelyen a tagok igen szép számban jelentek meg.

Gróf Benyovszky Móric elnök megnyitván a közgyűlést, külön is üdvözölte az Országos Erdészeti Egyesület képviselőjében megjelent Biró Zoltán min. tanácsos, ügyvezető, valamint a Felső Dunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesületet képviselő Lux Zoltán erdőmester urakat.

Biró Zoltán az üdvözlésre válaszolva, elsősorban báró Waldbott Kelemennek, az Országos Erdészeti Egyesület elnökének üdvözlését tolmácsolja, aki felsőházi elfoglaltsága miatt élénk sajnálatára nem jelenhetett meg a közgyűlésen.

Az erdőtörvénnyel kapcsolatosan végzett munkára vonatkozólag utal arra, hogy a maga részéről csak kötelességet teljesített s így az elnök és titkár részéről megnyilvánult elismerést oda kívánja utalni, ahol tényleg a kötelességen messze túlmenő érdemekről van szó, vagyis azokhoz az erdőbirtokos urakhoz, akik a törvény érdekében mindent megtettek. Ezek közül is különösen báró Waldbott Kelemen, az Országos Erdészeti Egyesület elnökét, továbbá báró Biedermann Imre, gróf Esterházy Móric és báró Inkey Pál urakat emeli ki, akik részint mint a törvény előadói, részint pedig mint a bizottságok tagjai, de magában a képviselőházban is a legnagyobb önzetlenséggel és odaadással képviselték a magyar erdőgazdaság érdekeit.

A közgyűlés az elnöki megnyitó és a vonatkozó jegyzőkönyvek felolvasása után kiegészítette a tiszttikart.

A főtitkár évi jelentése után letárgyalta a pénztáros és a számvizsgáló bizottság jelentését, amelyeket a közgyűlés teljes egészében elfogadott. Az Egyesület belső ügyein kívül a közgyűlés megvitatta Csata Gyula erdőmesternek, az erdőgazdasági fagykárak okozta adóelengedések, valamint báró Inkey Pál erdőbirtokosnak, a vadkárok kérdésének törvényhozás útján való szabályozása tárgyában benyújtott indítványait. Az indítványokat a közgyűlés magáévá téve akként határozott, hogy mindkét ügyben az Országos Erdészeti Egyesülethez fordul, e sürgős kérdéseknek előkészítése, illetve az ezzel kapcsolatos akció megindítása céljából.

Végül Páldy Géza, Máv. főintéző igen érdekes és értékes előadást tartott „Megemlékezés Herman Ottóról” címmel.

A közgyűlést a Korzó-éttermében társasbéd követte, amelyen a tagtársak nagyrésze hozzátartozóikkal jelent meg.

A német erdők hozadékáról. A németországi szabadrendelkezésű magánerdők, amelyekhez közel 800.000 kicsiny erdőgazdasági

üzem tartozik, átlagosan 2 m³-t hoznak hektáronként. A községi erdők, amelyek a községek közös birtokát képezik és közösen kezeltetnek, hektáronként 3.5m³-t hoznak. Az alapítványi erdők és a magántulajdont képező nagy erdőbirtokok átlagos hozadékát 4 m³-re becsülik, míg az állami erdők hozadéka 4.5 m³ hektáronként. Amint közlik, Németországban az erdők nagy részének termőképessége nincsen még teljes mértékben kihasználva és ezért az utóbbi időkben életbeléptetett állami intézkedéseket, mint e téren további fejlődést biztosító rendszabályokat üdvözlik. Különösen vonatkozik ez azokra a törekvésekre, amelyek a magán erdők hozadékviszonyainak a megjavítását tűzték ki célul. (A Wiener Allgemeine Forst- und Jagdzeitung" ez évi 20. számából.)

Németország legöregebb és legnagyobb hársfája. „Der Holzmarkt” Berlin közlése szerint ezidőszerint Németországnak legöregebb és legnagyobb hársfája a Staffelstein melletti Oberfrankenben lévő óriás hársfa, amelynek kerülete a gyökttő felett 17 méter. Korát legkevesebb 1100 évre becsülik. Németországnak egyébként legöregebb fái közé három hatalmas tölgy tartozik, amelyek Rhönben, Schmalwasser község határában láthatók és közel 2000 évesek.

Fatapéták. A fa az utóbbi időkben egy újabb téren vált használhatóvá. Eddig a szobák falainak a betakarására a papirosból készített tapétákat használták. Most már oly tapétákat használnak, amelyek különösen finom és erős anyagra ragasztott fafurnérból készülnek és a papirosból készített tapétákhoz hasonlóan már a kereskedelem tárgyát is képezik. A fatapétákkal tapétázott szobák nagyon barátságosak és vonzóak. Egyrészt a falak beborításának könnyűsége, másrészt az architektonikus kiképzésnél a fatapéták felhasználási lehetőségének különfélesége a fatapéták használatát is rövidesen közkedvelté fogja tenni. (A „Wiener Allgemeine Forst- und Jagdzeitung” ez évi 19. számából.)

Éghetetlen fa. Kolumbiában ismételten tapasztalták, hogy a Chapeno-fák még nagyon heves erdőtűzek alkalmával is alig égtek meg és már a legközelebbi esőperiódus alkalmával újra kihajtottak, noha a körülöttük lévő fák mind elpusztultak. A fa kérgének újabb vizsgálatai kiderítették, hogy a kéreg több légüregekben rendkívül gazdag rétegből áll. Tűz esetén e rétegek izoláló lemezek gyanánt hatnak és a tűznek a szövetekre való pusztító hatását megakadályozzák. (A „Wiener Allgemeine Forst- und Jagdzeitung” ez évi 26. számából.)

A repülőgép az orosz erdőgazdaság szolgálatában. Az orosz erdőgazdaságban a repülőgépeket 1925-től kezdődően használják. A repülőgépet eleinte csak nagyon is meggondolt légfelvételi kísérletekre és rovarkárok megfékezésére vették igénybe. 1931-től kezdődően

a légfelvételek mindinkább térthódítottak, az utolsó négy évben ily módon mintegy 19 millió hektár erdőterületet vettek fel. Az utóbbi időkben a repülőgépeket az erdők megtekintésére is használják, bár az eredmények nem oly pontosak, mint a légi felvételek útján elért eredmények. Az eljárás nagyon olcsó (hektáronként mintegy nyolc kopek). Repülőgépekről 1931-től 1934-ig terjedő időben összesen 48 millió hektár erdőt tekintettek meg. A repülőgépeket az erdei tüzek megfékezésére ma is csak kis mértékben használják. Ugyanez áll a légi vetésekre is. (A „Wiener Allgemeine Forst- und Jagdzeitung” ez évi 26. számából.)

Az erdők kiirtása, a kultúra pusztulását vonja maga után. Amint a „Kozmosz” május havi füzetében írja, úgylátszik sikerült dr. Cooke E. W. amerikai geológusnak a középamerikai Maya birodalom eltűnésének a rejtélyét megoldania. Az Egyesült Államok országos geológiai intézete ugyanis az említett geológust kirendelte az egykori Maya birodalom székhelyére, Guatemalába. A Maya birodalom eltűnése idején a területnek mintegy felerészét mocsarak és ingoványok borították, míg ugyanezen helyeken azelőtt mély és tiszta tavak voltak, amelyeken a mayák gazdasági terményeiket és iparcikkeiket szállították, a dombos partokon pedig virágzó gazdaságok és népes városok terültek el. A környéken nagyterjedelmű szálerdők, ezek között értékes mahagoni erdők terültek el. A lakosság szaporodásával mindig több és több erdőt irtottak a környéken, hogy a kukorica és gabonaneműek termesztésére új területeket biztosítsanak. Az erdők irtásának az lett a következménye, hogy a felhőszakadásszerű tropikus záporok az erdők által eddig védett fekete termőtalajt az alulfekvő részekből a tavakba sodorták. A termékeny szántóföldek elpusztultak, a tavak eliszaposodtak és megszűnt rajtuk a hajózás, ezenkívül pedig melegágyai lettek a maláriának, sárgaláznak s más járványoknak. A lakosság nagy tömegekben pusztult és a megmaradtak menekülésszerűen hagyták el az országot. A Maya birodalom egykori magas kultúrájáról ma már csak a templomok, városok és paloták hieroglifákkal borított romjai beszélnek, amelyek felett őserdőszerű tropikus növényzet terül el. A Maya-kultúra legjobb ismerői mind megegyeznek abban, hogy dr. Cooke magyarázata nagyon is megközelíti a valóságot.

Előfizetési felhívás. Szeptember hónapban jelenik meg József Ákos „A tacszó” c. könyve, mely részletesen fogja ismertetni a tacsókótenyésztés történetét, a vadász-tacszó küllemi leírását, vadászati használhatóságát (kotorékban, vérnyomon, vízi vadászatnál, hajításban stb.) és tanítását. Hasonló magyarnyelvű könyv még nem jelent meg.

Akiket a könyv érdekel szíveskedjenek egy lapon a szerzöt (Tolna, Új laktanya) augusztus 10-ig a megrendelésről értesíteni. A könyv ára 2.50 pengőnél nem lesz drágább, azonban a beérkezett előjegyzésektől függ a könyv kiállításának minősége és a közlendő képek száma. Megrendelhető: utánvéttel, vagy számlára.

Fa- és építési anyagok tájékoztató árai július hónapban.

I. Faárak:

termelők és nagykereskedők közötti forgalomban:

A) Lombfaanyagok.

1. Gömbfa m³-ként

ab feladóállomás.

	Pengő
Tölgy 30 cm felül	25—35
Tölgyfournier 45 cm felül .	50—70
Bükk 30 cm felül	20—26
Gyertyán 25 cm felül	20—30
Kóris 40 cm felül	35—50
Jávor 30 cm felül	30—50
Szil 30 cm felül	10—15
Éger 26 cm felül	20—35
Nyár (gyufa)	17—22
Nyár 50 cm felül	30—40
Kóris bognárfa 10 t vg.	280—300
Szil „ 10 „ „ .	240—260
Akác „ 10 „ „ .	240—260
Akakoszlop . 10 „ „ .	250—270

2. Fűrészelt lombfaanyag.

m³-ként budapesti paritásban
+ forgalmi adó.

	Pengő
Tölgy, merkantil, széle-	
zetlen	100—110
Kóris I. o.	110—130
Szil	—
Gyertyán jobb	80—100
Jávor I. o.	130—140
Éger merkantil	90—120
Nyár	—
Hárs, merkantil	100—110
Bükk gőzölt, I. o. szél.	110—120
Bükk „ I. o. szélezetlen	100—110
Bükk gőzöletlen „	—

3. Tűzifa.

A Faforgalmi Rt. által a termelőknek július hóban 10.000 kg-ként fizetendő
átvételi árak pengőben
budapesti paritásban, I. osztályú áruért a következők:

	Hasáb	Hasított dorong	Dorong	Vékony dorong	Tuskó
Bükk-----1933/34. évi	312	302	270	220	270
Gyertyán -----	305	295	265	215	265
Cser, tölgy, kóris -----	292	282	240	190	240
Akác, száraz -----	290	280	260	220	260
Egyéb keményfa -----	270	260	230	180	230
Fenyő -----	280	—	230	—	—
Lágy lombfa -----	240	—	200	—	200
Hántolt cser, tölgy -----	—	—	290	—	—
Bükk-----1934/35. évi	280	266	243	202	240
Gyertyán -----	270	255	231	195	223
Cser, tölgy, kóris -----	246	228	204	169	204
Akác -----	280	266	246	206	246
Egyéb keményfa -----	232	218	194	159	194
Fenyő -----	251	—	202	—	—
Lágy lombfa -----	202	—	172	—	172
Hántolt cser, tölgy -----	—	—	269	—	—

Belföldi tűzifaárak kisebb vételeknél, 10.000 kg-ként, pengőben, buda-
pesti paritásban, mintegy 80 pengős fuvarral:

1933—/34 évi

Bükk, hasáb	-- --	340—345
„ dorong	-- --	295—300
Gyertyán, hasáb	-- --	310—320
„ dorong	-- --	280—290

Cser és tölgy, hasáb	305—310
„ „ dorong --	265—270
Akác, hasáb friss --	280—285
„ dorong --	265—270
Hántolt fa friss --	285—290

(Nagyobb tételeknél a mennyiség, szállítási határidő és előleg szerint az árak megfelelően alacsonyabbak)

Román tűzifaárak helyt leadóállomás, 10.000 kg-ként, pengőben:

	I. árkörzet	II. árkörzet
I. o. bükk, hasáb --	265—310	315—330
Egyéb bükkfa -- --	270 295	300—315
Tölgy, cser stb. -- --	265—290	300—315
Hántolt tölgy -- --	265—310	315—330

(Az árkörzetek beosztását lásd 1934. évi nov. lapszámunk hivatalos közleményei között.)

4. *Egyéb faanyagok:*

Bükk keréktalp db (f) --	Tölgydonga I-a akója 2·50—5·—
Körös „ „ „ 32—34 f	Tölgydonga II-a „ —
Nyírfarúd „ „ „ 1.80—2.—	I-o.tölgyparketta,méret szerint7-9
	II-o. „ „ „ 6-8
	I. o. bükkparketta „ . 5·00—5·50
	II. o. „ „ „ 4·50—5·00

B) *Fenyőfaanyagok.*

6. *Budapesti fenyőfa-detailárak m³-ként:*

ab raktár.	Pengő
Válogatott lúcfenyő . . .	110—120
I. oszt. áru 24 mm alapon	100—110
II. oszt. áru 24 mm alapon	80—90
III. oszt. áru 24 mm alapon	65—70
Léc, hosszú	60—65
Zárléc lúcfenyő	60—65
Faragott fa alapára . . .	42—45
Fűrészelt fa 6 m-ig . . .	54—60
Zsindely ezre, 18 collos.	—

7. *Import fenyőfaanyagok, nagybani árak m³-ként ab magyar határ.*

a) *Erdélyi áru:*

Lúc, építési anyag, széles	Pengő 80—85
Román IV. oszt. lúcc széles	66—68
Román V. oszt. lúcc, széles	54—57
Román VI. oszt. lúcc, széles	44—46

Román V. oszt. jegenye széles	Pengő 42—44
Léc, zárléc	30—48
Zsaluzó áru VI. o.	34—36
Faragott fa	24—29
Fenyőrúd 7—8 cm. fm. 0·19—0·20	
„ 9—11 „ „	0·25

b) *Osztrák áru:*

Helyt Budapesten.	Pengő
Széles építési anyag . .	48—50
Keskeny „ „	39—40
Léc, zárléc	48—50

8. *Faszén:*

	Pengő
Belföldi I-a 10.000 kg . .	480—520
Románfaszén I-a 10.000 kg	500—540
Retortaszén ab m. h. à.	650—730

II. *Építési anyagok árai:*

Budapest ab gyártelep.

Égetett agyagtégla ezre nagyméretű	22—26 P
kisméretű	18—21 „
1 q égetett mész	2.25—3.10 „
100 kg. portlandcement	
	kb. 5.20—5.80

Az „Erdészeti Lapok“ 1935. évi VII—VIII. füzetének
HIRDETÉSEI.

Az ERDÉSZETI LAPOK mellett mérsékelt közlési díjért
a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak

Díjszabás. Kéthasábos szélességben (107 mm) garmond betűvel vagy
ennél nagyobb betűfajtaival szedett hirdetés milliméterenkint 20 fillér.
(Egyszeri megjelenés mellett egész oldal 32 P.) Táblázatos és garmond
betűnél kisebb betűfajtaival szedett hirdetések másfélszeres egységárral
számíttatnak. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

Apróhirdetéseknél egy szó 12 fill., álláskeresleti hirdetéseknel 6 fill.

Külön mellékletek megegyezés szerint.

Adóügyekben előfizetőinknek díjmentesen szolgál felvilágosítással az Adó és Könyvvitel szerkesztősége, IX., Ferenc-körút 37. szám. Telefon: 32-2-60.

Erdők üzemtervének elkészítését, nagy és kis erdőgazdaságok szervezését, az erdőkezelés felügyeletét, irányítását vállalja:

Karsai Károly okl. erdőmérnök
Budapest, VIII. ker., Gólya-utca 22, I. em. 3.

Erdőbirtokosok és Fakereskedők

Faforgalmi Részvénytársasága • Budapest, V.,
Alkotmány-utca 6.
az ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET székházában

Sürgőnycím: Faforgalmi. Telefon: *14-6-49.

A M. Kir. Földművelésügyi Min. 65450/1933. és 65700/1933. számú rendeletei alapján állami ellenőrzés alatt működő vállalat.

Rendeltetése:

1. **A belföldi tűzifa megvásárlása, megelőzése és átvételétől számított 14 napon belül teljes kifizetése.**
2. **Bel- és külföldi tűzifának a fakereskedelem útján való értékesítése.**

Erdei-, fekete-, lúcs-, jegenyefenyőt, vékony gömbfát vezetőoszlopok

céljaira 7—8 méter hosszúságtól felfelé
minden hosszban készpénzfizetés ellenében
magas áron vásárolunk. Ajánlatokat kérjük

„Una” Faértékesítő rt., Budapest
V., Nádor-utca 21. Telefon: 278-59* szám alá

MAGYAR TŰZIFÁT

*előnyös áron, minden mennyiségben
vásárol*

WINTER HERRMANN

R.-T.

Budapest, V., Vilmos császár-út 72
Telefon: Aut. 11-2-69.

Termelések finanszírozását elvállaljuk!

(1. XXVI-26.)

A m. kir. földművelésügyi miniszternek az Erdőbirtokosok és Faforgalmazók R. T.-hoz intézett 51905—1935. I—1. sz. rendelete a külföldről behozatalra kerülő tűzifa árának újabb megállapítása tárgyában.

A Részvénytársaság által külföldről beszállítandó tűzifa eladási árait a 85.785—1934. FM. sz. rendelet egyidejű hatályon kívül helyezése mellett az 1933. évi 65.450. FM. sz. rendelet 13. pontja, illetőleg az 1934. évi 65.700. FM. sz. rendelet 1. pontja alapján a kereskedelemügyi miniszter úrral egyetértőleg a következőképen állapítom meg.

Magyarországnak a külföldről behozható tűzifa elhelyezésére engedélyezett területét az alábbi két körzetre osztom fel:

Az **első körzet** kiterjed Záhony határállomástól kiindulva a magyar-cseh, illetőleg a magyar-román határ Kötegyán határállomásig, innen Vésztő, Szeghalom, Körösladány, Dévaványa, Kisújszállás, Kunmadaras, Nádudvar, Balmazújváros, Hajduböszörmény, Hajdudorog, Hajdunánás, Büdzszentmihály, Tiszalök, Görögcszállás, Nyiregyháza, Kemece, Kisvárdá és Záhony által határolt területre.

A **második körzet** az országra a külföldi tűzifa elhelyezésére engedélyezett terület többi részét foglalja magában Kötegyán, Vésztő, Szeghalom, Körösladány, Dévaványa, Kisújszállás vasútvonal mentén fekvő községek határaival együtt.

Az **első árkörzetben** az I. osztályú bükkhaság tűzifa és hántott tölgy tűzifa legalacsonyabb árát 270 P-ben, legmagasabb árát 310 P-ben, az egyéb minőségű és választéku bükk tűzifa legalacsonyabb árát 255 P-ben, legmagasabb árát 295 P-ben, végül a tölgy, cser és egyébfafajú tűzifa legalacsonyabb árát minőségre és választékra való tekintet nélkül 250 P-ben, legmagasabb árát 290 P-ben;

a **második árkörzetben** az I. osztályú bükk hasáb és hántott tölgy tűzifa legalacsonyabb árát 315 P-ben, legmagasabb árát 340 P-ben, az egyéb minőségű és választékú bükk tűzifa legalacsonyabb árát 300 P-ben, legmagasabb árát 325 P-ben, a cser, tölgy és egyéb fafajú tűzifa legalacsonyabb árát minőségre és választékra való tekintet nélkül 300 P-ben, legmagasabb árát pedig 325 P-ben állapítom meg.

Kikötöm azonban, hogy jelen rendeletnek a **második árkörzetre vonatkozó 10 pengős áremelése** csak az évenként legfeljebb 25 normál vagon tűzifát forgalmazó kiskereskedők részére történő eladásokra nyerhet alkalmazást.

A megállapított árakat 10.000 kg-onként a leadó állomáson kell érteni. A megállapított árban bentfoglaltatnak a vasúti vagy hajófuvar, a vám és vámkezelési költség, a forgalmi adóváltság, a

fuvarlevél ára, a vámkezelési illeték és a kövezetvám. Az ezenfelül felmerülő minden egyéb költség a vevőt terheli.

A most megállapított árak 1935. évi június hó 20-tól az 1935. évben kötött államközi megállapodások tartamára érvényesek.

Budapest, 1935. évi június hó 18-án.

A miniszter rendeletéből:

Papp s. k.,
miniszteri tanácsos.

2441—1935. g. i. szám.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Budapest székesfőváros gázművei, utalással a „Fővárosi Közlöny” hivatalos hirdetések rovatának élén egyidejűleg közölt általános ajánlati feltételekre, 1935. évi szeptember hó 1-től — 1936. évi április hó 30-áig szállítandó 270.000 q (Kettőszázhetvenezer métermásza) kemény hasáb és dorong tüzifa szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A szállítandó tüzifa beszerzési költsége szabályszerűen biztosítva van.

Ajánlatot csak magyar honos vállalkozó, vagy Magyarországon bejegyzett cég tehet.

Az ajánlattételhez szükséges nyomtatványok a Gázművek Tüzelőszersztályánál (VIII., Tisza Kálmán-tér 20.) 1.50 pengő lefizetése ellenében szerezhetők be.

A szállítási feltételekben előírt módozatok szerint a 250.000.— pengő ajánlati összegig az ajánlat végösszegének 2%-át (Kettő százalékát), az azon felüli összegnek pedig 1%-át (Egy százalékát) kell az ajánlat benyújtásának alább meghatározott időpontjáig készpénzben, bankgarancialevélben, vagy takarékbetétkönyv alakjában a Gázművek Főpénztáránál (VIII., Tisza Kálmán-tér 20.) letenni.

A szabályszerűen kiállított és felülbélyegzett ajánlatokat sértetlen borítékban elhelyezve, pecséttel lezárva a Gázművek Tüzelőszersztályában (VIII., Tisza Kálmán-tér 20.) 1935. évi július hó 30-án d. e. 10 óráig kell személyesen vagy megbízott, vagy posta útján benyújtani.

Az ajánlatok felbontása ugyanaznap délelőtt 11 órakor a Gázművek Igazgatóságánál (VIII., Tisza Kálmán-tér 20.) fog megtörténni, mikor is az ajánlattevők, illetve azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Budapest, 1935. évi július hó 3-án.

Budapest Székesfőváros Gázművei Igazgatósága.

3626. eln. szám.

A m. kir. belügyminisztérium 2500 q hazai darabos szén, 1000 q hazai daraszén, 1000 q hazai tojásbrikett és 2500 q négyszer fűrészelt és aprított hazai dorong tűzifa szállítására *nyilvános versenytárgyalást hirdet.*

Részletes versenytárgyalási hirdetés, részletes szállítási feltételek és az ajánlati űrlap a belügyminisztérium gondnoki hivatalában hétköznaponként 12—14 óra között (szombaton 11 és 12 óra között) szerezhető meg.

Az ajánlatokat 1935. évi július hó 31-én 12 óráig ugyancsak a gondnoki hivatalban kell benyújtani.

Budapest, 1935. évi június hó 5-én.

A miniszter rendeletéből:

Osváth László s. k.
miniszteri tanácsos.

	Oldal
Papp Béla miniszteri tanácsos július 1-ével nyugalomba vonult	585
Pályázati hirdetmény	589
Krónika	590
<i>Dr. Fehér Dániel:</i> Vizsgálatok az alföldi homoktalajok növény- szövetkezeteinek talajjellemző értékeiről	598
<i>Dr. Varga Lajos:</i> Az erdőtalajban élő állati véglények (protozoák) mennyiségének évi változásai	605
<i>Dr. ing. Worschitz Frigyes:</i> A tönkszalagfűrészek a Nogent sur Marne-i gyakorlatban. (Befejezés)	613
<i>Egyesületi közlemények:</i> Jegyzőkönyv az O. E. E. igazgatóválaszt- mányának Pécsen 1935. évi június hó 28-án tartott rendes ülésétől. — Jegyzőkönyv az O. E. E.-nek Pécsen 1935. évi június hó 28-án a város közgyűlési termében tartott évi rendes közgyűléséről. — frói tiszteletdíjak. — Lapunk leg- közelebbi száma	621
<i>Hivatalos közlemények:</i> A m. kir. földművelésügyi miniszternek 53.250/1935. I. 1. számú rendelete az erdőkről és a termé- szetvédelemről szóló 1935:IV. t.-c. hatályba léptetése tár- gyában. — A m. kir. földművelésügyi miniszternek 53.300— 1935. I. 1. számú körrendelete az 1935. évi IV. t.-c. értel- mében az erdészeti igazgatás ellátására hivatott erdőgazga- tóságok, erdőfelügyelőségek és erdőhivatalok szervezéséről. — A m. kir. földművelésügyi miniszternek a vadászati tu- dósítókhoz intézett 74.684/1935. III. 1. számú rendelete a vadásztársulatok és önálló vadászterülettulajdonosok ellen- őrzése tárgyában	644
<i>Irodalom. Könyvismertetés.</i> Roth Gyula: Erdőműveléstan. (Dr. F. B.) — A Brit-Birodalom erdeifái és haszonfái. (Dr. Tomasovszky Imre). — Forstmeister Hans Ihle: Der Jagd- teufel. (F. M.) — Wilhelm Doose: Fischwaid. Anleitung zur Sportfischerei. (F. M.) — Forstmeister Hans Ihle: Der Jagdteufel. (F. M.) — Wilhelm Doose: Fischwaid. (F. M.)	650
<i>Különfélék:</i> Személyi hírek. — Apróságok a pécsi közgyűlésről. — A Déldunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület rendes közgyűlése. — A német erdők hozadékáról. — Németország legöregebb és legnagyobb hársfája. — Fatapéták. — Éghe- tetlen fa. — A repülőgépek az orosz erdőgazdaság szolgálá- tában. — Az erdők kiirtása a kultúra pusztulását vonja maga után. — Előfizetési felhívás	661
Faanyagok és építési anyagok tájékoztató ára 1935. évi július hóban. — A külföldről behozatalra kerülő tűzifa árának újabb megállapítása	673
<i>Hírdetések</i>	I—V
<i>Mellékletek:</i> A m. kir. József Műegyetem quaestori hivatalának soproni kirendeltsége. — Akácfa tömegtablák és szerfa- becslési táblázatok. — A m. kir. József Nádor Műegyetem „Növénytani Intézete”. — Az új erdőtörvényjavaslat kép- viselőházi tárgyalása (5-ik rész).	